Roczne sprawozdanie z działalności Narodowego Instytutu Wolności – Centrum Rozwoju Społeczeństwa Obywatelskiego[1] za rok 2023

- Formularz należy wypełnić w języku polskim;
- Wypełnia się tylko pola białe.

1. INFORMACJE OGÓLNE

Podstawa prawna	Narodowy Instytut jest agencją wykonawczą w rozumieniu ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2021 r. poz. 305, z późn. zm.), która działa na podstawie ustawy z dnia 15 września 2017 r. o Narodowym Instytucie Wolności – Centrum Rozwoju Społeczeństwa Obywatelskiego (t.j. Dz. U. 2022 poz. 393, z późn. zm.) i statutu, który został nadany Instytutowi Rozporządzeniem Przewodniczącego Komitetu ds. Pożytku Publicznego z dnia 23 maja 2018 r. w sprawie nadania statutu Narodowemu Instytutowi Wolności – Centrum Rozwoju Społeczeństwa Obywatelskiego (Dz. U. z 2018 roku poz. 989).
Zakres działalności Instytutu	Narodowy Instytut jest instytucją właściwą w sprawach wspierania rozwoju społeczeństwa obywatelskiego, a także działalności pożytku publicznego i wolontariatu w zakresie określonym w ustawie z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz. U. 2023 poz. 434).

2. DANE JEDNOSTKI

Adres siedziby i dane kontaktowe	Kraj: Polska	Województwo: Mazowieckie	Powiat:
	Ulica: al. Jana Pawła II	Nr: 12	Nr lokalu: nd
	Miejscowość: Warszawa	Poczta: Warszawa	Nr telefonu: 22 468 44 00
	Nr faksu: 22 468 44 01	E-mail: kontakt@niw.gov.pl	Strona www: www.niw.gov.pl
Numer REGON	368854582		
Numer NIP	7010780575		
Organ nadzoru	Przewodniczący Komitetu ds. Pożytku Publicznego		

Organy Instytutu
(w przypadku zmian w składzie organów należy wykazać wszystkich członków i wskazać w jakim okresie danego roku pełnili tę funkcję)

Rada NIW-CRSO

Skład Rady II kadencji powołanej 9 lutego 2021 r.:

Członek Rady powołany przez Prezydenta RP:

- dr hab. Marek Rymsza (członek Rady od 9 lutego 2021 r.).

Członkowie Rady powoływani przez Przewodniczącego Komitetu ds. Pożytku Publicznego:

- Piotr Mazurek (członek Rady od 9 lutego 2021 r.);
- prof. dr hab. Ewa Leś (członek Rady od 9 lutego 2021 r.);
- Bartłomiej Orzeł (członek Rady od 9 lutego 2021 r.).

[1] Zwany dalej: „Instytutem”.

<table>
<tr><td></td><td colspan="2">Członek Rady powoływany przez ministra do spraw finansów publicznych:
• Piotr Patkowski (członek Rady od 9 lutego 2021 r.).
Członkowie Rady reprezentujący organizacje pozarządowe powoływani przez Przewodniczącego Komitetu ds. Pożytku Publicznego:
• Wojciech Jachimowicz (członek Rady od 9 lutego 2021 r.);
• dr Tymoteusz Zych (członek Rady od 9 lutego 2021 r.);
• Eliasz Grubiński (członek od 9 lutego 2021 r.);
• Jarosław Bierecki (członek Rady od 9 lutego 2021 r.);
• Piotr Wasilewski (członek Rady od 21 czerwca 2021 r.).
Członek Rady reprezentujący jednostki samorządu terytorialnego powoływany przez Przewodniczącego Komitetu ds. Pożytku Publicznego:
• Iwona Gibas (członek Rady od 9 lutego 2021 r.).
W dniu 9 lutego 2021 roku Przewodniczący Komitetu ds. Pożytku Publicznego powołał na przewodniczącego Rady NIW-CRSO p. Piotra Mazurka.</td></tr>
<tr><td></td><td colspan="2">Dyrektor Instytutu:
Wojciech Kaczmarczyk, powołany na II kadencję w dniu 18 listopada 2022 roku przez Przewodniczącego Komitetu ds. Pożytku Publicznego</td></tr>
<tr><td></td><td colspan="2">Zastępca Dyrektora:
Michał Rulski, powołany w dniu 11 stycznia 2021 r. roku przez Przewodniczącego Komitetu ds. Pożytku Publicznego na wniosek Dyrektora Instytutu.</td></tr>
<tr><td></td><td colspan="2">Zastępca Dyrektora:
Przemysław Jaśkiewicz, powołany w dniu 12 kwietnia 2021 r. przez Przewodniczącego Komitetu ds. Pożytku Publicznego na wniosek Dyrektora Instytutu.</td></tr>
<tr><td rowspan="13">Komórki organizacyjne Instytutu, w tym liczba osób zatrudnionych</td><td>Nazwa komórki organizacyjnej</td><td>Liczba zatrudnionych osób w okresie sprawozdawczym</td></tr>
<tr><td>Biuro Programów Horyzontalnych</td><td>14</td></tr>
<tr><td>Biuro Programów Tematycznych</td><td>8</td></tr>
<tr><td>Biuro Programu Korpus Solidarności</td><td>7</td></tr>
<tr><td>Biuro Organizacji Pożytku Publicznego</td><td>3</td></tr>
<tr><td>Biuro Badań i Analiz</td><td>3</td></tr>
<tr><td>Biuro Komunikacji i Promocji</td><td>6</td></tr>
<tr><td>Zespół Radców Prawnych</td><td>2</td></tr>
<tr><td>Biuro Organizacyjne</td><td>9</td></tr>
<tr><td>Biuro Księgowości i Finansów</td><td>8</td></tr>
<tr><td>Główna Księgowa</td><td>1</td></tr>
<tr><td>Samodzielne stanowiska</td><td>2</td></tr>
</table>

Przeciętna liczba zatrudnionych w okresie sprawozdawczym, w przeliczeniu na etaty	Liczba osób zatrudnionych w przeliczeniu na pełne etaty, na początek okresu sprawozdawczego	Liczba osób zatrudnionych w przeliczeniu na pełne etaty, na koniec okresu sprawozdawczego
62,1	65,88	65

3. OPIS NAJWAŻNIEJSZYCH DZIAŁAŃ REALIZOWANYCH PRZEZ INSTYTUT W OKRESIE SPRAWOZDAWCZYM

W roku 2023 NIW-CRSO przeprowadził otwarte konkursy dotacyjne w ramach następujących programów:

- Rządowego Programu Rozwoju Organizacji Obywatelskich PROO na lata 2018-2030: edycja 2023; ogłoszono także i rozpoczęto nabór wniosków w konkursie w edycji 2024;
- Rządowego Programu Fundusz Inicjatyw Obywatelskich NOWEFIO na lata 2021-2030: edycja 2023, edycja 2024 - Priorytet 1; ogłoszono także i rozpoczęto nabór wniosków w konkursie w edycji 2024 w Priorytetach 2-4;
- Rządowego Programu Wspierania Rozwoju Uniwersytetów Ludowych na lata 2020-2030: edycja 2023;
- Rządowego Programu Wsparcia Rozwoju Organizacji Harcerskich i Skautowych na lata 2018-2030: edycja 2024;
- Rządowego Programu Wspierania Rozwoju Międzynarodowych Domów Spotkań na lata 2021–2030: edycja 2024;
- Rządowego Programu Polsk Inkubator Rzemiosła na lata 2021-2030: edycja 2024;
- Rządowego Programu Wspierania Rozwoju Organizacji Poradniczych na lata 2022-2033: edycja 2024;
- Rządowego Programu Fundusz Młodzieżowy na lata 2022-2033: edycja 2024.

W ramach przeprowadzonych konkursów wypłacono dotacje w ramach:

- 798 zawartych umów w ramach Rządowego Programu Fundusz Inicjatyw Obywatelskich 2021-2030 (NOWEFIO);
- 680 zawartych umów w ramach Rządowego Programu Rozwoju Organizacji Obywatelskich na lata 2018-2030 PROO;
- 66 zawartych umów w ramach Rządowego Programu Wspierania Rozwoju Uniwersytetów Ludowych na lata 2020-2030: edycja 2023

Realizacja programu Korpusu Solidarności - Rządowego Programu Wspierania i Rozwoju Wolontariatu Systematycznego na lata 2018-2030, podobnie jak w latach poprzednich realizowana była zarówno samodzielnie przez NIW-CRSO oraz we współpracy z partnerami na terenie kraju. W roku 2023 współpracowano z 16 regionalnymi (wojewódzkimi) oraz 21 lokalnymi partnerami, którzy realizowali działania przewidziane w programie.

W roku 2023 dokonano zmian w programie, o które postulowali uczestnicy Korpusu i które zgłaszał zespół biura programu. Zmiany obejmowały m.in. odejście od obowiązkowego pensum 16 godzin wolontariatu w miesiącu jakie musiał świadczyć wolontariusz, opracowano nowa ścieżkę wsparcia koordynatorów wolontariatu pod nazwą Wsparcie Organizacji Wolontariatu w NGO – WOW w NGO, zintensyfikowano działania promocyjne, zwiększono budżet programu oraz dokonano zmian w jego strukturze wydatków. Opracowano i uruchomiono Szkołę Dobrego Wolontariatu – nowy program edukacyjny dla koordynatorów wolontariatu.

Dla bezpośrednich adresatów programu (wolontariuszy, koordynatorów wolontariatu, organizatorów i otoczenia wolontariatu) prowadzono działania, których celem było zachęcenie do udziału w programie, przygotowanie do wolontariatu długoterminowego, wspieranie tych, którzy podjęli aktywność ochotniczą. Wolontariusze brali udział m.in. w szkoleniach podstawowych i rozwijających ich kompetencje wolontariackie, korzystali z porad w zakresie działań wolontariackich, organizowano akcje społeczne, które miały na celu popularyzację wolontariatu. Koordynatorzy i organizatorzy wolontariatu uczestniczyli w szkoleniach z zakresu organizacji i zarządzania wolontariatem, w debatach, stażach rozwojowych w doświadczonych placówkach, korzystali z

konsultacji w zakresie współpracy z wolontariuszami. Dla otoczenia wolontariatu w środowiskach lokalnych prowadzono akcje informacyjne, promowano wolontariat długoterminowy, wspierano tworzenie lokalnych koalicji na rzecz wolontariatu.

Uruchomiono nową inicjatywę edukacyjną: Szkołę Dobrego Wolontariatu (kurs menadżerski dla koordynatorów wolontariatu z zakresu organizacji i zarządzania wolontariatem – 104 godz. zajęć)

Zorganizowano czwartą edycję konkursu Wolontariusz Roku Korpusu Solidarności i Koordynator Roku Korpusu Solidarności, wybrano laureatów i zaprezentowano ich sylwetki podczas Gali Wolontariatu - Czyń Dobro! zrealizowanej wspólnie z TVP w formie uroczystego koncertu w Teatrze Polskim w dniu 3 grudnia. Koncert retransmitowany został w TVP 1 oraz TVP Polonia.

W dniach 22-23 maja 2023 r. wspólnie z kancelarią Prezydenta RP w Belwederze zorganizowano V Forum Wolontariatu. Udział w nim wzięto ok. 150 osób – wolontariuszy i animatorów wolontariatu. Jak co roku była to okazja do wymiany doświadczeń, zdobycia nowej wiedzy, podniesienia kompetencji wśród uczestników, inspiracji do podejmowania nowych działań.

NIW-CRSO zapewnił wsparcie merytoryczne i promocyjne dla partnerów programu, organizował spotkania, szkolenia, pomoc opiekunów w realizacji zadań. Kontynuowano realizację programu edukacyjnego, przygotowano kolejną grupę kadry trenerskiej, która prowadzi działania edukacyjne w ramach Korpusu. Współpraca z partnerami kontynuuje proces tworzenia nieformalnej „sieci współpracy partnerskiej", która zapewni trwałą strukturę wspierania i rozwoju programu w kolejnych latach.

Odbyła się druga edycja Campus Wolontariatu – obozu wolontariackiego dla uczestników Korpusu Solidarności, kontynuowano program mini grantów i bonów edukacyjnych dla wolontariuszy programu.

Rozwijano funkcjonowanie serwisu internetowego programu oraz Systemu Obsługi Wolontariatu. W ramach prac rozwojowych udostępniono użytkownikom (koordynatorom wolontariatu) nowe funkcjonalności, które usprawniają działa w zakresie organizacji i zarządzania wolontariatem.

System służy m.in. do rejestracji uczestników Korpusu, pozwala na wybór ofert wolontariatu, dokumentowanie działań wolontariuszy i organizatorów wolontariatu. Kontynuowano proces certyfikacji organizacji uczestniczących w programie. Pozyskiwano kolejnych partnerów Karty Wolontariusza, unikalnego programu benefitowego dla członków Korpusu, pozyskano kolejnych Ambasadorów Korpusu Solidarności, rozwijano inicjatywę: Korpus Cafe – rozmowy nt. wolontariatu z udziałem praktyków i akademików, które publikowane były online. W ramach projektu Miejsce Przyjazne Wolontariuszom (MPW) kolejne placówki współpracując z ochotnikami mogły uzyskać certyfikat MPW.

Szczegółowa informacja nt. powyższych działań została zawarta w części dotyczącej opisu realizacji przez NIW-CRSO ww. programów.

4. REALIZACJA PROGRAMÓW WSPIERANIA ROZWOJU SPOŁECZEŃSTWA OBYWATELSKIEGO

(należy wypełnić załącznik do niniejszego wzoru sprawozdania, odrębnie dla każdego programu)

5. ZADANIA INSTYTUTU WYNIKAJACE Z USTAWY Z DNIA 24 KWIETNIA 2003 R. O DZIAŁALNOŚCI POŻYTKU PUBLICZNEGO I O WOLONTARIACIE[2][3]

5.1 SPRAWOZDAWCZOŚĆ ORGANIZACJI POŻYTKU PUBLICZNEGO

Liczba organizacji pożytku publicznego (OPP), które zamieściły zatwierdzone sprawozdanie finansowe i roczne sprawozdanie merytoryczne z działalności za 2022 rok na podstawie

1) art. 23 ust. 6 ustawy		2) art. 23 ust. 6b ustawy	
w terminie (do 15 lipca) – do 17 lipca, bo w 2023 roku 15 lipca przypadał w sobotę	**po terminie**	**w terminie (do 30 listopada)**	**po terminie**
8 890	450	125	1

Liczba wezwań (art. 33a ust. 1 pkt 1 ustawy)	Liczba wniosków do sądu (art. 33a ust. 1 pkt 2 ustawy)	Liczba wniosków, na podstawie których OPP straciły status OPP

[2] t.j. Dz. U. z 2022 r. poz. 1327, z późn. zm.
[3] Zwana dalej: „ustawą".

366	81	84

5.2 WYKAZ ORGANIZACJI POŻYTKU PUBLICZNEGO UPRAWNIONYCH DO OTRZYMANIA 1,5% PODATKU DOCHODOWEGO ZA ROK 2022 W 2023 ROKU

Data sporządzenia i zamieszczenia wykazu	**12 grudnia 2022 roku**
Liczba OPP	**9 197**

Aktualizacja wykazu	**Data**	**Liczba OPP**	
	10 stycznia 2023 roku	**9 191**	
		w tym	
		dodanych	**usuniętych**
		4	**10**
	Data	**Liczba OPP**	
	13 lutego 2023 roku	**9 188**	
		w tym	
		dodanych	**usuniętych**
		10	**13**
	Data	**Liczba OPP**	
	8 marca 2023 roku	**9 203**	
		w tym	
		dodanych	**usuniętych**
		25	**10**
	Data	**Liczba OPP**	
	14 kwietnia 2023 roku	**9 200**	
		w tym	
		dodanych	**usuniętych**
		6	**9**
	Data	**Liczba OPP**	
	8 maja 2023 roku	**9 192**	
		w tym	
		dodanych	**usuniętych**
		0	**8**
	Data	**Liczba OPP**	
	2 czerwca 2023 roku	**9 186**	
		w tym	
		dodanych	**usuniętych**
		0	**6**
	Data	**Liczba OPP**	
	7 lipca 2023 roku	**9 183**	
		w tym	
		dodanych	**usuniętych**
		0	**3**
	Data	**Liczba OPP**	
	7 sierpnia 2023 roku	**9 179**	
		w tym	
		dodanych	**usuniętych**
		0	**4**
	Data	**Liczba OPP**	
	9 września 2023	**9 174**	

	roku	**w tym**	
		dodanych	**usuniętych**
		0	**5**
	Data	**Liczba OPP**	
	12 października 2023 roku	**9 164**	
		w tym	
		dodanych	**usuniętych**
		0	**10**
	Data	**Liczba OPP**	
	9 listopada 2023 roku	**9 156**	
		w tym	
		dodanych	**usuniętych**
		0	**8**
	Data	**Liczba OPP**	
	8 grudnia 2023 roku	**9 142**	
		w tym	
		dodanych	**usuniętych**
		0	**14**

5.3 FUNDUSZ WSPIERANIA ORGANIZACJI POŻYTKU PUBLICZNEGO[4]

Stan środków Funduszu na początek okresu sprawozdawczego	**Stan środków Funduszu na koniec okresu sprawozdawczego**
180 074,22 zł	262 040,56 zł
Kwota wpłat na Funduszu	
Środki finansowe pochodzące z 1,5% podatku dochodowego od osób fizycznych niewydatkowane przez OPP, które utraciły status OPP	69 239,19 zł, w tym: • 68 415,01 zł – środki z 1,5% podatku niewydatkowane przez OPP, które straciły status OPP, • 821,18 zł – środki z dotacji w ramach konkursu FWOPP 2022, których organizacje nie wydatkowały i zwróciły, • 3,00 zł – odsetki za zwłokę dotyczące niewykorzystanej kwoty dotacji.
Środki finansowe pochodzące z 1,5% podatku dochodowego od osób fizycznych wydatkowane niezgodnie z art. 27 ust. 2 wraz z odsetkami	0 zł
Środki finansowe pochodzące z 1,5% podatku dochodowego od osób fizycznych przekazane na rzecz OPP, która nie została uwzględniona w wykazie organizacji mających status OPP, o których mowa w art. 27aa ust. 3, wraz z odsetkami	0 zł

[4] Zwany dalej „Funduszem”.

Odsetki od wolnych środków finansowych przekazanych w zarządzanie na podstawie art. 78d ust. 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych[5]	12 727,15 zł
Łączna kwota wpłat	81 966,34 zł
Liczba podmiotów dokonujących wpłaty	**Liczba decyzji wydanych w trybie art. 22 ust. 9, art. 27 ust. 2a i art. 27aa ust. 4 ustawy**
27	0
Opis udzielonego wsparcia ze środków funduszu	W 2023 roku środki zgromadzone w Funduszu nie były rozdysponowane w trybie otwartego konkursu ofert ze względu na ich zbyt małą kwotę. Do 30 stycznia 2023 roku 18 organizacji pożytku publicznego przekazało sprawozdania z realizacji zadania publicznego w ramach otwartego konkursu ofert na realizację w 2022 roku ze środków Funduszu Wspierania Organizacji Pożytku Publicznego zadania publicznego dotyczącego wzrostu kompetencji lub wzmocnienia infrastruktury organizacji pożytku publicznego. Pozostałe 58 organizacji takie sprawozdania przesłało w 2022 roku. Wszystkie dotacje przyznane w ramach tego konkursu zostały rozliczone.

5.4 INNE DZIAŁANIA DYREKTORA INSTYTUTU W ZAKRESIE ORGANIZACJI POŻYTKU PUBLICZNEGO

Podstawa prawna	Liczba wezwań	Liczba wniosków skierowanych do sądu	Liczba wniosków, na podstawie których OPP straciły status OPP
art. 27aa ust. 5 ustawy		0	0
art. 33 ust. 2 ustawy		0	2
art. 33 ust. 3 ustawy		0	0
art. 33a ust. 2 pkt 1-8 ustawy	1	0	0
art. 33a ust. 3 ustawy		0	0
art. 33aa ustawy		4	4

5.5 KONTROLE POWIERZONE PRZEZ PRZEWODNICZĄCEGO KOMITETU DO SPRAW POŻYTKU PUBLICZNEGO

W II kwartale 2023 roku zostały przeprowadzone kontrole, które Przewodniczący Komitetu do spraw Pożytku Publicznego powierzył do przeprowadzenia Dyrektorowi Instytutu, dotyczące prawidłowości gromadzenia i wydatkowania środków pochodzących z 1% podatku dochodowego od osób fizycznych w 2021 roku w pięciu organizacjach pożytku publicznego:

- Towarzystwo Opieki nad Zwierzętami w Polsce (KRS 0000154454),
- Stowarzyszenie Wikimedia Polska (KRS 0000244732),
- Akcja Demokracja (KRS 0000552033),
- Fundacja Azylu Pod Psim Aniołem (KRS 0000098734),
- Fundacja Wspierania Alpinizmu Polskiego im. Jerzego Kukuczki (KRS 0000084062).

[5] t.j. Dz. U. z 2021 r. poz. 305, z późn. zm.

W trakcie tych kontroli nie stwierdzono istotnych nieprawidłowości.

6. DZIAŁANIA INFORMACYJNO-EDUKACYJNE I KOMUNIKACJA

Działania komunikacyjno-promocyjne prowadzone przez Narodowy Instytut w 2023 r.:

- **komunikacja elektroniczna - media społecznościowe:** w NIW-CRSO prowadzone są 4 profile w mediach społecznościowych: na Facebooku, Twitterze, Instagramie i YouTube; w 2023 r. liczba fanów na Facebooku wzrosła o 17,57%, czyli o blisko 3117 osób – z 17 745 osób na koniec 2022 r. do 20862 na koniec 2023 r.; liczba obserwujących na Twitterze wzrosła w 2023 r. o 7% do 1 353 osób. Na kanale NIW-CRSO na YouTube opublikowanych zostały 72 filmy dotyczące działalności NIW-CRSO i wydarzeń organizowanych przez Instytut, projektów realizowanych przez beneficjentów oraz webinariów Akademii NIW (m.in. dotyczących poszczególnych rządowych programów realizowanych przez NIW-CRSO). Kanał ma 987 subskrypcji, co oznacza wzrost o 14% w stosunku do ubiegłego roku. Kanał NIW-CRSO na Instagramie obserwuje 1437 użytkowników, co oznacza wzrost w ciągu roku o 16%. Profile w mediach społecznościowych, razem ze stroną internetową niw.gov.pl, to główne kanały komunikacji NIW-CRSO. Ze wszystkimi internautami prowadzona jest komunikacja na bieżąco, zarówno poprzez komentarze, jak i prywatne wiadomości, a także poprzez wiadomości przesyłane na adres media@niw.gov.pl i kontakt@niw.gov.pl.

  Za najważniejszy element działalności w mediach społecznościowych w 2023 r. należy uznać promocję naborów i efektów konkursów oraz wydarzeń organizowanych przez Instytut.
  Jak co roku największym zainteresowaniem wśród osób obserwujących profile NIW-CRSO cieszyły się posty dotyczące ogłoszonych naborów wniosków i ofert oraz ich wyniki. Dużą popularnością, której wyznacznikiem jest liczba reakcji, cieszyły się posty dotyczące Szkoły Dobrego Wolontariatu oraz Gali Wolontariatu Korpusu Solidarności, a także składanie życzeń.z okazji Świąt Bożonarodzeniowych oraz Nowego Roku Post przypominający o terminie składania wniosków w ramach programu NOWEFIO miał 35 348 wyświetleń, 73 reakcje oraz 92 udostępnienia. Uruchomienie naborów wniosków w Rządowych Programach NIW także cieszyło się dużą popularnością. W przypadku programu PROO, post o naborze oraz związanych z nim webinarów zdobył 25125 wyświetleń i 94 reakcje i 70 udostępnień. Post o rozpoczęciu Szkoły Dobrego Wolontariatu uzyskał 10324 wyświetlenia, 139 reakcji, 16 komentarzy o raz 25 udostępnień.
  Wszystkie webinaria były transmitowane tradycyjnie przez platformę Clickmeeting oraz na Facebooku.
  Wśród osób śledzących profil NIW-CRSO na Facebooku największym zainteresowaniem cieszyła się transmisja z Konferencji dorocznej NIW i II Ogólnopolskich Targów Organizacji Pozarządowych. Dużą popularnością cieszyły się też transmisje dotyczące programów PROO i NOWEFIO, podczas których pracownicy odpowiadali na pytania dotyczące składania wniosków.
  W 2023 r. odbyła się również promocja drugiej edycji „Konkursu na najlepszą pracę magisterską i rozprawę doktorską poświęconą społeczeństwu obywatelskiemu", którego organizatorem jest NIW-CRSO. Wręczanie nagród odbyło się podczas dorocznej konferencji. Zrealizowana została także wysyłka informacji do kilkudziesięciu jednostek naukowych w całym kraju. Promocja przyniosła pozytywny efekt w postaci nadesłanych kilkunastu prac magisterskich i doktorskich.
  Dyrektor NIW-CRSO wraz z Zastępcami Dyrektora wzięli w 2023 r. udział w wielu wydarzeniach zewnętrznych, czego efektem były relacje w mediach społecznościowych NIW-CRSO, które cieszyły się dużym zainteresowaniem wśród osób obserwujących profile Instytutu.

- **komunikacja elektroniczna – strona www:**
  Strona niw.gov.pl jest z jednej strony źródłem informacji nt. aktualnych działań NIW-CRSO, a z drugiej – razem ze stroną niw.gov.pl/bip/ stanowi repozytorium dokumentów i informacji dot. programów, których Narodowy Instytut jest operatorem. W 2023 r. strona zanotowała 1 146 369 odsłon, została odwiedzona przez 174 927 użytkowników. Największy ruch na stronie (4573 użytkowników) zanotowano 31 marca 2023 r., czyli w dniu ogłoszenia wyników naboru wniosków w Rządowym Programie NOWEFIO edycja 2023. Średni czas ładowania strony w okresie od 1 stycznia do 31 grudnia 2023 r. wyniósł 1,11 sek.

- **komunikacja elektroniczna:** – **newsletter**. Newsletter był wysyłany średnio 3,2 razy na miesiąc do organizacji i osób, które wyraziły zainteresowanie otrzymywaniem informacji tą drogą. W 2023 r. wysłano

łącznie 38 newsletterów. Średnia open rate[6] newslettera wyniosła 29,6%, a średnia click through rate[7] 4,7%. Nominalnie wartości te przedstawiają się odpowiednio: 1912 i 243. Średnia liczba odbiorców wyniosła 6720.

- **współpraca z mediami tradycyjnymi**: w 2023 r. wysłano łącznie 9 informacji prasowych oraz opracowano łącznie 76 odpowiedzi na wnioski o dostęp do informacji publicznej i zapytania prasowe; prowadzono również dwustronną komunikację z mediami ogólnopolskimi i lokalnymi poprzez m.in. wywiady udzielane przez przedstawicieli NIW-CRSO (m.in. Polska Agencja Prasowa, Radio eM, ngo.pl).

- **monitoring mediów tradycyjnych i społecznościowych**: przez cały rok działał całodobowy monitoring mediów tradycyjnych i społecznościowych. Monitoring umożliwia bieżący dostęp do materiałów medialnych, które ukazują się na temat NIW-CRSO; pozwala to na efektywne prowadzenie komunikacji wizerunkowej, skuteczniejsze dotarcie do osób zainteresowanych działalnością Instytutu, a także szybsze reagowanie w sytuacjach kryzysowych.

- **komunikacja wewnętrzna:** Poprzez system „Dzieje się" zbierane były informacje o najważniejszych z punktu widzenia komunikacji wydarzeniach i działaniach biur programowych. Celem tego działania jest zbieranie w jednym miejscu wszystkich najbardziej aktualnych informacji na temat działalności NIW-CRSO, biur oraz beneficjentów rządowych programów wsparcia organizacji pozarządowych. Informacje zebrane poprzez „Dzieje się" posłużyły do przygotowania dziesiątek materiałów promujących działalności naszych beneficjentów w mediach społecznościowych oraz newsletterach.

- **wysyłka kartek świątecznych i gadżetów**: przed Wielkanocą i Bożym Narodzeniem zrealizowane zostały wysyłki elektronicznych kartek okolicznościowych; łącznie wysłano 15 081 kartek świątecznych, które trafiły do partnerów i pozostałych interesariuszy NIW-CRSO. W celach promocyjnych w okresie okołoświątecznym wysłano również 149 paczek z gadżetami, które trafiły do współpracowników NIW-CRSO oraz instytucji związanych z działalnością Instytutu. Dodatkowo do 6 wybranych osób, wysłane zostały kosze z gadżetami.

- **dział w wydarzeniach pozarządowych na terenie całej Polski**: Dyrekcja NIW-CRSO uczestniczyła w różnych spotkaniach organizowanych przez instytucje i organizacje z całego kraju, takich jak m.in.:
  - Konwent Wojewódzkich Rad Działalności Pożytku Publicznego, 10.01.2023, w Warszawie;
  - Forum Inicjatyw Pozarządowych Warmii i Mazur, 17-18.01.2023, w Starych Jabłonkach;
  - Otwarcie Portu dla Rodziny (Stowarzyszenia Katolickie Centrum Kultury), 23.01.2023 w Gdyni;
  - Konwent Wojewódzkich Rad Działalności Pożytku Publicznego, 21.02.2023, w Warszawie;
  - Warszawskie Forum Geopolityki, 23.02.2023, w Warszawie;
  - Debata „Standardy fundamentem merytorycznym i etycznym" (Sieć SPLOT), 23.02.2023 w Warszawie;
  - otwarcie Art Piwnica Wzgórz Dalkowskich, 27.02.2023, Nowe Miasteczko;
  - Konferencja Polka XXI wieku i uroczysta gala konkursu, 08.03.2023, w Warszawie;
  - W piątą stronę świata", czyli 10-lecie Stowarzyszenia Przyszłość Kotlina, 16.03.2023, w Jarocinie;
  - Konferencja „Ku przyszłości poradnictwa obywatelskiego" (Związek Biur Porad Obywatelskich), 24.03.2023, w Falentach;
  - spotkanie „Towards European Mobility for All through Civic Service", 29.03.2023, w Brukseli
  - Konwent Wojewódzkich Rad Działalności Pożytku Publicznego, 04.04.2023, w Warszawie;
  - uroczystość poświęcenia placu budowy Katolickiego Centrum Kultury i Diecezjalnego Centrum Ruchu Światło-Życie, 03.04.2023, w Gdyni;
  - Wspólne posiedzenie Parlamentarnego Zespołu ds. Rozwoju Kół Gospodyń Wiejskich i Miejskich oraz Parlamentarnego Zespołu ds. Rozwiązywania Problemów Mieszkańców „Polski Powiatowo-Gminnej" (Sejm RP), 11.04.2023, w Warszawie;

[6] Open Rate to wskaźnik wyświetleń wiadomości na urządzeniach odbiorców wobec wszystkich wysłanych wiadomości, wyrażony w procentach. Open Rate = Liczba wyświetlonych maili / Liczba wysłanych maili.

[7] Click Through Rate to czyli współczynnik klikalności. Wyraża on stosunek unikalnych kliknięć w co najmniej jeden link znajdujący się w wiadomości mailowej, w stosunku do wszystkich wysłanych maili i przedstawia się go w procentach. Wskaźnik ten informuje o tym, z jakim zaangażowaniem ze strony odbiorców spotkała się kampania. CTR = Liczba unikalnych kliknięć / liczba wysłanych maili

- Konwent Wojewódzkich Rad Działalności Pożytku Publicznego, 09.05.2023, w Warszawie;
- Wschodni Kongres Młodych Liderów (Europejski Dom Spotkań – Fundacja Nowy Staw), 17.05.2023, w Lublinie;
- uroczyste otwarcie Domu Oczami Brata, 19.05.2023, w Częstochowie;
- gala wręczenia czeków beneficjentom czwartej edycji Programu Świętokrzyski Fundusz Lokalny, 25.05.2023, w Kielcach;
- debata „Jak zwiększać motywację wolontariuszy i angażować młodzież w działania społeczne" 26.05.2023, w Kielcach;
- Biesiada wspomnieniowa w Ośrodku Świętokrzyskich Mateczników Patriotyzmu i Kultury, 03.06.2023, w Zagnańsku;
- II Kongres Aglomeracji, 5-6.06.2023 (udział 06.2023), w Kaliszu;
- II Ogólnopolski Festiwal Uniwersytetów Ludowych, 23-25.06.2023, w Gnojniku;
- Sudeckie Forum Inicjatyw, 06-10.07.2023 (udział w panelu 06.07.), w Głuszycy;
- Konwent Wojewódzkich Rad Działalności Pożytku Publicznego, 13.07.2023, w Warszawie;
- XXV Światowe Jamboree Skautowe, 1-12.08.2023, w SaeManGeum w Korei Południowej;
- 50. Harcerski Festiwal Kultury Młodzieży Szkolnej, 15.07.2023, w Kielcach;
- Ramię w ramię. Zlot Harcerski w 79. rocznicę Powstania Warszawskiego, 31.07-02.08.2023 (udział 31.07);
- Przegląd Przeszłość/Przyszłość, 26.08.2023, w Warszawie;
- XXXII Forum Ekonomiczne, panele 5-7.09.2023, w Karpaczu;
- IV Regionalne Forum Organizacji Pozarządowych Subregionu Radomskiego, 13.09.2023, w Jedlni;
- II Kongres Kształcenia Dualnego, 14.09.2023, w Warszawie;
- sympozjum 19.09.2023 w Żarach;
- Konferencji poświęconej nieodpłatnej pomocy prawnej i obywatelskiej, 13-15.09.2023 (udział 15.09.2023), w Krynicy-Zdrój;
- inauguracja roku Dobrzyńskiego Uniwersytetu Ludowego, 18.09.2023, w Rypinie;
- Wydarzenie Fundacji LEDGO Równe Szanse dla Środowiska, 25.09.2023, w Łodzi;
- 20-lecie Fundacji Pro Cultura, 26.09.2023, w Warszawie;
- Festiwalu NNW, 29.09.2023, w Gdyni;
- Poznański Kongres Gospodarczy 2023, 28.09.2023, w Poznaniu;
- Gala Finałowa Nagrody BohaterONy 2023 im. Powstańców Warszawskich, 12.10.2023, w Warszawie;
- posiedzenie Rady Organizacji Harcerskich, 13.10.2023, w Warszawie;
- Gala nagród Bursztynowego Mieczyka, 30.11.2023, w Gdańsku;
- otwarcie Nadbałtyckiego Uniwersytetu Ludowego, 01.12.2023, we Władysławowie;
- Ósmy Przegląd Teatrów Amatorskich im. Marka Hermanna Kurtyna 2023, 26.11-02-12.2023 (udział 02.12.2023), w Gdyni Małym Kacku;
- II Kongres KGWpodlaskie, 02.12.2023, w Białymstoku ;
- Pomorskie Forum Inicjatyw Pozarządowych 2023, 4-5.12.2023, w Bolszewie;
- „Wolontariat bez granic" Gala Wolontariatu 2023, 07.12.2023, w Łodzi;
- 18. Pabianickie Obchody Międzynarodowego Dnia Wolontariusza, 12.12.2023, w Pabianicach;
- Spotkanie sieciujące Federacji PARASOL – II Podkarpackiej Konferencji Obywatelskiej oraz wernisaż wystawy „Społeczeństwo Obywatelskie dla Rzeczypospolitej", 15.12.2023, w Rzeszowie;

- **Akademia NIW**: Akademia to cykl webinariów i warsztatów, w trakcie których pracownicy NIW-CRSO dzielą się swoją wiedzą i doświadczeniem dotyczącym działania w NGO. Tematyka działań Akademii jest dostosowana do potrzeb zgłaszanych przez organizacje III sektora, w odniesieniu zarówno do *know-how*, jak i narzędzi pomocnych w codziennej działalności. Projekt jest skierowany do następujących odbiorców:
  - organizacji społeczeństwa obywatelskiego,
  - beneficjentów rządowych programów prowadzonych przez NIW-CRSO,
  - społeczników działających w ramach grup nieformalnych,
  - przedstawicieli/pracowników samorządów terytorialnych,

  W 2023 roku zostały zrealizowane webinaria dotyczące konkursów organizowanych w ramach rządowych programów NIW-CRSO.

- **Zakup materiałów informacyjno-promocyjnych**: Z katalogu materiałów informacyjno-promocyjnych NIW-CRSO zakupionych zostało kilkadziesiąt rodzajów gadżetów. Zamówione materiały informacyjno-promocyjne służyły popularyzacji marki NIW-CRSO oraz rządowych programów, którymi zarządza Instytut. Ich odbiorcami byli przede wszystkim potencjalni beneficjenci NIW-CRSO oraz instytucje i organizacje, które związane są z pracą Instytutu. Wśród materiałów znalazły się też gadżety VIP – m.in. woskowijki, miody, notesy itp. – które trafiają do najważniejszych partnerów Narodowego Instytutu.

- **działania promujące rządowe programy NIW-CRSO (FIO, PROO, ROHiS, KS, PWRUL)**: W marcu został ogłoszony konkurs w Priorytecie 5 Rządowego Programu Rozwoju Organizacji Obywatelskich PROO. W lipcu wystartował konkurs Wsparcie Organizacji Wolontariatu w NGO – WOW w NGO w ramach Korpusu Solidarności – Rządowe Programu Wspierania i Rozwoju Wolontariatu Systematycznego. W sierpniu wystartowały konkursy NOWEFIO – Priorytet 1, konkursy w ramach programów Rozwój Organizacji Poradniczych, PROO Priorytet 2b, a także Fundusz Młodzieżowy. We wrześniu wystartowały nabory do konkursów w ramach programów Rozwój Organizacji Harcerskich i Skautowych, Międzynarodowe Domy Spotkań oraz Polski Inkubator Rzemiosł. W październiku ogłoszono nabór do PROO w Priorytetach 1a, 1b, 2a, 3, 4, także NOWEFIO w priorytetach 2-4. Konkursy – ogłoszenia naborów, ilości złożonych wniosków i wyniki – były promowane na profilu NIW na Facebooku i w innych kanałach mediów społecznościowych oraz na stronie niw.gov.pl

- **działania skierowane do organizacji pożytku publicznego:**

  - co miesiąc na stronie niw.gov.pl publikowane były aktualizacje wykazu organizacji pożytku publicznego uprawnionych do otrzymania 1,5% podatku dochodowego od osób fizycznych za 2022 rok w 2023 roku,
  - wiadomości elektroniczne z przypomnieniem o obowiązku zamieszczenia sprawozdań za 2022 roku w bazie sprawozdań organizacji pożytku publicznego – wysłane do ok. 10 000 organizacji pożytku publicznego na początku miesiąca, od kwietnia do lipca (dwukrotnie w czerwcu – na początku i pod koniec), i dodatkowo dwa razy w listopadzie do organizacji, które miały rok obrotowy inny niż kalendarzowy,
  - wiadomości elektroniczne z informacjami m.in. o uwzględnieniu w wykazie organizacji pożytku publicznego uprawnionych do otrzymania 1,5% podatku dochodowego od osób fizycznych za 2022 rok w 2023 rok oraz o obowiązku sprawozdawczym za 2022 rok – wysłane do organizacji, które otrzymały status organizacji pożytku publicznego od stycznia do listopada.
  - pisma z informacjami o obowiązku sprawozdawczym za 2022 roku oraz o konsekwencjach niezamieszczenia w terminie sprawozdań za 2022 rok w bazie sprawozdań organizacji pożytku publicznego – do 10 organizacji, które otrzymały status organizacji pożytku publicznego w 2022 roku i do których nie udało się ustalić adresów poczty elektronicznej, pisma z informacjami o obowiązku sprawozdawczym za 2023 roku oraz o konsekwencjach niezamieszczenia w terminie sprawozdań za 2023 rok w bazie sprawozdań organizacji pożytku publicznego – do 12 organizacji, które otrzymały status organizacji pożytku publicznego od stycznia do listopada 2023 roku i do których nie udało się ustalić adresów poczty elektronicznej.

- **wydarzenia organizowane przez NIW-CRSO:**

– **Debata „Obywatelskość aktywna: ideały, wzory, praktyki**", 15.03.2023, w Warszawie. Debata poświęcona wydanym książkom na temat społeczeństwa obywatelskiego: „Aktywne społeczeństwo w zmieniającej się rzeczywistości" (pod redakcją Wojciecha Kaczmarczyka i Konrada Burdyki) oraz „Wzory obywatelskości. Gdy salonowe czy zwyczaje domowe?" (pod redakcją Artura Kościańskiego i Wojciecha Misztala);

– **Konferencja prasowa nt. II Ogólnopolskich Targów Organizacji Pozarządowych NGO-EXPO**, 24.04.2023, w Kielcach;

– **V Forum Wolontariatu**, 22-23.05.2023, w Warszawie;

– **Konferencja prasowa nt. Konkursu „First to help"**, 16.06.2023, w Warszawie;

– **II Ogólnopolskie Targi NGO-EXPO, 29-30.06.2023**, w Kielcach. 170 stoisk, 2 hale wystawiennicze, 24 warsztaty realizowane w 3 strefach tematycznych, setki uczestników. Do Kielc przyjechali działacze społeczni z całego kraju, aby zaprezentować swój dorobek, wymienić się doświadczeniami, skorzystać z

porad i lekcji ekspertów zajmujących się NGO. Partnerami oraz partnerami strategicznymi wydarzenia zostały: Spółdzielnia Socjalna Tropem Przygody, Ogólnopolski Związek Kół Gospodyń Wiejskich, Świętokrzyska Rada Działalności Pożytku Publicznego, Narodowe Centrum Kultury, Polska Agencja Rozwoju Przedsiębiorczości, Fundacja PGNiG im. Ignacego Łukasiewicza należąca do Grupy Orlen, Fundacja PKO, Fundacja Rozwoju Systemu Edukacji, PKO Bank Polski, Poczta Polska, Targi Kielce oraz SmartSide Multimedia;

- **Campus Wolontariat**, 10-15.07.2023, Wólka Magierowa;
- **Szkoła Dobrego Wolontariatu**, 2.10-6.10.2023, drugi zjazd szkoleniowy Szkoły Dobrego Wolontariatu 20.11-24.11.2023;
- **Szkolenie dla ekspertów oceniających wnioski,** 15 i 21 listopada 2023 r.;
- **Doroczna konferencja NIW-CRSO „Organizacje pozarządowe solą demokracji. 20 lat od wejścia w życie ustawy o pożytku"**, 27-29.11.2023, w Warszawie. Debaty z udziałem polskich i zagranicznych ekspertów zajmujących się tematyką NGO, wystąpienia, dyskusje, warsztaty oraz liczne panele – tak wyglądała szósta konferencja NIW-CRSO. Wydarzenie poświęcone dwudziestoleciu „ustawy pożytkowej" było okazją do dyskusji, a także wymiany doświadczeń pomiędzy przedstawicielami trzeciego sektora. Merytoryczne spotkania umiliły występy młodych artystów oraz koncert kwartetu smyczkowego. Konferencja odbyła się w Centrum Konferencyjnym Legii Warszawa, przy ul. Łazienkowskiej 3;
- **Wystawa „Społeczeństwo obywatelskie dla Rzeczypospolitej"** poświęcona jest ewolucji misji cywilizacyjnej i działalności społecznej organizacji obywatelskich w okresie od 1152 do 2022 roku. Autorką wystawy jest prof. dr hab. Ewa Leś - politolog, profesor nauk społecznych, która od wielu lat jest związana naukowo z Wydziałem Nauk Politycznych i Studiów Międzynarodowych Uniwersytetu Warszawskiego. Ekspozycje wystawy odbyły się w Łazienkach Królewskich w Warszawie, Uniwersytecie Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Warszawie i Wojewódzkim Domu Kultury w Rzeszowie;
- **Czyń dobro: Gala Wolontariatu Korpusu Solidarności**, 03.12.2023, w Warszawie. Podczas Gali poznaliśmy Laureatów etapu ogólnopolskiego konkursu na wybór Wolontariusza i Koordynatora Roku Korpusu Solidarności w roku 2023. Wydarzenie odbyło się w Teatrze Polskim im. Arnolda Szymfana w Warszawie, a jego transmisja telewizyjna 4.12.2023 r. na antenie TVP 1 o 22:20 (Prime Time), a powtórka materiału została wyświetlona na antenie TVP POLONIA w dn. 5 grudnia o godz. 22:40;
- **Gala wręczenia nagród „First to help"**, 20.12.2023, w Warszawie. Konkurs „First to help" powstał z inicjatywy Przewodniczącego Komitetu ds. Pożytku Publicznego, a za realizację konkursu odpowiadał Narodowy Instytut Wolności – Centrum Rozwoju Społeczeństwa Obywatelskiego. Konkurs „First to help" skierowany był do wszystkich osób, niezależnie od wieku, które chciały przedstawić swoje zaangażowanie, lub zaangażowanie innych osób, w pomoc uchodźcom z Ukrainy. 20 grudnia 2023 roku w Centralnym Domu Technologii przy ul. Kruczej 50 w Warszawie odbyła się uroczysta Gala, podczas której zostały wręczone nagrody w konkursie „First to help". Podczas Gali odbyła się też debata w której udział wzięli autorzy zwycięskich prac.

7. BADANIA I ANALIZY

Działalność Biura Badań i Analiz NIW-CRSO w 2023 r. koncentrowała się na badaniach ewaluacyjnych programów, działalności wydawniczej oraz upowszechnianiu wiedzy o 3 sektorze.

Biuro wykonywało analizy i sporządzało raporty na potrzeby NIW-CRSO oraz innych instytucji publicznych. Wskazać należy w szczególności:

1) Przygotowanie w oparciu o dane SOD na potrzeby instytucji rządowych i samorządowych sprawozdań i odpowiedzi nt. dotacji udzielonych oraz organizacji wspartych przez NIW-CRSO (np. raportowanie danych dot. programu „Za życiem", wsparcia udzielonego spółdzielniom socjalnym, dofinansowania projektów związanych z realizacją polityki senioralnej, informacja dla MSZ dotycząca pomocy rozwojowej);
2) Sporządzenie analizy przychodów OPP i kosztów kampanii informacyjno-promocyjnych pokrywanych ze środków 1% w oparciu o sprawozdania OPP na potrzeby „Informacji dotyczącej wydatkowania przez

organizacje pożytku publicznego środków finansowych pochodzących z 1% podatku dochodowego od osób fizycznych w 2022 roku";

3) Wspólnie z innymi uczestnikami wizyty studyjnej w Wielkiej Brytanii – przeprowadzenie ewaluacji wizyty oraz przygotowanie i prezentacja raportu z wizyty;

4) Przygotowanie w oparciu o dane SOD na potrzeby dyrekcji NIW-CRSO wkładu merytorycznego do prezentacji postępów wdrażania programów;

5) Konsultowanie projektu Programu *Przedsiębiorczość Kobiet.*

Przeprowadzone zostały następujące badania ewaluacyjne Programów (zakończone przygotowaniem raportów końcowych):

1) Ewaluacja Rządowego Programu Rozwoju Organizacji Obywatelskich na lata 2018-2030 (PROO) priorytetu 1a (Wykonawca: Ośrodek Ewaluacji Sp. z o.o.)

2) Ewaluacja okresowa Rządowego Programu Fundusz Inicjatyw Obywatelskich na lata 2021-2030 (NOWEFIO) priorytety 2 i 3 (Wykonawca: Ośrodek Ewaluacji Sp. z o.o.)

3) Ewaluacja bieżąca postępów wdrażania Rządowego Programu Fundusz Młodzieżowy na lata 2022–2033 (Wykonawca: Instytut Badawczy IPC Sp. z o.o.)

4) Ewaluacja bieżąca postępów wdrażania Rządowego Programu Wspierania Rozwoju Organizacji Poradniczych na lata 2022-2033 (Wykonawca: Instytut Badawczy IPC Sp. z o.o.)

5) Podsumowanie efektów realizacji Rządowego Programu Wsparcia Rozwoju Organizacji Harcerskich i Skautowych (ROHiS) w latach 2020-2022 (Wykonawca: Ośrodek Ewaluacji Sp. z o.o.)

6) Podsumowanie efektów wsparcia udzielonego uniwersytetom ludowym w ramach PWRUL w okresie od 1 stycznia 2020 r. do 30 września 2021 r., z uwzględnieniem wpływu, jaki na aktywność uniwersytetów ludowych wywarła pandemia COVID-19 (Wykonawca: Biuro Badań Społecznych Question Mark Sp. z o.o.)

7) Ewaluacja „Partnerstwa dla Wolontariatu" w ramach Rządowego Programu Wspierania i Rozwoju Wolontariatu Systematycznego na lata 2018–2030 – Korpus Solidarności" (Wykonawca: Instytut Badawczy IPC Sp. z o.o.)

8) Ocena postępów wdrażania Rządowego Programu Wspierania Rozwoju Międzynarodowych Domów Spotkań (ewaluacja wewnętrzna)

W październiku 2023 r. zapoczątkował działalność dziesięcioosobowy Zespół Doradczy ds. Ewaluacji Programów NIW-CRSO. Zespół został powołany w celu zapewnienia należytej jakości i sprawnego przebiegu badań ewaluacyjnych dotyczących programów dotacyjnych zarządzanych przez NIW-CRSO.

W 2023 r. na mocy nowelizacji ustawy o NIW-CRSO (Dz.U. 2022 poz. 2475) rozpoczęło działalność Wydawnictwo NIW-CRSO, którego zadaniem jest upowszechnianie wiedzy na temat społeczeństwa obywatelskiego i działalności NIW-CRSO poprzez wydawanie i rozpowszechnianie publikacji. Zgodnie z regulaminem Wydawnictwa przyjętym zarządzeniem Dyrektora NIW-CRSO (nr 01/06/2023) działalność Wydawnictwa prowadzona jest w ramach Biura Badań i Analiz NIW-CRSO a nad wysokim poziomem merytorycznym wydawanych publikacji i dochowaniem wysokich standardów rzetelności naukowej i etyki publikacyjnej czuwa Kolegium Wydawnictwa. Dyrektor NIW-CRSO powołał w skład Kolegium: prof. Ewę Leś, ks. prof. Henryka Skorowskiego, dr hab. Arkadiusza Jabłońskiego, dr hab. Zbigniewa Krysiaka, p. Wojciecha Jachimowicza, p. Piotra Kieracińskiego.

Ze względu na brak własnych zasobów pozwalających na kompleksowe przygotowanie do druku i druk publikacji, w drodze procedury przetargowej wyłoniono podwykonawcę, któremu zlecono realizację wszystkich etapów procesu wydawniczego. Tym sposobem wydano w roku 2023 następujące książki:

1) „*Aktywne społeczeństwo w zmieniającej się rzeczywistości*" – wersja angielska wieloautorskiej publikacji dorocznej wydanej z okazji 5-lecia NIW-CRSO

2) „*Odporność i rozwój? Polski sektor obywatelski po 20 latach obowiązywania ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie*" – wieloautorska publikacja doroczna NIW-CRSO

3) „*Kapitały żelazne*" – publikacja autorstwa Roberta Kawałko i Michała Twardosza wprowadzająca

w tematykę kapitału żelaznego jako stabilizacji działań organizacji pozarządowych.

Ponadto, poza działaniami badawczo-analitycznymi i wydawniczymi Biuro Badań i Analiz podejmowało inne działania w zakresie upowszechniania wiedzy z zakresu społeczeństwa obywatelskiego, w tym:

1) przeprowadzenie III edycji konkursu na najlepsze prace magisterskie i rozprawy doktorskiej poświęcone społeczeństwu obywatelskiemu;
2) udział w przeprowadzeniu konkursu First to Help;
3) przygotowanie debaty nt. „Obywatelskość aktywna: ideały, wzory, praktyki" we współpracy z Instytutem Filozofii i Socjologii PAN (15 marca 2023, w Pałacu Staszica).

8. POZOSTAŁE DZIAŁANIA STATUTOWE REALIZOWANE PRZEZ INSTYTUT

W 2023 roku miały miejsce m.in. następujące działania:

1) Prowadzenie procedury otwartego i konkurencyjnego naboru na stanowiska w Narodowym Instytucie (w 2023 roku rozpoczęto 17 procesów rekrutacyjnych, łącznie na 21 etatów, w odpowiedzi na które wpłynęło 512 ofert; w wyniku zakończonych w 2023 r. procesów zatrudnienie podjęło 13 osób), w tym promocja ofert pracy w mediach społecznościowych NIW-CRSO i serwisach zewnętrznych oraz adaptacja nowo zatrudnionych pracowników.
2) Dokonywanie czynności w sprawach z zakresu prawa pracy wobec pracowników Narodowego Instytutu (na koniec 2023 roku zatrudnionych było w NIW-CRSO 65 osób), w tym związanych z nawiązaniem, zmianą i ustaniem stosunku pracy pracowników oraz prowadzenie spraw pracowniczych osób zatrudnionych (m.in. z zakresu medycyny pracy, ewidencji i rozliczania czasu pracy, urlopów, prowadzenia akt osobowych, obsługi kadrowej pracowników, udziału w procesie naliczania wynagrodzeń, obsługi programu kadrowego oraz programu Płatnik w zakresie pracowników oraz umów cywilno-prawnych, dofinansowania do zakupu okularów korekcyjnych).
3) Zapewnienie obsługi Zakładowego Funduszu Świadczeń Socjalnych.
4) Zapewnienie możliwości korzystania z karty sportowej, dodatkowego pakietu medycznego oraz ubezpieczenia na zdrowie i życie przez pracowników Narodowego Instytutu.
5) Działania mające na celu podnoszenie kwalifikacji zawodowych pracowników Narodowego Instytutu, w ramach których na podstawie zatwierdzonego planu szkoleń na 2023 r. 65 zatrudnionych osób (łącznie 129 osoboszkolenia) uczestniczyło w indywidualnych szkoleniach otwartych w ramach 31 tematów oraz zorganizowanych 5 szkoleniach zamkniętych dedykowanych pracownikom Narodowego Instytutu (z zakresu kontroli, nowej ustawy o ekonomii społecznej, radzenia sobie ze stresem i emocjami w pracy z trudnym klientem oraz szkolenia wyjazdowego całego zespołu „Zarządzanie czasem i organizacja czasu pracy"). Ponadto 17 szkoleń indywidualnych zostało zorganizowany dodatkowo, poza planem, na wniosek pracowników.

   Realizację planu szkoleń poprzedziło badanie potrzeb szkoleniowych. Na podstawie przeprowadzonych z pracownikami rozmów oceniających i określonych w formularzach oceny kierunków rozwoju wskazane zostały przez kierowników biur szkolenia uwzględniające potrzeby biura i realizowane zadania, tj. tematy kluczowe dla realizacji zadań (nabycie/rozwój wiedzy/umiejętności niezbędnych do wykonywania zadań) zarówno na poziomie szkoleń indywidualnych (dedykowanych danemu pracownikowi), jak i szkoleń zamkniętych. Zgłoszone potrzeby szkoleniowe zostały następnie przeanalizowane pod kątem kierunków rozwoju, wskazanych w formularzach oceny, zadań realizowanych na danych stanowiskach oraz szkoleń zrealizowanych w roku poprzednim. Na tej podstawie opracowany został plan szkoleń na 2023 rok przedstawiony do zatwierdzenia kierownictwu Narodowego Instytutu.

   W 2023 r. kontynuowana była możliwość refundacji kosztu kursu językowego, z której skorzystało 27 osób.
6) Proces rocznej oceny rozwoju pracowników (48 osób zatrudnionych w Instytucie na czas nieokreślony albo min. 6 miesięcy), który przebiegał dwuetapowo: uzupełnienie formularza oceny przez bezpośredniego przełożonego oraz pracownika (autoocena) z wykorzystaniem jednakowego kwestionariusza opartego o te same kryteria oceny, następnie rozmowa oceniająca bezpośredniego przełożonego z pracownikiem, której

wynikiem są: ocena z podsumowaniem pracy oraz wskazanie kierunków rozwoju pracownika.

7) Kontynuacja współpracy w ramach Programu „GO4Poland - wybierz Polskę" organizowanego przez Fundację Giełdy Papierów Wartościowych, którego Narodowy Instytut został partnerem po raz pierwszy w 2022 r.

8) W 2023 r. została ustrukturyzowana możliwość realizacji wolontariatu pracowniczego w NIW-CRSO. W wyniku przeprowadzonych konsultacji z pracownikami Narodowego Instytutu, opracowany został ostateczny kształt programu oraz dokumentacja niezbędna do jego uruchomienia (m.in. Regulamin organizacji wolontariatu pracowniczego w NIW-CRSO oraz Regulamin Konkursu na wybór autorskich projektów wolontariackich pracowników NIW-CRSO). Wolontariat może być realizowany w różnych formach. Jedną z nich jest realizacja autorskich projektów wolontariackich przygotowanych przez pracowników i dofinansowanych przez NIW-CRSO.

9) Zapewnienie obsługi administracyjnej, kancelaryjnej oraz recepcyjnej, wykonywanie czynności związanych m.in. z najmem powierzchni biurowych w nieruchomości przy al. Jana Pawła II 12 w budynku „Kaskada City", zapewnieniem kompleksowej obsługi procesu zamówień publicznych, wsparcia informatycznego, sprzętu informatycznego oraz dostępu do zasobów informatycznych, zapewnieniem służby BHP oraz usługi IOD, a także innych niezbędnych do sprawnej i płynnej realizacji zadań przez pracowników NIW-CRSO (np. organizacja delegacji krajowych i zagranicznych, prowadzenie spraw związanych z rozliczaniem finansowym kosztów eksploatacyjnych, gospodarowanie składnikami majątkowymi Instytutu, zamawianie i dystrybucja materiałów biurowych i eksploatacyjnych.).

10) W 2023 r. podpisano umowę z Generalnym Wykonawcą i rozpoczęto roboty budowlane związane z inwestycją rozbudowy i modernizacji nieruchomości przy ulicy Belwederskiej 46/50", która zgodnie z decyzją Przewodniczącego Komitetu będzie docelową siedzibą Instytutu. Budynek zostanie poddany gruntownemu remontowi i adaptacji do celów biurowo-konferencyjnych. Plany przekształcenia i aranżacji nowej siedziby zakładają uwzględnienie dodatkowych funkcji. Planowana siedziba NIW-CRSO ma stać się bowiem również miejscem spotkań i debat dla organizacji pozarządowych – wspólną przestrzenią do współpracy na rzecz rozwoju społeczeństwa obywatelskiego.

9. GOSPODARKA FINANSOWA INSTYTUTU			
9.1 PLAN FINANSOWY		**Kwota według planu**	**Wykonanie**
Plan przychodów ogółem	**dotacje z budżetu państwa**	216 026 000,00	208 994 090,12
	środki od innych jednostek sektora finansów publicznych	51 768 000,00	47 817 210,56
	pozostałe przychody	2 100 000,00	1 211 967,48
Plan kosztów ogółem	**koszty funkcjonowania**	31 437 000,00	24 005 109,60
	koszty realizacji zadań (środki przekazane innym podmiotom)	222 686 000,00	217 444 707,82
	pozostałe koszty (środki na wydatki majątkowe przekazane innym podmiotom)	16 471 000,00	15 925 463,51
Plan środków na wydatki majątkowe		5 263 000,00	4 439 657,45
Plan dochodów ogółem	**dotacje z budżetu państwa**	220 994 000,00	213 162 640,31
	środki otrzymane od innych jednostek sektora finansów publicznych	52 063 000,00	48 095 473,06
Plan wydatków ogółem	**wydatki na funkcjonowanie**	28 637 000,00	23 445 822,63

	wydatki majątkowe	5 263 000,00	4 439 657,45
	wydatki na realizację zadań (środki przyznane innym podmiotom)	239 157 000,00	233 370 171,33

9.2 PRZYCHODY INSTYTUTU[8]

Rodzaje przychodów	**Kwota przychodu**
Dotacja celowa na realizację programów wspierania rozwoju społeczeństwa (art. 32 ust. 1 pkt 1 ustawy)	189 703 963,10
Dotacja podmiotowa na pokrycie bieżących kosztów zarządzania programami i zadaniami, realizowanymi przez Instytut (art. 32 ust. 1 pkt 2 ustawy)	13 314 555,67
Dotacja celowa na finansowanie lub dofinansowanie kosztów inwestycji dotyczących obsługi realizacji zadań (art. 32 ust. 1 pkt 3 ustawy)	5 975 571,35
Dotacja celowa na realizację zadań zlecanych przez Przewodniczącego Komitetu ds. Pożytku Publicznego (art. 32 ust. 1 pkt 4 ustawy)	0,00
Środki pochodzące z budżetu Unii Europejskiej (art. 32 ust. 2 pkt 1 ustawy)	0,00
Środki pochodzące z programów finansowanych z udziałem niepodlegających zwrotowi środków z pomocy udzielanej przez państwa członkowskie Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu (EFTA) lub inne środki pochodzące ze źródeł zagranicznych niepodlegające zwrotowi (art. 32 ust. 2 pkt 2 ustawy)	0,00
Środki pochodzące z odsetek od wolnych środków przekazanych w depozyt (art. 32 ust. 2 pkt 3 ustawy)	0,00
Środki pochodzące z zapisów i darowizn (art. 32 ust. 2 pkt 4 ustawy)	0,00
Środki pochodzące z innych źródeł (zgodnie z art. 32 ust. 2 wprowadzenie do wyliczenia) wraz ze wskazaniem źródła ich pochodzenia	0,00

[8] Zgodnie z ustawą z dnia 15 września 2017 r. o Narodowym Instytucie Wolności – Centrum Rozwoju Społeczeństwa Obywatelskiego, zwaną w pkt 9.2 „ustawą".

10. DODATKOWE INFORMACJE

NIW-CRSO obsługuje prace Rady NIW-CRSO (m.in. organizacja i obsługa posiedzeń Rady, przygotowywanie materiałów, wsparcie prawne). W 2023 roku odbyły się 4 posiedzenia Rady NIW-CRSO:

- 14 kwietnia 2023 r.
- 23 czerwca 2023 r.
- 28 lipca 2023 r.
- 22 września 2023 r.,

W 2023 roku Rada podjęła łącznie **15** uchwał:

lp.	rok	nr uchwały	data podjęcia uchwały	uchwała w sprawie
1	2023	01/2023	z dnia 14 kwietnia 2023 roku	w sprawie zaopiniowania projektu zmian w Rządowym Programie Wspierania i Rozwoju Wolontariatu Długoterminowego na lata 2018-2030 w tym założenia nowej ścieżki wsparcia koordynatorów wolontariatu pod nazwą „Wsparcie zarządzania wolontariatem w NGO”
2	2023	02/2023	z dnia 23 czerwca 2023 roku	w sprawie zaopiniowania rocznego sprawozdania z działalności Narodowego Instytutu Wolności - Centrum Rozwoju Społeczeństwa Obywatelskiego w 2022 roku
3	2023	03/2023	z dnia 23 czerwca 2023 roku	w sprawie zaopiniowania rocznego sprawozdania finansowego Narodowego Instytutu Wolności - Centrum Rozwoju Społeczeństwa Obywatelskiego za rok 2022
4	2023	04/2023	z dnia 23 czerwca 2023 roku	w sprawie zatwierdzenia regulaminu konkursu „Wsparcie organizacji wolontariatu w NGO – WOW w NGO!” edycja 2023 realizowanego w ramach Korpusu Solidarności – Rządowego Programu Wspierania i Rozwoju Wolontariatu Systematycznego na lata 2018-2030
5	2023	05/2023	z dnia 28 lipca 2023 roku	w sprawie zatwierdzenia regulaminu konkursu w ramach Rządowego Programu Fundusz Inicjatyw Obywatelskich NOWEFIO na lata 2021-2030, edycja 2024
6	2023	06/2023	z dnia 28 lipca 2023 roku	w sprawie zatwierdzenia regulaminu konkursu w ramach Rządowego Programu Rozwoju Organizacji Obywatelskich PROO na lata 2018-2030, edycja 2024
7	2023	07/2023	z dnia 28 lipca 2023 roku	w sprawie zatwierdzenia regulaminu konkursu w ramach Rządowego Programu Fundusz Młodzieżowy na lata 2022-2033, edycja 2024
8	2023	08/2023	z dnia 28 lipca 2023 roku	w sprawie zatwierdzenia regulaminu konkursu w ramach Rządowego Programu Wspierania Rozwoju Organizacji Poradniczych na lata 2022-2033, edycja 2024
9	2023	09/2023	z dnia 28 lipca 2023 roku	w sprawie zatwierdzenia regulaminu konkursu w ramach Rządowego Programu Polski Inkubator Rzemiosła na lata 2021-2030, edycja 2024
10	2023	10/2023	z dnia 28 lipca 2023 roku	w sprawie zatwierdzenia regulaminu konkursu w ramach Rządowego Programu Wsparcia Rozwoju Organizacji Harcerskich i Skautowych na lata 2018-2030, edycja 2024

11	2023	11/2023	z dnia 28 lipca 2023 roku	w sprawie zatwierdzenia regulaminu konkursu w ramach Rządowego Programu Wspierania Międzynarodowych Domów Spotkań na lata 2021-2030, edycja 2024
12	2023	12/2023	z dnia 28 lipca 2023 roku	w sprawie zatwierdzenia regulaminu konkursu w ramach Rządowego Programu Rozwoju organizacji Obywatelskich PROO na lata 2018-2030, Priorytet 2b, edycja 2024
13	2023	13/2023	z dnia 22 września 2023 roku	w sprawie zaopiniowania projektu rocznego planu finansowego Narodowego Instytutu Wolności - Centrum Rozwoju Społeczeństwa Obywatelskiego na rok 2024 i planu finansowego w układzie zadaniowym na rok budżetowy 2024 oraz na 2 kolejne lata
14	2023	14/2023	z dnia 22 września 2023 roku	w sprawie zaopiniowania projektu rocznego planu działalności Narodowego Instytutu Wolności - Centrum Rozwoju Społeczeństwa Obywatelskiego na rok 2024
15	2023	15/2023	z dnia 22 września 2023 roku	w sprawie zaopiniowania projektu programu wspierania rozwoju społeczeństwa obywatelskiego pod nazwą: „Rządowy Program Wsparcia Współpracy Międzynarodowej i Dyplomacji Obywatelskiej na lata 2023-2033”.

Podpis osoby upoważnionej do składania oświadczeń woli wraz z datą	

Załączniki:
- tabele realizacji programów wspierania rozwoju społeczeństwa obywatelskiego. Tabelę należy wypełnić osobno dla każdego realizowanego programu.

4. REALIZACJA PROGRAMÓW ROZWOJU SPOŁECZEŃSTWA OBYWATELSKIEGO (należy wypełnić załącznik do niniejszego wzoru sprawozdania, odrębnie dla każdego programu)	
Tytuł i podstawa prawna realizowanego programu	**Tytuł:** Rządowy Program Rozwoju Organizacji Obywatelskich na lata 2018-2030 PROO **Podstawa prawna:** Uchwała Rady Ministrów nr 104/2018 z dnia 7 sierpnia 2018 roku w sprawie przyjęcia rządowego programu wspierania rozwoju społeczeństwa obywatelskiego pod nazwą „Rządowy Program Rozwoju Organizacji Obywatelskich na lata 2018-2030 PROO" ze zmianami oraz Uchwała nr 154/2021 Rady Ministrów z dnia 25 listopada 2021 r. zmieniająca uchwały w sprawie przyjęcia programów wspierania rozwoju społeczeństwa obywatelskiego oraz Uchwała nr 94/2023 Rady Ministrów z dnia 12 czerwca 2023 roku zmieniającą uchwałę w sprawie przyjęcia programu wspierania rozwoju społeczeństwa obywatelskiego pod nazwą „Rządowy Program Rozwoju Organizacji Obywatelskich na lata 2018-2030 PROO".
Opis działań realizowanych w ramach programu	Głównym celem PROO jest wsparcie rozwoju instytucjonalnego organizacji społeczeństwa obywatelskiego oraz zwiększenie udziału tych organizacji w życiu publicznym. Wzmocnienie instytucjonalne będzie prowadzić do wszechstronnego rozwoju sektora obywatelskiego, w tym do podniesienia jakości działania organizacji, ich efektywnego zaangażowania w życie publiczne, zwiększenia funkcji kontrolnych oraz eksperckich. Istotnym założeniem Programu jest wsparcie budowy silnego, sprawnego sektora obywatelskiego, który zachowując swoją różnorodność i niezależność będzie równocześnie realnym, równoprawnym partnerem w życiu publicznym i społecznym dla znacznie silniejszych instytucji władzy politycznej, ekonomicznej, medialnej czy samorządowej. Cele szczegółowe programu określono jako: Wzrost zaangażowania obywateli i organizacji obywatelskich w życie publiczne; Wzmocnienie organizacji obywatelskich w wymiarze strategicznym; Poprawa stabilności finansowej organizacji obywatelskich. Program przewiduje realizację wsparcia organizacji pozarządowych w ramach następujących Priorytetów: Priorytet 1. Zrównoważony rozwój organizacyjny, w tym: Priorytet 1a. Wsparcie działań misyjnych i rozwoju instytucjonalnego Priorytet 1b. Dotacje na wkład własny Priorytet 2. Kapitały żelazne, w tym: Priorytet 2a. Dotacje operacyjne na wsparcie budowania początkowych kapitałów żelaznych Priorytet 2b. Dofinansowanie początkowych kapitałów żelaznych Priorytet 2c. Dofinansowanie rozbudowy kapitałów żelaznych Priorytet 3. Rozwój instytucjonalny lokalnych organizacji strażniczych i mediów obywatelskich Priorytet 4. Rozwój instytucjonalny think tanków obywatelskich Priorytet 5. Wsparcie doraźne. Dodatkowo w ramach PROO wdrażana jest pomoc techniczna (Priorytet 6). Zadania opisane w PROO finansowane są ze środków Funduszu Wspierania Rozwoju Społeczeństwa Obywatelskiego, utworzonego na podstawie art. 88a ustawy z dnia 19 listopada 2009 r. o grach hazardowych oraz dotacji celowej na

	realizację zadań, o których mowa w art. 23 ust. 1 ustawy o NIW. 30 stycznia 2019 roku została zawarta umowa między Przewodniczącym Komitetu ds. Pożytku Publicznego jako dysponentem środków w ramach Funduszu Wspierania Rozwoju Społeczeństwa Obywatelskiego i Dyrektorem Narodowego Instytutu. Umowa określa rolę, cele i obowiązki NIW-CRSO jako Instytucji Zarządzającej w związku z przekazywaniem jej przez Przewodniczącego Komitetu ds. Pożytku Publicznego środków z Funduszu. W ramach priorytetów 1-5 programu PROO w roku 2023 przeprowadzono następujące działania: **PROO 2023** Projekt Regulaminu Konkursu został przedstawiony do konsultacji publicznych na stronie internetowej NIW-CRSO (www.niw.gov.pl) w okresie 20.10 – 3.11.2022 r. Informacja o prowadzonych konsultacjach została upubliczniona na profilach w mediach społecznościowych NIW-CRSO (Facebook, Twitter). Organizacje pozarządowe i podmioty z nimi zrównane mogły złożyć wniosek w konkursie podczas naboru, który trwał od 28 listopada 2022, godz. 14:00 do 9 stycznia 2023, do godziny 14:00. W trakcie naboru prowadzona była infolinia oraz odbyły się webinaria dla osób zainteresowanych udziałem w konkursie. W trakcie naboru wpłynęło w konkursie PROO 2023 1734 wnioski na łączną wnioskowaną kwotę dotacji 801 271 402,21 zł. W tym w: • Priorytecie 1a: 1395 wniosków; • Priorytecie 1b: 6 wniosków; • Priorytecie 2a: 75 wniosków; • Priorytecie 3: 147 wniosków; • Priorytecie 4: 117 wniosków. 5 maja 2023 r. ogłoszone zostały wyniki konkursu. W ramach edycji 2023 Priorytetach 1a, 1b, 2a, 3 oraz 4 do dofinansowania wybranych zostało 248 wniosków, w tym: • 172[9] wniosków w Priorytecie 1a: Zrównoważony rozwój organizacyjny – wsparcie działań misyjnych i rozwoju instytucjonalnego; • 2 wnioski w Priorytecie 1b: Dotacje na wkład własny w projektach międzynarodowych; • 13 wniosków w Priorytecie 2a: Kapitały żelazne – dotacje operacyjne na wsparcie budowania początkowych kapitałów żelaznych; • 37 wniosków w Priorytecie 3: Rozwój instytucjonalny lokalnych organizacji strażniczych i mediów obywatelskich[10]; • 24 wnioski w Priorytecie 4: Rozwój instytucjonalny think tanków

[9] Decyzją Dyrektora NIW dotacje przyznano dwóm organizacjom z listy rezerwowej, natomiast jedna organizacja zrezygnowała z podpisania umowy, w związku z czym ostatecznie podpisane zostały 173 umowy.

[10] W związku z tym, że wnioski o dofinansowanie można było składać w dwóch i więcej priorytetach, natomiast umowę można było podpisać tylko na jedną datację pięciu wnioskodawców, którym przyznano dotacje w ramach priorytetu 3, zrezygnowało z podpisania umów i finalnie podpisane zostały 32 umowy.

	obywatelskich[11]. W Priorytecie 1a, w związku z procedowanym zwiększeniem budżetu Rządowego Programu PROO w roku 2023 o 10 mln zł oferty ocenione w przedziale punktowym 98-98,5 zostały zakwalifikowane do dofinansowania „warunkowo". Oznaczało to, iż umowy dotacyjne z organizacjami zostały podpisane po zwiększeniu budżetu Programu o 10 mln zł. Do końca roku 2023 podpisane zostały 243 umowy. **Edycje 2020-2022** W ramach PROO edycje 2020-2022 wszystkie organizacje złożyły sprawozdania z realizacji zadania w 2022 roku. Po weryfikacji i uzupełnieniach sprawozdania zostały zaakceptowane, a organizacje dofinansowane w ramach edycji 2021-2022 otrzymały dotację na rok 2022. Wyjątkiem były dwa podmioty dofinansowane w ramach edycji PROO 2020, w przypadku którego sprawozdanie za rok 2022 nie zostało rozliczone - trwają procedury związane z dochodzeniem zwrotu dotacji. **Priorytet 2b edycja 2023-2025** Projekt Regulaminu Konkursu został przedstawiony do konsultacji publicznych na stronie internetowej NIW-CRSO (www.niw.gov.pl) w okresie od 11-20 lipca 2023 r. Informacja o prowadzonych konsultacjach została upubliczniona na profilach w mediach społecznościowych NIW-CRSO (Facebook, Twitter). 16 sierpnia 2023 r. ogłoszony został konkurs w edycji 2023-2025 Priorytetu 2b - nabór ciągły. W 2023 zostało złożonych 5 wniosków. 3 spełniły kryteria formalne i zostały skierowane do oceny merytorycznej. Pierwsze wyniki konkursu ogłoszone zostały 20 grudnia 2023 r. W wyniku oceny merytorycznej jedyny wniosek pozytywny formalnie został oceniony negatywnie merytorycznie. **Priorytet 5** Projekt Regulaminu Konkursu został przedstawiony do konsultacji publicznych na stronie internetowej NIW-CRSO (www.niw.gov.pl) w okresie 20.10 – 3.11.2022 r. Informacja o prowadzonych konsultacjach została upubliczniona na profilach w mediach społecznościowych NIW-CRSO (Facebook, Twitter). Nabór w ramach edycji 2023 PROO 5 trwał od dnia 3 kwietnia 2023, od godziny 14:00. W ramach konkursu organizacje pozarządowe mogły ubiegać się o dotację w wysokości do 10 000 zł na: • pokrycie wydatków wynikających z nagłych potrzeb organizacji powstałych w wyniku wystąpienia nieprzewidzianych sytuacji i zdarzeń mogących mieć istotny wpływ na skuteczność działania organizacji i realizacji jej celów statutowych – POMOC DORAŹNA, • pokrycie kosztów uczestnictwa przedstawicieli organizacji w wydarzeniach z życia publicznego o charakterze ogólnopolskim, ponadregionalnym, a także międzynarodowym, istotnych zarówno z punktu widzenia sektora pozarządowego lub związanych z branżą, w której działa dana organizacja – ŻYCIE PUBLICZNE, • pokrycie kosztów związanych z członkostwem w podmiotach zrzeszających organizacje pozarządowe o charakterze międzynarodowym

[11] Jeden wnioskodawca zrezygnował z podpisania umowy.

(między innym kosztów składek członkowskich, kosztów uczestnictwa w gremiach, posiedzeniach i innych wydarzeniach wynikających z członkostwa w organizacji) istotnych zarówno z punktu widzenia sektora pozarządowego lub związanych z branżą, w której działa dana organizacja – CZŁONKOSTWO.

Na realizację dotacji w ramach konkursu zaplanowano 3 500 000 zł.

Nabór trwał do 14 grudnia 2023 roku i został wstrzymany ze względu na wykorzystanie dostępnej alokacji. Złożonych zostało 1644 wnioski. W tym w ramach poszczególnych ścieżek:

- 1307– POMOC DORAŹNA,
- 278 – ŻYCIE PUBLICZNE,
- 59 – CZŁONKOSTWO.

Wszystkie wnioski zostały poddane ocenie na podstawie której do dofinansowania przeznaczono 439 wniosków na łączną kwotę 3 500 000 zł.

Liczba udzielonych dotacji w podziale regionalnym przedstawia się następująco:

Województwo	Liczba dotacji
dolnośląskie	37
kujawsko-pomorskie	16
lubelskie	26
lubuskie	5
łódzkie	32
małopolskie	48
mazowieckie	97
opolskie	8
podkarpackie	28
podlaskie	6
pomorskie	18
śląskie	44
świętokrzyskie	6
warmińsko-mazurskie	9
wielkopolskie	45
zachodniopomorskie	14

Priorytet	PROO 1a	PROO 1b	PROO 2a	PROO 3	PROO 4	PROO 5
Liczba udzielonych dotacji	173	2	2	32	23	437
dolnośląskie	17	0	0	2	1	36
kujawsko-pomorskie	8	0	0	1	1	16
lubelskie	8	0	0	1	1	26
lubuskie	1	0	0	1	0	5
łódzkie	10	0	0	0	0	32
małopolskie	18	0	1	6	5	48
mazowieckie	50	0	0	8	8	97
opolskie	4	0	0	0	1	8
podkarpackie	14	1	0	2	0	28
podlaskie	2	0	1	1	1	6
pomorskie	6	1	0	2	2	18
śląskie	10	0	0	3	1	44
świętokrzyskie	4	0	0	2	1	6
warmińsko-mazurskie	4	0	0	1	0	9
wielkopolskie	13	0	0	2	1	45
zachodniopomorskie	4	0	0	0	0	13

Liczba udzielonych dotacji w poszczególnych priorytetach PROO w podziale na organizacje, których roczny budżet za ostatni rok obrotowy wynosi do 100 tys. zł oraz organizacje mające siedzibę we wsiach i małych miejscowościach do 50 tys. mieszkańców:

Priorytet	PROO 1a	PROO 1b	PROO 2a	PROO 3	PROO 4	PROO 5
ogółem	173	2	2	32	23	437
Organizacje, których roczny budżet wynosi do 100 tys. zł	44	0	1	12	5	198

Organizacje z miejscowości do 50 tys. mieszkańców	60	0	5	7	0	207

Priorytet 6

W ramach Priorytetu 6 Pomoc Techniczna poniesiono koszty niezbędne do prawidłowego wdrażania Programu, w tym w szczególności związane z:

Przeprowadzeniem oceny merytorycznej wniosków złożonych w ramach konkursów przez niezależnych ekspertów;

Dostosowywaniem i utrzymaniem Systemu Obsługi Dotacji poprzez, który przeprowadzana jest procedura konkursowa;

Realizacją działań informacyjnych, edukacyjnych i promocyjnych nt. Programu, w tym m.in. nagraniem filmów promujących Program, przygotowaniem infografik i broszur, zamówieniem materiałów promocyjnych;

Poniesieniem kosztów związanych z organizacją posiedzeń i spotkań w ramach Programu: szkoleń dla ekspertów, seminarium nt. PROO 2a, konferencji nt. think tanków obywatelskich;

Poniesieniem kosztów związanych z prowadzonymi ewaluacjami Programu;

Poniesieniem kosztów związanych z przeprowadzeniem monitoringów i kontroli projektów dofinansowanych w ramach Programu.

PROO 2024

Projekt Regulaminu Konkursu w edycji 2024 Programu został przedstawiony do konsultacji publicznych na stronie internetowej NIW-CRSO (www.niw.gov.pl) w okresie 3-17.07.2023 r. Informacja o prowadzonych konsultacjach została upubliczniona na profilach w mediach społecznościowych NIW-CRSO (Facebook, Twitter).

Organizacje pozarządowe i podmioty z nimi zrównane mogły złożyć wniosek w konkursie podczas naboru, który trwał od 02 października 2023, godz. 14:00 do 13 listopada 2023, godz. 14:00.

W trakcie naboru prowadzona była infolinia oraz odbyły się webinaria dla osób zainteresowanych udziałem w konkursie.

W trakcie naboru wpłynęło 1628 wniosków na łączną wnioskowaną kwotę dotacji 762 523 772,76 zł.

W tym w:

- Priorytecie 1a: 1303 wnioski;
- Priorytecie 1b: 6 wniosków;
- Priorytecie 2a: 82 wnioski;
- Priorytecie 3: 127 wniosków;
- Priorytecie 4: 110 wniosków.

W roku 2023 przeprowadzona została ocena formalna wniosków oraz rozpoczęta została ocena merytoryczna.

	Monitoring realizacji zadań W 2023 roku przeprowadzono 53 spotkania monitorujące oraz 48 konsultacji online z Beneficjentami Programu. **KSM PROO** W 2023 r. odbyły się dwa posiedzenia Komitetu Sterująco-Monitorującego Program PROO. W trakcie posiedzenia 24 kwietnia 2023 r. omówiono: podsumowanie naborów w ramach konkursów PROO edycja 2023, założenia konkursu w Priorytecie PROO 2b Dofinansowanie początkowych kapitałów żelaznych, edycja 2023-2025; wyniki badania ewaluacyjnego pt. „Analiza wniosków aplikacyjnych priorytetu 5 Programu Rozwoju Organizacji Obywatelskich Narodowego Instytutu Wolności – Centrum Rozwoju Społeczeństwa Obywatelskiego na lata 2018-2030". Wykonawca badania: Fundacja Instytut Badań i Rozwoju Lokalnego, TEMBOLab. W trakcie posiedzenia 26 lipca 2023 r. omówiono podsumowanie rozstrzygnięcia konkursu w edycji 2023 Rządowego Programu PROO oraz przeprowadzono dyskusję nad Projektem Regulaminu oraz zestawieniem uwag z konsultacji społecznych edycji 2024 Rządowego Programu PROO.

Liczba podmiotów objętych wsparciem finansowym (wraz z łączną kwotą przyznanych dotacji)	**Średnia roczna kwota dofinansowania projektu**	**Mediana kwoty dofinansowania projektu**
KWOTA: 98 550 210,90 zł **LICZBA PODMIOTÓW:** 885	111 356,17 zł	80 500,00 zł
W tym dla poszczególnych priorytetów:		
PROO 1a: **KWOTA:** 78 283 500 zł **LICZBA PODMIOTÓW:** 323	242 363,78 zł	PROO 1a 100 000,00 zł
PROO 1b: **KWOTA:** 706 868,64 zł **LICZBA PODMIOTÓW:** 3	235 622,88 zł	PROO 1b 94 031,88 zł
PROO 2a **KWOTA:** 4 738 000,00 zł **LICZBA PODMIOTÓW:** 31	152 838,71 zł	PROO 2a 75 000,00 zł
PROO 3 **KWOTA:** 5 537 000,00 zł **LICZBA PODMIOTÓW:** 45	123 044,44 zł	PROO 3 81 000,00 zł
PROO 4 **KWOTA:** 5 830 000,00 zł **LICZBA PODMIOTÓW:** 46	126 739,13 zł	PROO 4 80 000,00 zł
PROO 5 **KWOTA:** 3 454 842,26 zł **LICZBA PODMIOTÓW:** 437	7 905,82 zł	PROO 5 9 560,00 zł

Łączna liczba złożonych sprawozdań z realizacji zadań publicznych (projektów)		**Liczba zaakceptowanych sprawozdań z realizacji zadań publicznych (wraz z łączną kwotą rozliczonej dotacji)**
terminowo	**nieterminowo**	
Nie dotyczy	Nie dotyczy	Nie dotyczy

Liczba podmiotów wobec których wszczęto postępowanie administracyjne w sprawie: zwrotu dotacji wykorzystanej niezgodnie z przeznaczeniem, w nadmiernej wysokości, pobranej nienależnie				
W 2023 r. NIW – CRSO wszczął dwa postępowania administracyjne w sprawie. zwrotu dotacji. Dotyczyły one umów realizowanych w ramach Priorytetu PROO 1a, edycja 2021 oraz PROO 5.				
	Źródło finansowania programu	**Kwota środków przeznaczona na realizację programu w okresie danego roku**	**Kwota środków faktycznie wydatkowanych**	**Kwota środków niewydatkowanych, wraz z uzasadnieniem**
Finansowanie programu				**Łącznie** 3 661 473 22 zł **(5,42 %)**
	Fundusz Wspierania Rozwoju Społeczeństwa Obywatelskiego	48 000 000,00 zł w tym: 2 320 000,00 zł (PT-pomoc techniczna)	44 428 923,83 zł w tym: 1 604 879,43 zł (PT- pomoc techniczna)	**Środki , o które NIW nie wnioskował w 2023 r. (PROO2b) 2 130 000,00 zł** **Niewydatkowane środki z FWRSO** 1 441 076,17 zł (3 %) w tym: wydatki bieżące: 181 847,76 zł, wydatki majątkowe: 544 107,84 zł PT- pomoc techniczna: 715 120,57 zł w tym wydatki majątkowe (PT) 0,00 zł
	oraz			
	dotacja celowa	19 522 000,00 zł	19 431 602,95 zł	**Niewydatkowane środki z dotacji** 90 397,05 zł (0,46 %) w tym: wydatki bieżące: 89 517,05 zł wydatki majątkowe: 880,00 zł Powyższa kwota nie została wydatkowana ze względu na kilka czynników: • rezygnacje z realizacji

				dofinansowanych działań; • planowany kosztem umów z ekspertami na przeprowadzenie oceny merytorycznej wniosków • racjonalnego i ekonomicznego dysponowania środkami w ramach Programu, co w efekcie pozwoliło na uzyskanie oszczędności, a także brakiem realizacji działań w formie stacjonarnej.

Kontrola	**Liczba kontroli planowych**	**Liczba kontroli przeprowadzonych w ramach programu**	**Liczba kontroli w trybie uproszczonym**
	20	13	0

Stopień realizacji wskaźników określonych dla Programu	Odsetek organizacji non-profit, których główna dziedzina działalności statutowej jest definiowana w obszarze „prawo i jego ochrona, prawa człowieka" – najnowsze dane pochodzą z 2022 r.; wartość wskaźnika wynosi **1,6%** (czyli 1,6 tys.). Zakres podmiotowy obejmuję stowarzyszenia i podobne organizacje społeczne, fundacje, społeczne podmioty wyznaniowe, samorząd gospodarczy i zawodowy (źródło – GUS). Stopień realizacji pozostałych wskaźników określonych dla Programu będzie możliwy do określenia po przeprowadzeniu odpowiednich badań przez GUS.	
Opis efektów programu	**produkty**	Wartości wskaźników produktu, które zostały osiągnięte w konkursach do 2022 r.: Liczba organizacji otrzymujących wsparcie w zakresie działań misyjnych i rozwoju instytucjonalnego – 387 Liczba organizacji otrzymujących dotacje na pokrycie wkładu własnego w ramach projektów współfinansowanych z innych źródeł – 25 Liczba organizacji realizujących działania na rzecz utworzenia kapitału żelaznego – 42 Liczba organizacji otrzymujących dofinansowanie na utworzenie kapitału żelaznego – 0 Liczba organizacji, których kapitał żelazny został dokapitalizowany – 0 Liczba lokalnych organizacji strażniczych i mediów obywatelskich otrzymujących wsparcie – 108 Liczba organizacji – think tanków obywatelskich

		otrzymujących wsparcie – 92 Liczba organizacji otrzymujących wsparcie doraźne – 1137
	rezultaty	W programie nie określono wskaźników rezultatu bezpośredniego. Ustalenia stopnia realizacji wskaźników przypisanych do priorytetów nastąpi w ramach ewaluacji mid-term, która zostanie przeprowadzona się w 2024 r.
	oddziaływanie	W programie nie określono wskaźników oddziaływania.
Inne pozafinansowe formy wsparcia podmiotów/wolontariuszy, do których adresowane były działania w ramach programów	W ramach innych pozafinansowych form wsparcia podmiotów do których adresowane były działania w ramach programów:, • zrealizowano cykl webinariów informacyjnych, każdy z nich był poświęcony innemu priorytetowi PROO, • uruchomiono 2 infolinie, dzięki którym potencjalni zainteresowani uczestnictwem w programie PROO, jak również jego beneficjenci, mogli uzyskać wszelkie intersujące ich informacje, • udzielano odpowiedzi na pytania kierowane skrzynkę proo@niw.gov.pl. **Dywersyfikacja geograficzna** Najwięcej dotacji wypłacono organizacjom z województwa mazowieckiego. Najmniej dotacji trafiło do organizacji z województwa lubuskiego.	
Liczba podmiotów/wolontariuszy, które objęto wsparciem pozafinansowym	Nie jest możliwe jej dokładne oszacowanie	

Tytuł i podstawa prawna realizowanego programu	**Tytuł:** Rządowy Program Fundusz Inicjatyw Obywatelskich NOWEFIO na lata 2021-2030; **Podstawa prawna:** Uchwała nr 194/2020 Rady Ministrów z dnia 22 grudnia 2020 r. w sprawie przyjęcia programu wspierania rozwoju społeczeństwa obywatelskiego pod nazwą „Program Fundusz Inicjatyw Obywatelskich NOWEFIO na lata 2021–2030" oraz Uchwała nr 154/2021 Rady Ministrów z dnia 25 listopada 2021 r. zmieniająca uchwały w sprawie przyjęcia programów wspierania rozwoju społeczeństwa obywatelskiego
Opis działań realizowanych w ramach programu	Rządowy Program Fundusz Inicjatyw Obywatelskich NOWEFIO na lata 2021-2030 (NOWEFIO) to rządowy Program dla organizacji pozarządowych, przyjęty *Uchwałą nr 194/2020 Rady Ministrów z dnia 22 grudnia 2020 r. w sprawie przyjęcia programu wspierania rozwoju społeczeństwa obywatelskiego pod nazwą „Program Fundusz Inicjatyw Obywatelskich NOWEFIO na lata 2021–2030"*, którego celem jest zwiększenie zaangażowania obywateli i organizacji pozarządowych w życie publiczne przez poprawę samoorganizacji społecznej, wzrost znaczenia sektora obywatelskiego w życiu publicznym oraz wzmocnienie instytucjonalne sektora obywatelskiego w Polsce. W Programie NOWEFIO wyodrębniono cztery priorytety merytoryczne, w ramach których uprawnione podmioty mogą składać oferty o dofinansowanie zadań oraz Priorytet 5 – Pomoc techniczna, w ramach którego zaplanowano środki przeznaczone na obsługę Programu NOWEFIO. Priorytet 1.: Mikro-inicjatywy Priorytet 1. jest przeznaczony dla organizacji małych, o zasięgu lokalnym i młodych stażem oraz grup nieformalnych. Realizacja projektów w ramach Priorytetu 1 odbywać się będzie poprzez wyłonienie zleceniobiorców (zwanych dalej: Operatorami), których zadanie polegać będzie na rozwoju i wzmacnianiu wspólnot lokalnych poprzez umożliwienie obywatelkom i obywatelom realizacji oddolnych inicjatyw. W ramach realizowanych zadań konieczne jest: • wykorzystanie mechanizmu regrantingu i wspieranie inicjatyw lokalnych w formule małych grantów oraz zapewnienia możliwości realizacji inicjatyw grupom nieformalnym ; • prowadzenie działań o charakterze animacyjnym i edukacyjnym, mających na celu profesjonalizację, zwiększenie potencjału i trwałości oddolnych inicjatyw w społecznościach lokalnych przez kompetencyjne i organizacyjne wzmocnienie liderów lokalnych i realizowanych przez nich działań; • przeprowadzenie ewaluacji na zakończenie zrealizowanego projektu. Priorytet 2.: Organizacje obywatelskie na rzecz dobra wspólnego W ramach Priorytetu 2. wspierana będzie aktywność społeczna na rzecz dobra wspólnego, realizowana przez obywateli działających w strukturach organizacji obywatelskich. Projekty realizowane w ramach tego Priorytetu powinny pozwolić na zwiększanie aktywności i samoorganizacji obywatelskiej w efekcie przyczyniając się do budowania i powiększania kapitału społecznego (tworzenia więzi społecznych, budowania zaufania, aktywności wolontariackiej w organizacjach obywatelskich). Priorytet 3.: Organizacje obywatelskie w życiu publicznym Projekty realizowane w ramach Priorytetu 3. powinny przyczyniać się do zwiększania obecności organizacji obywatelskich w życiu publicznym, wspierania dialogu obywatelskiego, procesów konsultacji, tworzenia forum debaty publicznej, budowania potencjału organizacji przez kształtowanie wizerunku organizacji obywatelskich w przestrzeni publicznej. Priorytet 4.: Wzmocnienie kompetencji organizacji obywatelskich Projekty realizowane w ramach Priorytetu 4. powinny przyczyniać się do poprawy zarządzania

	w organizacjach obywatelskich, budowania struktur, tworzenia i doskonalenia zasobów, tworzenia i rozwijania strategii działania organizacji, w tym strategii fundraisingowych, wypracowywania i wdrażania standardów działania organizacji, dotyczących np. zarządzania, oceny skuteczności działań organizacji, przejrzystości i otwartości, w tym upowszechniania w przystępny i przejrzysty sposób informacji o prowadzonych działaniach, kosztach i źródłach finansowania, kosztach pozyskiwania funduszy. **NOWEFIO edycja 2023** W ramach Programu NOWEFIO, corocznie przeprowadzany jest otwarty konkurs ofert zgodnie z przepisami *Ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie* oraz *Ustawy z dnia 15 września 2017 roku o Narodowym Instytucie Wolności – Centrum Rozwoju Społeczeństwa Obywatelskiego*. Zgodnie z zapisami Programu NOWEFIO w ramach otwartego konkursu ofert corocznie przeznaczonych na dotacje realizujące cel główny Programu jest 76,8 mln zł. W roku 2023 kwotę na realizację Programu NOWEFIO zwiększono do 90 mln zł, w tym 86,8 mln zł z przeznaczeniem na dotacje. Projekt Regulaminu Konkursu został przedstawiony do konsultacji publicznych na witrynie internetowej NIW-CRSO www.niw.gov.pl w okresie od 18 października do 1 listopada 2022 r. Informacja o prowadzonych konsultacjach została upubliczniona na profilach mediów społecznościowych NIW-CRSO (Facebook, Twitter). 14 listopada 2022 r. ogłoszony został nabór w ramach edycji 2023 Programu NOWEFIO. 19 grudnia 2022 r. o godzinie 14.00 zakończył się nabór ofert i wniosków w ramach konkursów ogłoszonych w ramach edycji 2023 Programu NOWEFIO. W trakcie naboru wpłynęło **2179** ofert na łączną wnioskowaną kwotę dotacji **504 348 578,28 zł.** W tym w: • Priorytecie 2: **1780** ofert; • Priorytecie 3: **226** ofert; • Priorytecie 4: **173** oferty. W trakcie naboru prowadzona była infolinia oraz odbył się cykl webinariów dla osób zainteresowanych udziałem w konkursie. Webinaria zostały umieszczone także na kanale YT NIW-CRSO. W wyniku oceny formalnej ofert 26 z nich nie spełniło kryteriów formalnych. Organizacje miały możliwość złożenia odwołania do Przewodniczącego komitetu ds. Pożytku Publicznego. W dniach 31 marca 2023 r. odbyło się posiedzenie Komisji Konkursowej NOWEFIO. Komisja zatwierdziła listy, na podstawie których do dofinansowania przeznaczonych zostało 382 oferty, w tym: • w Priorytecie 2 320 ofert - do progu punktowego A 96,5; • w Priorytecie 3 31 ofert - do progu punktowego A 103; • w Priorytecie 4 31 ofert - do progu punktowego A 93,5. Wyniki zostały opublikowane 31 marca 2023 roku. Trzy organizacje złożyły rezygnację z przyznanej dotacji, a w przypadku dwóch organizacji Dyrektor NIW-CRSO odstąpił od podpisania umowy w związku z niezgodnym ze stanem faktycznym oświadczeniem w ofercie skutkującym przyznaniem ofercie dodatkowych punktów strategicznych, mających wpływ na zakwalifikowanie się do dofinansowania. Łącznie, do dofinansowania przeznaczono oferty:

Priorytet	2	3	4
Liczba ofert zakwalifikowanych do realizacji	316	32	32
dolnośląskie	29	2	5
kujawsko-pomorskie	15	1	0
lubelskie	28	2	0
lubuskie	3	0	1
łódzkie	17	0	2
małopolskie	31	3	7
mazowieckie	45	6	10
opolskie	4	0	0
podkarpackie	17	1	1
podlaskie	14	2	0
pomorskie	12	1	3
śląskie	28	7	2
świętokrzyskie	12	1	0
warmińsko-mazurskie	28	0	0
wielkopolskie	20	1	0
zachodniopomorskie	13	5	1

Liczba udzielonych dotacji w poszczególnych priorytetach NOWEFIO w podziale na organizacje, których roczny budżet za ostatni rok obrotowy wynosi do 100 tys. zł oraz organizacje mające siedzibę we wsiach i małych miejscowościach (do 50 tys. mieszkańców)

Priorytet	2	3	4
ogółem	316	32	32
Organizacje, których roczny budżet wynosi do 100 tys. zł	151	19	9
Organizacje z miejscowości do 50 tys. mieszkańców	72	10	1

Zgodnie z Regulaminem konkursu podmioty dofinansowane w ciągu 30 dni od zakończenia zadania zobowiązane są do złożenia sprawozdania końcowego. W ostatnim kwartale 2023 rozpoczęto działania związane z weryfikacją składanych sprawozdań z dofinansowanych projektów.

NOWEFIO edycja 2024

Projekt Regulaminu Konkursu w edycji 2024 Programu został przedstawiony do konsultacji publicznych na stronie internetowej NIW-CRSO (www.niw.gov.pl) w okresie 3-17.07.2023 r. Informacja o prowadzonych konsultacjach została upubliczniona na profilach w mediach społecznościowych NIW-CRSO (Facebook, Twitter).

Organizacje pozarządowe i podmioty z nimi zrównane mogły złożyć wniosek w konkursie podczas naboru, który trwał:

- NOWEFIO – Priorytet 1: od 03.08.2023, godz. 14.00 do 25.09.2023, godz. 14.00;
- NOWEFIO – Priorytety 2-4: od 16.10.2023, godz. 14.00 do27.11.2023, godz. 14.00.

W trakcie naboru prowadzona była infolinia oraz odbyły się webinaria dla osób zainteresowanych udziałem w konkursie.

Priorytet 1 edycja 2024

W ramach Priorytetu 1 edycji 2024 NOWEFIO organizacje złożyły 71 ofert. O dofinansowanie można było ubiegać się w dwóch ścieżkach:

- Regranting wojewódzki
- Regranting tematyczny

W wyniku oceny formalnej wszystkie oferty zakwalifikowały się do oceny merytorycznej.

W dniu 3 listopada 2023 zostały opublikowane wyniki konkursu.

Do dofinansowania przeznaczonych zostało **28 ofert:**

- Regranting wojewódzki – 23 oferty;
- Regranting tematyczny – 5 ofert.

W roku 2023 przygotowane zostały umowy dotacyjne z poszczególnymi Operatorami.

Priorytety 2-4 edycja 2024

W ramach konkursu NOWEFIO w Priorytetach 2-4 w terminie naboru złożonych zostało 1997 ofert. 33 nie spełniły kryteriów formalnych. W wyniku złożonych odwołań od oceny formalnej cztery oferty zostały zakwalifikowane do oceny merytorycznej.

W roku 2023 przeprowadzona została ocena formalna wniosków oraz rozpoczęta została ocena merytoryczna.

Monitoring realizacji

W roku 2022 przeprowadzono wizyty monitorujące w formie stacjonarnej lub formie on-line u 50 organizacji realizujących projekty dofinansowane w ramach Programu NOWEFIO. Po zakończeniu każdej z wizyt monitorujących została wypełniana specjalnie w tym celu przygotowana Karta Monitoringu. Przeprowadzono także 71 konsultacji online.

Podsumowanie finansowe

Całość środków na dotacje w 2023 roku wyniosła łącznie ok. 86,4 mln zł w związku z wypłatą dotacji podmiotom dofinansowanym w ramach konkursów NOWE FIO 2021-2023, w tym:

– w ramach Priorytetu 1 „Mikro-inicjatywy” dofinansowano zadania publiczne na łączną kwotę 15 996 615,60 **zł**. Realizacja projektów w ramach Priorytetu 1 odbyła się poprzez wyłonienie zleceniobiorców (zwanych dalej: Operatorami), których zadaniem jest rozwój i wzmacnianie wspólnot lokalnych poprzez umożliwienie obywatelkom i obywatelom realizacji oddolnych inicjatyw.

– w ramach Priorytetu 2 „Organizacje obywatelskie na rzecz dobra wspólnego”

dofinansowano zadania publiczne na łączną kwotę 44 691 192,98 zł. W ramach Priorytetu 2. dofinansowane zostały projekty zakładające prowadzenie działań z obszaru aktywności społecznej na rzecz dobra wspólnego, realizowanej przez obywateli działających w strukturach organizacji obywatelskich. Projekty realizowane w ramach tego Priorytetu pozwoliły na zwiększanie aktywności i samoorganizacji obywatelskiej w efekcie przyczyniając się do budowania i powiększania kapitału społecznego (tworzenia więzi społecznych, budowania zaufania, aktywności wolontariackiej w organizacjach obywatelskich).

- w ramach Priorytetu 3 „Organizacje obywatelskie w życiu publicznym" dofinansowano zadania publiczne na łączną kwotę 10 857 405,29 zł. Dofinansowane w ramach Priorytetu 3 projekty przyczyniały się do zwiększania obecności organizacji obywatelskich w życiu publicznym, wspierania dialogu obywatelskiego, procesów konsultacji, tworzenia forum debaty publicznej, budowania potencjału organizacji przez kształtowanie wizerunku organizacji obywatelskich w przestrzeni publicznej.
- w ramach Priorytetu 4 „Wzmocnienie kompetencji organizacji obywatelskich" dofinansowano zadania publiczne na łączną kwotę 14 814 424,00 zł. Dofinansowane w ramach Priorytetu 4 projekty przyczyniały się do poprawy zarządzania w organizacjach obywatelskich, budowania struktur, tworzenia i doskonalenia zasobów, tworzenia i rozwijania strategii działania organizacji, w tym strategii fundraisingowych, wypracowywania i wdrażania standardów działania organizacji, dotyczących np. zarządzania, oceny skuteczności działań organizacji, przejrzystości i otwartości, w tym upowszechniania w przystępny i przejrzysty sposób informacji o prowadzonych działaniach, kosztach i źródłach finansowania, kosztach pozyskiwania funduszy.

Priorytet 5 „Pomoc Techniczna"

W ramach pomocy technicznej Programu poniesiono koszty niezbędne do prawidłowego wdrażania Programu, w tym w szczególności związane z:

- Przeprowadzeniem oceny merytorycznej ofert złożonych w ramach konkursu NOWEFIO 2023-2024 przez niezależnych ekspertów;
- Dostosowywaniem i utrzymaniem Systemu Obsługi Dotacji poprzez, który przeprowadzana jest procedura konkursowa;
- Realizacją działań informacyjnych, edukacyjnych i promocyjnych nt. Programu w tym m.in. nagraniem filmów promujących Program, przygotowaniem infografik i broszur, zamówieniem materiałów promocyjnych;
- Poniesieniem kosztów związanych z przeprowadzeniem monitoringów i kontroli projektów dofinansowanych w ramach Programu;

KSM NOWEFIO

W 2023 r. odbyły się trzy posiedzenia Komitetu Sterująco-Monitorującego Program NOWEFIO.

Przedmiotem posiedzenia w dniu 13.03.2023 r. było omówienia stanu realizacji Programu NOWEFIO - konkurs w edycji 2023; wybór przedstawiciela KSM NOWEFIO do Komisji Konkursowej NOWEFIO 2023; informacja o realizacji projektu systemowego w ramach Priorytetu 4, NOWEFIO edycja 2021 GoEconomy 2.0 Klaster Innowacji Społecznych.

Przedmiotem posiedzenia w dniu 24.07.2023 r. było omówienie uwag do Regulaminu wskazanych w ramach konsultacji społecznych przez organizacje pozarządowych; oraz podsumowanie edycji 2023 konkursu NOWEFIO.

Przedmiotem posiedzenia w dniu 25.10.2023 r. wybór przedstawiciela KSM NOWEFIO do Komisji Konkursowej w edycji 2024; oraz prezentacja raportu z Ewaluacji okresowej Rządowego Programu Fundusz Inicjatyw Obywatelskich na lata 2021-2030 (NOWEFIO) priorytety 2 i 3 (wykonawca: Ośrodek Ewaluacji).

Liczba podmiotów objętych wsparciem finansowym wraz z łączną kwotą przyznanych dotacji	Średnia kwota dofinansowania projektu	Mediana kwoty dofinansowania projektu
KWOTA: 124 040 685,87 zł **LICZBA PODMIOTÓW:** 856	144 907,34 zł	120 000,00 zł
Łączna liczba złożonych sprawozdań z realizacji zadań publicznych (projektów)		**Liczba zaakceptowanych sprawozdań z realizacji zadań publicznych (wraz z łączną kwotą rozliczonej dotacji)**
terminowo	**nieterminowo**	
Nie dotyczy	Nie dotyczy	Nie dotyczy

Liczba podmiotów wobec których wszczęto postępowanie administracyjne w sprawie: zwrotu dotacji wykorzystanej niezgodnie z przeznaczeniem, w nadmiernej wysokości, pobranej nienależnie
W 2023 r. NIW-CRSO wszczął jedno postępowanie administracyjne w sprawie zwrotu dotacji (dotacja udzielona w ramach edycji .

Finansowanie programu	Źródło finansowania programu	Kwota środków przeznaczona na realizację programu w okresie danego roku	Kwota środków faktycznie wydatkowanych	Kwota środków niewydatkowanych, wraz z uzasadnieniem
Dotacja celowa	ROZDZIAŁ:75027 ŹRÓDŁO FINANSOWANIA Program Fundusz Inicjatyw Obywatelskich na lata 2021-2030	90 000 000,00 zł w tym: 3 200 000,00 zł – PT (pomoc techniczna)	88 427 256,45 zł W tym: 2 279 577,16 zł – PT (pomoc techniczna)	Łącznie: 1 572 743,55 zł (**1,75** %) W tym: 920 422,84 zł (28,76 %) (PT-pomoc techniczna) oraz 652 320,71 zł (0,75 %) (środki przeznaczone na dotacje dla organizacji pozarządowych) Kwota przeznaczona na realizację Programu NOWEFIO w 2023 r. nie została w pełni wydatkowana w związku ze zgłaszanymi rezygnacjami z realizacji dofinansowanych działań. W przypadku niewykorzystanej kwoty środków przeznaczonych na Priorytet V Pomoc Techniczna wynikała ona z racjonalnego i ekonomicznego dysponowania środkami w ramach Programu, co w efekcie pozwoliło na uzyskanie oszczędności, a także brakiem realizacji działań w formie stacjonarnej.

Kontrola	Liczba kontroli planowych	Liczba kontroli przeprowadzonych w ramach programu	Liczba kontroli w trybie uproszczonym
	11	7	0
Stopień realizacji wskaźników określonych dla Programu	Liczba członków (osoby fizyczne) w organizacjach pozarządowych w Polsce – **76,1 tys. osób** *[liczba członków organizacji zrzeszających osoby fizyczne (aktywne stowarzyszenia i podobne organizacje społeczne, fundacje, społeczne podmioty wyznaniowe, samorząd gospodarczy i zawodowy oraz organizacje pracodawców) w 2020 r. (najnowsze dane dostępne w GUS)]* Liczba pracowników zatrudnionych na umowę o pracę w organizacjach pozarządowych w pełnych etatach w tys. – **181,2 tys. osób** *[liczba osób zatrudnionych na umowę o pracę w fundacjach, stowarzyszeniach i organizacjach społecznych na dzień 31 grudnia 2020 r. (najnowsze dane dostępne w GUS)]* Liczba osób pracujących społecznie w organizacjach pozarządowych w mln – **1016 tys. osób** *[Osoby świadczące wolontariat w ramach organizacji sektora non-profit w ciągu 4 tygodni poprzedzających badanie w 2022 r.]* Wysokość średniego rocznego budżetu organizacji pozarządowej w Polsce w tys. zł. **– 26 tys. zł** *[wg. „Kondycja organizacji pozarządowych, 2021 r.", Stowarzyszenie Klon/Jawor]*		
Opis efektów programu	**produkty**	Liczba organizacji, które uzyskały wsparcie w ramach Programu **– 1573** Liczba mikro-inicjatyw wspartych w ramach Programu – **1 873** Liczba wolontariuszy zaangażowanych przy realizacji zadań – **4 852*** Liczba partnerstw zawartych na rzecz zadania realizowanego w ramach Programu – **218*** Liczba partnerstw zawartych na rzecz regionalnych sieci wsparcia – produkt nie był monitorowany, ponieważ pierwszy okres wdrażania priorytetu I NOWEFIO został zakończony pod koniec 2023 r. Liczba podmiotów/partnerów zaangażowanych przy realizacji zadania (poza wnioskodawcą) – **679*** Liczba zrealizowanych zadań mających na celu efektywne wykorzystanie narzędzi partycypacji publicznej – **14*** Liczba inicjatyw w zakresie partycypacji publicznej (w tym np. ciał dialogu obywatelskiego i jednostek pomocniczych w samorządach) utworzonych w ramach bądź na skutek zadania – **24*** Liczba inicjatyw w zakresie partycypacji publicznej (w tym np. konsultacji społecznych i inicjatyw lokalnych) zrealizowanych w ramach zadania – **24*** Liczba inicjatyw zrealizowanych w ramach Programu, których celem było zwiększenie kompetencji organizacji lub grupy partnerskiej – (produkt nie był monitorowany, ponieważ pierwszy okres wdrażania priorytetu I NOWEFIO został zakończony pod koniec 2023 r.) Liczba sformalizowanych porozumień organizacji (związków, federacji, konfederacji), które powstały w ramach bądź na skutek realizacji zadania - produkt nie był monitorowany, ponieważ do końca 2022 r. zakończonych zostało tylko 55 projektów Liczba zrealizowanych projektów dotyczących kształtowania wizerunku organizacji obywatelskich w przestrzeni publicznej – produkt nie był monitorowany, ponieważ do końca 2022 r. zakończonych zostało tylko

		55 projektów Odsetek podmiotów, które w ramach zrealizowanego zadania podwyższyły standardy działalności (np. w zakresie przejrzystości, informowania o działalności – publikacja raportu rocznego) – **98%** ** Odsetek podmiotów, które przeznaczyły część dotacji na rozwój instytucjonalny – **72%** *
	rezultaty	Odsetek sformalizowanych porozumień organizacji (związków, federacji, konfederacji), które działają trzy lata po zakończeniu realizacji zadania – zmierzenie rezultatu jeszcze nie jest możliwe, ponieważ nie upłynęło 3 lata od zakończenia zadania Odsetek organizacji, które w rok po zakończeniu realizacji zadania deklarują zwiększenie stabilności funkcjonowania dzięki wsparciu w ramach Programu – **92%** *** Odsetek organizacji, które w ramach realizacji zadania nawiązały współpracę z wolontariuszami – **75,7%* Odsetek mikro-inicjatyw, które w rok po zakończeniu realizacji zadania deklarują angażowanie się w działania na rzecz społeczności lokalnej – zmierzenie rezultatu nie było możliwe, ponieważ nie upłynął rok od zakończenia zadania Odsetek organizacji, które w rok po zakończeniu realizacji zadania deklarują wyższą liczbę członków lub wolontariuszy pracujących na ich rzecz – **79,1%*** Odsetek mikro-inicjatyw, które w rok po zakończeniu realizacji zadania deklarują wyższą liczbę członków lub wolontariuszy pracujących na ich rzecz – zmierzenie rezultatu nie było możliwe, ponieważ nie upłynął rok od zakończenia zadania Odsetek podmiotów angażujących się w procesy decyzyjne (dotyczące ustaw, przepisów wykonawczych, prawa miejscowego, programów itd.) rok po zakończeniu realizacji zadania – **38%*** Liczba inicjatyw w zakresie partycypacji publicznej (w tym np. ciał dialogu obywatelskiego i jednostek pomocniczych w samorządach), które działają trzy lata po zakończeniu realizacji zadania **– 23***
	oddziaływanie	Brak wskaźników oddziaływania w Programie
Inne pozafinansowe formy wsparcia podmiotów/wolontariuszy, do których adresowane były działania w ramach programów	**Działania edukacyjne** Dla organizacji, które brały udział w edycji 2023 FIO zostały przygotowane: prezentacja z najistotniejszymi informacjami o konkursie oraz zasadami logiki projektowej oraz dokument z często pojawiającymi się pytaniami oraz z odpowiedziami, wypełniony wzór przykładowej oferty, Podręcznik dla Oferentów FIO 2023. Przygotowany został Podręcznik Beneficjenta FIO 2023: ze względu na wysoki odsetek beneficjentów, którzy po raz pierwszy mieli styczność z dotacją z FIO 2023, został opracowany Podręcznik Beneficjenta FIO 2023 – publikacja skierowana do beneficjentów konkursu, edycji 2023, w której znalazły się informacje o tym jak prowadzić i rozliczyć projekt. **Wspieranie organizacji małych z mniejszych miejscowości** W ramach konkursu NOWEFIO 2023 zastosowano kryterium strategiczne premiujące oferty realizowane przez organizację mające siedzibę w miejscowości liczącej nie więcej niż 25 tys. mieszkańców (3 dodatkowe punkty) oraz oferty realizowane przez organizacje mające siedzibę	

	w miejscowości liczącej powyżej 25 tys. mieszkańców, jednakże nie więcej niż 50 tys. mieszkańców (1 dodatkowy punkt). W rezultacie w ramach konkursu dofinansowano **83** projektów **(22 %)** organizacji z małych miejscowości (poniżej 50 tys. mieszkańców). Dodatkowymi 3 punktami premiowane były także oferty realizowane przez organizacje mniejsze - których roczny przychód za 2021 rok nie przekroczył 100 tys. zł. W rezultacie w ramach konkursu dofinansowano **179** projektów **(47 %)** organizacji małych (o budżecie poniżej 100 tys. zł.). **Dywersyfikacja geograficzna** Najwięcej dotacji wypłacono organizacjom z województwa **mazowieckiego**. Najmniej dotacji trafiło do organizacji z województwa **opolskiego i lubuskiego**.
Liczba podmiotów/wolontariusz, które objęto wsparciem pozafinansowym	Nie dotyczy

[*] Wartości wskaźników zostały ustalone w badaniu „Ewaluacja okresowa Rządowego Programu Fundusz Inicjatyw Obywatelskich na lata 2021-2030 (NOWEFIO) priorytety 2 i 3", przeprowadzonym przez Ośrodek Ewaluacji Sp. z o.o. na zlecenie NIW-CRSO; raport powstał w kwietniu 2023 r.

[**] Suma odpowiedzi „Wystąpiło w niewielkim stopniu", „Wystąpiło w dużym stopniu", „Wystąpiło w bardzo dużym stopniu" na pytanie „W jakim stopniu dzięki realizacji projektu nastąpiło zwiększenie stabilności funkcjonowania organizacji?"; badanie „Ewaluacja okresowa Rządowego Programu Fundusz Inicjatyw Obywatelskich na lata 2021-2030 (NOWEFIO) priorytety 2 i 3".

[***] Suma odpowiedzi „Wystąpiło w niewielkim stopniu", „Wystąpiło w dużym stopniu", „Wystąpiło w bardzo dużym stopniu" na pytanie „W jakim stopniu dzięki realizacji projektu nastąpiło podwyższenie standardów działalności organizacji?" ; badanie „Ewaluacja okresowa Rządowego Programu Fundusz Inicjatyw Obywatelskich na lata 2021-2030 (NOWEFIO) priorytety 2 i 3".

4. REALIZACJA PROGRAMÓW ROZWOJU SPOŁECZEŃSTWA OBYWATELSKIEGO (należy wypełnić załącznik do niniejszego wzoru sprawozdania, odrębnie dla każdego programu)	
Tytuł i podstawa prawna realizowanego programu	**Tytuł:** „Rządowy Program Wsparcia Rozwoju Organizacji Harcerskich i Skautowych na lata 2018-2030” **Podstawa prawna:** Uchwała Rady Ministrów nr 138/2018 z dnia 2 października 2018 r. w sprawie przyjęcia rządowego programu wspierania rozwoju społeczeństwa obywatelskiego pod nazwą „Rządowy Program Wsparcia Rozwoju Organizacji Harcerskich i Skautowych na lata 2018-2030"
Opis działań realizowanych w ramach programu	Program (dalej ROHiS) podkreśla strategiczną rolę harcerstwa w Polsce oraz wagę, jaką państwo przykłada do wsparcia jego rozwoju. Głównym celem Programu jest wzmocnienie organizacji harcerskich w odniesieniu do potencjału instytucjonalnego oraz efektywności i jakości działalności programowej, w tym w szczególności kształcenia traktowanego jako rozwój osobisty oparty na filarach rozwoju umysłowego, fizycznego i duchowego. Cele szczegółowe Programu zdefiniowano jako: 1. Podnoszenie umiejętności, kompetencji i kwalifikacji wychowawców, dzieci i młodzieży zaangażowanych w działalność harcerską. 2. Rozwój wolontariatu w organizacjach harcerskich. 3. Wzmocnienie współpracy organizacji harcerskich oraz podmiotów sektora publicznego. Program jest wdrażany w ramach trzech zadań operacyjnych: Zadanie 1. Wsparcie kształcenia i działań programowych w organizacjach harcerskich; Zadanie 2. Wsparcie instytucjonalne organizacji harcerskich; Zadanie 3. Pomoc techniczna. W 2023 r. beneficjenci kontynuowali działania w ramach projektów dwuletnich dofinansowanych w konkursie ROHiS Edycja 2022 r. W 2023 roku dokonano oceny 7 sprawozdań częściowych złożonych przez organizacje harcerskie i skautowe, które uzyskały dofinansowanie w ramach Programu Edycja 2022. 22 marca 2023 r. podpisana została umowa pomiędzy Skarbem Państwa – Kancelarią Prezesa Rady Ministrów a NIW-CRSO w sprawie przekazania dotacji celowej na realizację zadania zarządzania Programem ROHiS. Ponadto podjęto działania zmierzające do uruchomienia Edycji 2024 konkursu. 3 lipca 2023 r. roku ogłoszono konsultacje społeczne regulaminu. Projekt Regulaminu Konkursu został przedstawiony do konsultacji do 17 lipca 2023 r. Informacja o prowadzonych konsultacjach została upubliczniona na stronie internetowej NIW-CRSO (www.niw.gov.pl). W konsultacjach wzięło udział 14 podmiotów (organizacje pozarządowe). Główne zmiany wynikające z uwzględnionych uwag i propozycji dotyczyły: — doprecyzowania w Regulaminie Konkursu pojęcia kosztów administracyjnych, — doprecyzowania w oparciu o stosowne przepisy prawa rozumienia metody kwoty ryczałtowej — usunięcia z treści Regulaminu części dotyczącej wkładu osobowego;

	— modyfikacji treści Regulaminu w zakresie dokonywania zmian osobowych w zadaniu. Od 04 września 2023 do 09 października 2023 r. trwał nabór wniosków w ramach edycji 2024 programu. Konkurs został przeprowadzony w oparciu o regulamin zatwierdzony uchwałą Rady NIW-CRSO. Łączna alokacja na konkurs wynosiła 29 100 000 zł (alokacja na lata 2024-25). W wyniku naboru za pośrednictwem Systemu Obsługi Dotacji organizacje harcerskie i skautowe złożyły 7 ofert, z czego 7 uzyskało pozytywną ocenę formalną i zostało skierowane do oceny merytorycznej. 08 listopada 2023 r. ogłoszono wyniki konkursu. W wyniku pozytywnej oceny merytorycznej dokonanej przez ekspertów 7 ofert zostało umieszczonych na liście ofert dofinansowanych. Naborowi wniosków towarzyszył cykl działań informacyjnych, w ramach których przygotowano podręcznik i zestaw najczęściej zadawanych przez wnioskodawców pytań wraz z odpowiedziami. Przeprowadzono również webinarium dla potencjalnych wnioskodawców zainteresowanych złożeniem wniosku w ramach programu. Potencjalni wnioskodawcy mogli również zadawać pytania za pośrednictwem skrzynki rohis@niw.gov.pl oraz skontaktować się z Instytucją Zarządzającą poprzez infolinię. Zorganizowano 4 kwartalne spotkania przedstawicieli Beneficjentów z Instytucją Zarządzającą, zgodnie z zaleceniem wynikającym z Programu. Podczas spotkań omawiany był m.in. postęp realizacji zadań przez beneficjentów, plany działań poszczególnych beneficjentów, w tym także plany wspólnych przedsięwzięć z NIW-CRSO oraz wstępne założenia konkursu Edycja 2024. W 2023 przeprowadzono 10 wizyt monitorujących. Monitoringiem zostali objęci wszyscy beneficjenci wraz z niektórymi jednostkami terenowymi.

Liczba podmiotów objętych wsparciem finansowym wraz z łączną kwotą przyznanych dotacji	**Średnia kwota dofinansowania projektu**	**Mediana kwoty dofinansowania projektu**
Liczba podmiotów objętych wsparciem finansowym- 7 Kwota przyznanych dotacji 14 549 000,00 zł	2 078 428,57 zł	266 500,00 zł

Łączna liczba złożonych sprawozdań z realizacji zadań publicznych (projektów)		**Liczba zaakceptowanych sprawozdań z realizacji zadań publicznych (wraz z łączną kwotą rozliczonej dotacji)**
terminowo	**nieterminowo**	
7	0	7

Liczba podmiotów wobec których wszczęto postępowanie administracyjne w sprawie: zwrotu dotacji wykorzystanej niezgodnie z przeznaczeniem, w nadmiernej wysokości, pobranej nienależnie
0

Finansowanie programu	**Źródło finansowania programu**	**Kwota środków przeznaczona na realizację programu w okresie danego roku**	**Kwota środków faktycznie wydatkowanych**	**Kwota środków niewydatkowanych, wraz z uzasadnieniem**

	dotacja celowa	15 000 000,00 zł w tym: 450 000,00 zł – PT (pomoc techniczna)	14 706 088,27 zł w tym: 157 088,27 zł – PT (pomoc techniczna)	293 911,73 zł (1,96 %) w tym: 292 911,73 zł (65,09 %) PT (pomoc techniczna) oraz 1 000,00 zł (0,01 %) (środki przeznaczone na dotacje dla organizacji pozarządowych) Wysokość środków niewykorzystanych wynika z rzeczywistego zapotrzebowania organizacji harcerskich oraz liczby wypłaconych dotacji na dzień złożenia sprawozdania

Kontrola	**Liczba kontroli planowych**	**Liczba kontroli przeprowadzonych w ramach programu**	**Liczba kontroli w trybie uproszczonym**
	1	1	0

Stopień realizacji wskaźników określonych dla Programu	Stopień realizacji wskaźników (produkty, rezultaty, oddziaływanie) dla Programów będzie możliwy do określenia po zakończeniu Edycji 2022 konkursu.	
Opis efektów programu	**produkty**	Liczba beneficjentów objętych wsparciem (liczba beneficjentów będących stroną lub partnerem umowy o dofinansowanie zadań, lub strona umowy o współpracy) – 7 (zawarto 7 umów na realizację zadań).
	rezultaty	Nie dotyczy.
	oddziaływanie	W wyniku realizacji Programu w 2023 r. organizacjom harcerskim zagwarantowano możliwość stabilnego działania i planowania działań. Uwzględniając skalę oddziaływania ruchu harcerskiego w wyniku wdrażania Programu uzyskano znaczące oddziaływanie w odniesieniu do kształcenia świadomych, aktywnych i zaangażowanych w życie społeczne i publiczne obywateli (wskazują na to dane w zakresie rezultatów Programu). Stąd wsparcie organizacji harcerskich pozytywnie wpływa na wzmocnienie procesów rozwoju społeczeństwa obywatelskiego w Polsce.

Inne pozafinansowe formy wsparcia podmiotów / wolontariuszy, do których adresowane były działania w ramach programów	W ramach pozafinansowych form wsparcia odbyły się wizyty monitorujące u beneficjentów, spotkania kwartalne Instytucji Zarządzającej z beneficjentami, a także spotkania z beneficjentami w zakresie przygotowania sprawozdań końcowych, bądź bieżącej obsługi realizowanych zadań.
Liczba podmiotów / wolontariuszy, które objęto wsparciem pozafinansowym	7

4. REALIZACJA PROGRAMÓW ROZWOJU SPOŁECZEŃSTWA OBYWATELSKIEGO (należy wypełnić załącznik do niniejszego wzoru sprawozdania, odrębnie dla każdego programu)	
Tytuł i podstawa prawna realizowanego programu	**Tytuł:** „Rządowy Program Wspierania Rozwoju Uniwersytetów Ludowych na lata 2020-2030” **Podstawa prawna:** Uchwała Rady Ministrów nr 77/2020 z dnia 18 czerwca 2020 r. zmieniona uchwałą nr 128/2020 z dnia 15.09.2020 oraz zmienioną uchwałą nr 174/2020 z dnia 26.11.2020 roku w sprawie przyjęcia rządowego programu wspierania rozwoju społeczeństwa obywatelskiego pod nazwą „Rządowy Program Wspierania Rozwoju Uniwersytetów Ludowych na lata 2020–2030”, a także uchwała nr 154/2021 Rady Ministrów z dnia 25 listopada 2021 r. zmieniająca uchwały w sprawie przyjęcia programów wspierania rozwoju społeczeństwa obywatelskiego
Opis działań realizowanych w ramach programu	Głównym celem Rządowego Programu Wspierania Rozwoju Uniwersytetów Ludowych na lata 2020-2030 (dalej „PWRUL”) jest rozwój edukacji dorosłych w formie grundtvigiańskich uniwersytetów ludowych: • umożliwiających rozwój osobisty, zawodowy i zwiększenie aktywności obywatelskiej, • wpływających na rozwój społeczności lokalnych, • oddanych zachowywaniu oraz przekazywaniu tradycji i dziedzictwa narodowego, przez wzmacnianie potencjału instytucjonalnego placówek, podnoszenie jakości ich działalności programowej, zwiększanie zasięgu i dostępności ich oferty edukacyjnej oraz wsparcie działań zmierzających do zapewnienia uniwersytetom ludowym trwałej podmiotowości w polskim systemie edukacji. Program ma również dwa cele szczegółowe. Cel 1 zakłada Rozwój instytucjonalny uniwersytetów ludowych i zwiększenie liczby placówek, a cel 2 Rozwój oferty edukacyjnej oraz społecznego oddziaływania uniwersytetów ludowych. Program jest wdrażany w ramach pięciu priorytetów: • Priorytet 1 zakłada wsparcie infrastrukturalne i programowe działających uniwersytetów ludowych, prowadzących kursy stacjonarne z wykorzystaniem bazy internatowej lub kursy niestacjonarne. Pochodzące z programu środki posłużą do rozwoju organizacji oraz efektywniejszej realizacji ich działalności statutowej poprzez m.in. podnoszenie umiejętności i kwalifikacji osób prowadzących zajęcia, zakup sprzętu i wyposażenia oraz podnoszenie standardów zarządzania. • W ramach 2 priorytetu o wsparcie mogą wnioskować organizacje, które planują uruchomić nową placówkę prowadzącą działalność oświatową i wychowawczą w myśl zasad metodologii grundtvigiańskiej oraz te, które zamierzają reaktywować działalność wcześniej istniejącego uniwersytetu ludowego. • Priorytet 3 zakłada udzielenie wsparcia sieciom i federacjom organizacji obywatelskich działających w formule uniwersytetów ludowych, • W ramach Priorytetu 4 o wsparcie mogą ubiegać się podmioty (w tym lokalne partnerstwa z udziałem uniwersytetów ludowych), których zadaniem będzie tworzenie i rozwój oferty w zakresie edukacji obywatelskiej. • Priorytet 5 – Pomoc Techniczna. W 2023 r. dokonano oceny sprawozdań końcowych złożonych przez organizacje dofinansowane w ramach edycji 2020 i 2021 konkursu PWRUL (zaakceptowano wszystkie przedłożone rozliczenia, za wyjątkiem sprawozdania złożonego przez Fundację Inicjatywa Słoneczna Strona Ulicy, w przypadku którego prowadzone jest

	postępowanie administracyjne zmierzające do zwrotu przyznanej kwoty dotacji wraz z odsetkami. Ponadto podjęto działania zmierzające do rozstrzygnięcia Edycji 2023 konkursu, w tym: • zawiązano współpracę ekspertami zewnętrznymi, którzy podjęli się oceny merytorycznej złożonych ofert; • 06.02.2023 r. odbyło się posiedzenie KSM, w trakcie którego dokonano wyboru przedstawiciela KSM Rządowego Programu Wspierania Rozwoju Uniwersytetów Ludowych na lata 2020-2030 do Komisji Konkursowej PWRUL – edycja 2023. Na realizację zadań przeznaczono łącznie 41 184 000,00 zł (zadania 3-letnie). W konkursie złożono 184 oferty. W ramach 4 priorytetów dofinansowanie uzyskało 66 organizacji. Naborowi wniosków towarzyszył cykl działań informacyjnych, w tym w 2023 roku przeprowadzono webinarium szkoleniowe dla ekspertów zaangażowanych do oceny merytorycznej wniosków. 17 marca 2023 r. podpisana została umowa pomiędzy Skarbem Państwa – Kancelarią Prezesa Rady Ministrów a NIW-CRSO w sprawie przekazania dotacji celowej na realizację zadania zarządzania Programem PWRUL. W 2023 r. przeprowadzono 1 wizytę monitorującą oraz 5 kontroli.

Liczba podmiotów objętych wsparciem finansowym (wraz z łączną kwotą przyznanych dotacji)	**Średnia kwota dofinansowania projektu**	**Mediana kwoty dofinansowania projektu**
66 (41 181 542,64 zł)	623 962,77 zł	841 324,00 zł

Łączna liczba złożonych sprawozdań z realizacji zadań publicznych (projektów)		**Liczba zaakceptowanych sprawozdań z realizacji zadań publicznych (wraz z łączną kwotą rozliczonej dotacji)**
terminowo	**nieterminowo**	
35	9	43

Liczba podmiotów wobec których wszczęto postępowanie administracyjne w sprawie: zwrotu dotacji wykorzystanej niezgodnie z przeznaczeniem, w nadmiernej wysokości, pobranej nienależnie
1

	Źródło finansowania programu	**Kwota środków przeznaczona na realizację programu w okresie danego roku**	**Kwota środków faktycznie wydatkowanych**	**Kwota środków niewydatkowanych, wraz z uzasadnieniem**
Finansowanie programu	dotacja celowa	14 300 000,00 zł w tym: PT – pomoc	13 893 144,84 zł w tym: PT – pomoc	Łącznie: 406 855,16 zł (2.85%) w tym: **404 398,16 zł**

		techniczna: 572 000,00 zł	techniczna: 167 601,84 zł	(70,70%) (PT-pomoc techniczna – wydatki bieżące) oraz **2 457,00 zł** (0,02%) (środki przeznaczone na dotacje dla organizacji pozarządowych, w tym: - wydatki bieżące: 2134,00 zł, - wydatki majątkowe: 323,00 zł)

Kontrola	**Liczba kontroli planowych**	**Liczba kontroli przeprowadzonych w ramach programu**	**Liczba kontroli w trybie uproszczonym**
	2	2	0

Stopień realizacji wskaźników określonych dla Programu	Stopień realizacji wskaźników (produkty, rezultaty, oddziaływanie) dla Programu będzie możliwy do określenia po dokonaniu ewaluacji okresowej, która została zaplanowana na 2024 r.	
Opis efektów programu	**produkty**	Nie dotyczy – Program nie był wdrażany w zakresie umożliwiającym osiąganie produktów.
	rezultaty	Nie dotyczy.
	oddziaływanie	Nie dotyczy.
Inne pozafinansowe formy wsparcia podmiotów / wolontariuszy, do których adresowane były działania w ramach programów	W ramach pozafinansowych form wsparcia NIW-CRSO udzielał pomocy w zakresie merytorycznym poprzez skrzynkę kontaktową ul@niw.gov.pl oraz infolinię.	
Liczba podmiotów / wolontariuszy, które objęto wsparciem pozafinansowym	Trudna do oszacowania.	

4. REALIZACJA PROGRAMÓW ROZWOJU SPOŁECZEŃSTWA OBYWATELSKIEGO (należy wypełnić załącznik do niniejszego wzoru sprawozdania, odrębnie dla każdego programu)	
Tytuł i podstawa prawna realizowanego programu	**Tytuł:** „Rządowy Program Wspierania Rozwoju Międzynarodowych Domów Spotkań na lata 2021-2030” **Podstawa prawna:** Uchwała Rady Ministrów nr 163/2020 z dnia 13 listopada 2020 r. w sprawie przyjęcia programu wspierania rozwoju społeczeństwa obywatelskiego pod nazwą „Program Wspierania Rozwoju Międzynarodowych Domów Spotkań na lata 2021–2030” oraz Uchwała nr 154/2021 Rady Ministrów z dnia 25 listopada 2021 r. zmieniająca uchwały w sprawie przyjęcia programów wspierania rozwoju społeczeństwa obywatelskiego.
Opis działań realizowanych w ramach programu	Głównym celem Programu jest promowanie nawiązywania kontaktów między społeczeństwami w UE i poza nią, promowanie solidarności i zrozumienia międzykulturowego, upowszechnianie dziedzictwa narodowego Polaków i historii Polski. Proces realizacji celów Programu składać się będzie z następujących elementów: — wzmocnienie potencjału instytucjonalnego MDS przez tworzenie warunków do ich stabilizacji infrastrukturalnej oraz kadrowej przy jednoczesnym podniesieniu jakości oraz zwiększeniu zasięgu i efektywności ich działalności programowej, — wsparcie przez państwo rozwoju MDS młodzieży jako instytucji istotnych w procesie rozwoju i wychowywaniu dzieci, młodzieży i osób dorosłych, — promowanie zrozumienia i uznania wartości koncepcji MDS przez społeczeństwo oraz organy rządowe i samorządowe odpowiedzialne za system oświaty celem wzrostu zainteresowania proponowaną ofertą edukacyjną wśród potencjalnych odbiorców, — rozwiązanie problemów z utrzymaniem infrastruktury MDS i finansowaniem ich działalności programowej, — zapewnienie środków na rozwój instytucjonalny działających MDS oraz na zwiększenie liczby placówek przez reaktywację wcześniej istniejących i tworzenie nowych placówek. W 2023 r. 8 organizacji złożyło sprawozdania częściowe z realizacji zadania za rok 2022 r., które w wyniku weryfikacji pod względem merytorycznym i finansowym zostały zatwierdzone przez NIW-CRSO. 22 marca 2023 r. podpisana została umowa pomiędzy Skarbem Państwa – Kancelarią Prezesa Rady Ministrów a NIW-CRSO w sprawie przekazania dotacji celowej na realizację zadań finansowanych w ramach Rządowego Programu Wspierania Rozwoju Międzynarodowych Domów Spotkań na lata 2021-2030. Ponadto podjęto działania zmierzające do uruchomienia Edycji 2024 konkursu. Przedmiotem konkursu jest umożliwienie stworzenia sieci MDS, dysponującej wysokiej jakości ofertą programową spójną z celami polityki edukacyjnej i zagranicznej państwa polskiego, podążającą za współczesnymi wyzwaniami społecznymi oraz rynku pracy i edukacji. **Oferty o dofinansowanie można złożyć w ramach następujących Priorytetów:** **Priorytet 1.:** Wsparcie istniejących międzynarodowych domów spotkań — Ścieżka 1a: Wsparcie działalności programowej istniejących międzynarodowych domów spotkań, — Ścieżka 1b: Wsparcie rozwoju instytucjonalnego istniejących międzynarodowych domów spotkań. **Priorytet 2.:** Wsparcie nowych międzynarodowych domów spotkań

	— Ścieżka 2a: Wsparcie działalności programowej nowopowstających międzynarodowych domów spotkań, — Ścieżka 2b: Wsparcie rozwoju instytucjonalnego nowopowstających międzynarodowych domów spotkań. 3 lipca 2023 r. roku ogłoszono konsultacje społeczne regulaminu. Projekt Regulaminu Konkursu został przedstawiony do konsultacji do 17 lipca 2023 r. Informacja o prowadzonych konsultacjach została upubliczniona na stronie internetowej NIW-CRSO (www.niw.gov.pl). W konsultacjach wzięły udział 2 podmioty (organizacje pozarządowe). Główne zmiany wynikające z uwzględnionych uwag i propozycji dotyczyły m.in.: • doprecyzowania maksymalnej wysokość dotacji • uspójnienia treści Regulaminu z Programem poprzez rozszerzenie możliwości wydatkowania środków w opisie Ścieżek Nabór rozpoczął się 04 września 2023 r. i trwał do 09 października 2023 r. W wyniku naboru za pośrednictwem Systemu Obsługi Dotacji organizacje pozarządowe złożyły 44 oferty, z czego wszystkie uzyskały pozytywną ocenę formalną i zostały skierowane do oceny merytorycznej. 08 listopada 2023 r. ogłoszono wyniki konkursu. W wyniku pozytywnej oceny merytorycznej dokonanej przez ekspertów 8 ofert zostało umieszczonych na liście ofert dofinansowanych: • w ramach Priorytetu 1 *Wsparcie istniejących międzynarodowych domów spotkań* dofinansowanie uzyskały 4 wnioski. • w ramach Priorytetu 2 *Wsparcie nowych międzynarodowych domów spotkań* dofinansowanie uzyskały 4 wnioski. W 2023 roku nie przeprowadzono wizyt monitorujących u Beneficjentów Programu ani kontroli.

Liczba podmiotów objętych wsparciem finansowym (wraz z łączną kwotą przyznanych dotacji	**Średnia kwota dofinansowania projektu**	**Mediana kwoty dofinansowania projektu**
8 (2 707 500 zł)	338 437,50 zł	399 700 zł

Łączna liczba złożonych sprawozdań z realizacji zadań publicznych (projektów)		**Liczba zaakceptowanych sprawozdań z realizacji zadań publicznych (wraz z łączną kwotą rozliczonej dotacji)**
terminowo	**nieterminowo**	
8 (za 2021 rok)	0	8

Liczba podmiotów wobec których wszczęto postępowanie administracyjne w sprawie: zwrotu dotacji wykorzystanej niezgodnie z przeznaczeniem, w nadmiernej wysokości, pobranej nienależnie
0

Finansowanie programu	**Źródło finansowania programu**	**Kwota środków przeznaczona na realizację programu w okresie danego roku**	**Kwota środków faktycznie wydatkowanych**	**Kwota środków niewydatkowanych, wraz z uzasadnieniem**

	dotacja celowa	2 850 000,00 w tym: PT-pomoc techniczna: 142 000,00 zł	2.743.898,56 zł w tym: PT-pomoc techniczna: 36.398,56 zł	106.101,44 (3,72%) w tym: 105.601,44 zł (74,37 %) PT-pomoc techniczna oraz 500,00 zł (0,02%) (środki przeznaczone na dotacje dla organizacji pozarządowych,) w tym wydatki bieżące: 374,35 zł wydatki majątkowe: 125,65 zł Kwota wynika z rzeczywistego zapotrzebowania beneficjentów oraz liczby wypłaconych dotacji na dzień złożenia sprawozdania.

Kontrola	**Liczba kontroli planowych**	**Liczba kontroli przeprowadzonych w ramach programu**	**Liczba kontroli w trybie uproszczonym**
	0	0	0

Stopień realizacji wskaźników określonych dla Programu	Stopień realizacji wskaźników (produkty, rezultaty, oddziaływanie) dla Programu będzie możliwy do określenia po rozliczeniu sprawozdań końcowych dla Edycji 2021.	
Opis efektów programu	**produkty**	Nie dotyczy.
	rezultaty	Nie dotyczy.
	oddziaływanie	Nie dotyczy.
Inne pozafinansowe formy wsparcia podmiotów / wolontariuszy, do których adresowane były działania w ramach programów	Przygotowano podręcznik oraz odpowiedzi na najczęściej zadawane pytania. Uruchomiono skrzynkę kontaktową mds@niw.gov.pl oraz infolinię.	

Liczba podmiotów / wolontariuszy, które objęto wsparciem pozafinansowym	Trudna do oszacowania.

4. REALIZACJA PROGRAMÓW ROZWOJU SPOŁECZEŃSTWA OBYWATELSKIEGO (należy wypełnić załącznik do niniejszego wzoru sprawozdania, odrębnie dla każdego programu)	
Tytuł i podstawa prawna realizowanego programu	**Tytuł:** Rządowy Program „Polski Inkubator Rzemiosła" na lata 2021-2030. **Podstawa prawna:** Uchwała Rady Ministrów nr 73/2021 z dnia 19 maj 2021 r. w sprawie programu „Polski Inkubator Rzemiosła".
Opis działań realizowanych w ramach programu	Głównym celem programu jest wsparcie dla organizacji samorządu gospodarczego rzemiosła, które wpłynie pozytywnie na rozwój ich kapitału ludzkiego i społecznego oraz potencjału instytucjonalnego. Środki finansowe z programu pomogą zrealizować cele statutowe organizacji rzemieślniczych oraz wpłyną pozytywnie na rozwój ich przedsiębiorczości i kształcenia dualnego. **Program składać się z następujących elementów:** — rozwój potencjału infrastrukturalnego i organizacyjnego samorządu gospodarczego rzemiosła, — rozwój zasobów kapitału ludzkiego i społecznego rzemiosła, — wzmocnienie współpracy organizacji rzemieślniczych z podmiotami z sektorów publicznego, przedsiębiorstw i pozarządowego. Program to działania zorientowane na wsparcie obecnie prowadzonej działalności samorządu gospodarczego: **Zadanie 1. Wsparcie instytucjonalne i infrastrukturalne organizacji rzemieślniczych** Do zadań statutowych samorządu gospodarczego rzemiosła zalicza się prowadzenie na rzecz członków m. in. działalności oświatowej. W ramach zadania przewiduje się finansowanie zasobów technicznych, w tym informatycznych na potrzeby działalności statutowej organizacji rzemiosła związanej z administrowaniem przygotowania zawodowego w rzemiośle, realizowanego na zasadach dualnego systemu kształcenia, nadzorem nad jego przebiegiem oraz realizacją egzaminów zawodowych i szkolenia zawodowego osób dorosłych. **Zadanie 2. Rozwój i promocja kształcenia dualnego w rzemiośle** W ramach zadania przewidziano wsparcie konkursów dotyczących zawodów rzemieślniczych, jako działania nastawionego na zapoznawanie z ofertą nauki i pracy w rzemiośle dzieci i młodzieży. Celem konkursów jest kształtowanie pozytywnego wizerunku pracy zawodowej i promowanie wiedzy o rynku pracy, a ich szczególną wartością jest wczesne propagowanie edukacji w zawodach i szacunku dla fachowej pracy. Takie inicjatywy jak konkursy zawodowe są warunkiem zmiany nastawienia absolwentów szkół podstawowych odnośnie wyboru ścieżek edukacji poprzez podniesienie prestiżu oferty nauki zawodu w rzemiośle. Ale też atrakcyjność edukacji i następnie pracy w rzemiośle podnoszą nie tylko konkursy o zawodach, ale także konkursy zawodowe, w których uczestniczą młodociani pracownicy rzemiosła. Stąd w zadaniu ujęto możliwość finansowania przez organizacje rzemieślnicze nagród w ramach zarówno konkursów o zawodach dla dzieci i młodzieży skierowanych do przedszkoli i szkół podstawowych oraz konkursów zawodowych dla młodzieży kształcącej się w zakładach rzemieślniczych. W 2023 r. dokonano analizy sprawozdań z realizacji działań w roku 2022. Spośród nadesłanych sprawozdań wszystkie zaakceptowano. Ponadto kontynuowano realizację i zobowiązania zadań w ramach umów o dofinansowanie obejmujących 2023 rok.

	W tym celu w dniu 22 marca 2023 r. podpisana została umowa nr 15/DOB/23 pomiędzy Skarbem Państwa – Kancelarią Prezesa Rady Ministrów a NIW-CRSO w sprawie przekazania dotacji celowej beneficjentom Programu oraz środków przeznaczonych na zarządzanie Programem PIR. Ponadto w 2023 roku podjęto działania zmierzające do uruchomienia edycji 2024 konkursu. 3 lipca 2023 r. roku ogłoszono konsultacje społeczne regulaminu. Projekt Regulaminu Konkursu został przedstawiony do konsultacji do 17 lipca 2023 r. Informacja o prowadzonych konsultacjach została upubliczniona na stronie internetowej NIW-CRSO (www.niw.gov.pl). Uwagi w ramach konsultacji społecznych przedstawiła 1 organizacja, tj. Izba Rzemieślnicza oraz Małej i Średniej Przedsiębiorczości w Katowicach Nabór rozpoczął się 04 września 2023 r. i trwał do 09 października 2023 r. Towarzyszył mu cykl działań informacyjnych, w ramach których przygotowano podręcznik dla oceniających i zestaw najczęściej zadawanych przez wnioskodawców pytań wraz z odpowiedziami. Potencjalni wnioskodawcy mogli również zadawać pytania za pośrednictwem skrzynki pir@niw.gov.pl oraz skontaktować się z Instytucją Zarządzającą poprzez infolinię. W wyniku naboru za pośrednictwem Systemu Obsługi Dotacji organizacje pozarządowe złożyły 579 ofert, z czego wszystkie uzyskały pozytywną ocenę formalną i zostały skierowane do oceny merytorycznej. 23 listopada 2023 r. ogłoszono wyniki konkursu. W wyniku pozytywnej oceny merytorycznej dokonanej przez ekspertów 228 ofert uzyskało dofinansowanie, z czego: • w ramach Zadania nr 1: Rozwój potencjału infrastrukturalnego organizacji rzemieślniczych dofinansowanie:123 oferty. • w ramach Zadania nr 2: Rozwój potencjału organizacyjnego rzemiosła oraz budowanie partnerstw lokalnych dofinansowanie: 105 ofert. W 2023 roku przeprowadzono 6 wizyt monitorujących u Beneficjentów Programu oraz 3 kontrole.

Liczba podmiotów objętych wsparciem finansowym (wraz z łączną kwotą przyznanych dotacji	**Średnia kwota dofinansowania projektu**	**Mediana kwoty dofinansowania projektu**
0 (217 (9 133 756,86 zł)	41 897,97 zł	49 600 zł

Łączna liczba złożonych sprawozdań z realizacji zadań publicznych (projektów)		**Liczba zaakceptowanych sprawozdań z realizacji zadań publicznych (wraz z łączną kwotą rozliczonej dotacji)**
terminowo	**nieterminowo**	
217	0	217 (9 133 753,13 zł)

<table>
<tr><td colspan="5">Liczba podmiotów wobec których wszczęto postępowanie administracyjne w sprawie: zwrotu dotacji wykorzystanej niezgodnie z przeznaczeniem, w nadmiernej wysokości, pobranej nienależnie</td></tr>
<tr><td colspan="5">0</td></tr>
<tr><td rowspan="2">Finansowanie programu</td><td>Źródło finansowania programu</td><td>Kwota środków przeznaczona na realizację programu w okresie danego roku</td><td>Kwota środków faktycznie wydatkowanych</td><td>Kwota środków niewydatkowanych, wraz z uzasadnieniem</td></tr>
<tr><td>dotacja celowa</td><td>10 000 000, 00 zł
w tym:
PT-pomoc techniczna:
400 000,00 zł</td><td>9 453 505,76 zł
w tym:
PT-pomoc techniczna:
319 752,63 zł</td><td>546 494,24 zł
(5,46%)
w tym:
80 247,37 zł
(20,06%)
PT-pomoc techniczna
oraz
466 246,87 zł
(4,86%)
środki przeznaczone na dotacje dla organizacji pozarządowych, w tym:
Niewykorzystana kwota wynika z rzeczywistego zapotrzebowania organizacji rzemieślniczych.
(</td></tr>
<tr><td rowspan="2">Kontrola</td><td colspan="2">Liczba kontroli planowych</td><td>Liczba kontroli przeprowadzonych w ramach programu</td><td>Liczba kontroli w trybie uproszczonym</td></tr>
<tr><td colspan="2">2</td><td>3</td><td>0</td></tr>
<tr><td>Stopień realizacji wskaźników określonych dla Programu</td><td colspan="4">Nie dotyczy.</td></tr>
<tr><td rowspan="3">Opis efektów programu</td><td>produkty</td><td colspan="3">Nie dotyczy – Program nie był wdrażany w zakresie umożliwiającym osiąganie produktów.</td></tr>
<tr><td>rezultaty</td><td colspan="3">Nie dotyczy – Program nie był wdrażany w zakresie umożliwiającym osiąganie rezultatów. Wsparcie przewidziano jedynie na wzrost potencjału infrastrukturalnego organizacji rzemieślniczych.</td></tr>
<tr><td>oddziaływanie</td><td colspan="3">Nie dotyczy.</td></tr>
</table>

Inne pozafinansowe formy wsparcia podmiotów / wolontariuszy, do których adresowane były działania w ramach programów	Przygotowano podręcznik oraz odpowiedzi na najczęściej zadawane pytania. Uruchomiono skrzynkę kontaktową pir@niw.gov.pl oraz infolinię.
Liczba podmiotów / wolontariuszy, które objęto wsparciem pozafinansowym	Trudna do oszacowania.

4. REALIZACJA PROGRAMÓW ROZWOJU SPOŁECZEŃSTWA OBYWATELSKIEGO (należy wypełnić załącznik do niniejszego wzoru sprawozdania, odrębnie dla każdego programu)	
Tytuł i podstawa prawna realizowanego programu	**Tytuł:** „Rządowy Program Fundusz Młodzieżowy na lata 2022–2033” **Podstawa prawna:** Uchwała Rady Ministrów nr 159/2022 z dnia 19 lipca 2022 r. w sprawie przyjęcia programu wspierania rozwoju społeczeństwa obywatelskiego pod nazwą „Rządowy Program Fundusz Młodzieżowy na lata 2022–2033”.
Opis działań realizowanych w ramach programu	Głównym celem Rządowego Programu Fundusz Młodzieżowy na lata 2022-2033 jest zwiększenie zaangażowania młodzieży i młodzieżowych organizacji pozarządowych w życie publiczne przez wsparcie inicjatyw młodzieżowych, wzrost ich znaczenia w życiu publicznym oraz ich wzmocnienie instytucjonalne. Program służyć ma rozwojowi różnych form aktywności młodzieży w wielu formach organizacyjnych. W Programie przewidziano następujące cele szczegółowe: — Cel szczegółowy 1.: Zwiększenie zaangażowania młodzieży w życie publiczne Zwiększenie aktywności społecznej młodzieży jest warunkiem koniecznym budowy w pełni rozwiniętego społeczeństwa obywatelskiego. Ze wszech miar pożądane jest zaangażowanie młodzieży w działania w tych wszystkich obszarach, które składają się na pola aktywności społeczeństwa obywatelskiego, jak np. działalność kulturalna, podtrzymywanie i upowszechnianie tradycji narodowej, dziedzictwa narodowego i regionalnego, edukacja, sport, upowszechnienie idei wolontariatu i członkostwa w inicjatywach społecznych. — Cel szczegółowy 2.: Wzrost znaczenia inicjatyw młodzieżowych w życiu publicznym Warunkiem zwiększenia zakresu partycypacji ludzi młodych w życiu publicznym jest zbudowanie w nich poczucia sprawczości. Przekonanie, że zmiana zastanej sytuacji jest możliwa dzięki podejmowanym wspólnie wysiłkom. Jest fundamentem rozwoju wszelkiej działalności społecznej. Warunkiem skutecznego działania jest wiedza o tym jak działać i jakie są uwarunkowania tego działania. — Cel szczegółowy 3.: Wzmocnienie instytucjonalne inicjatyw młodzieżowych Rozwój inicjatyw młodzieżowych i młodzieżowych organizacji pozarządowych nie jest możliwy bez działań na rzecz sprawności ich funkcjonowania oraz podnoszenia kompetencji osób w nich działających. Niezbędne jest budowanie potencjału instytucjonalnego, którego trwałość nie będzie się ograniczać do jednorazowego przedsięwzięcia, wspieranie realizacji inicjatyw wspólnych, tworzenia porozumień inicjatyw i organizacji młodzieżowych. Dzięki temu głos młodzieży stanie się bardziej słyszalny, a jej uczestnictwo w życiu publicznym bardziej skuteczne. Program jest wdrażany w ramach czterech priorytetów: • Priorytet 1 (Aktywizacja młodzieży w samorządach) jest przeznaczony dla rad młodzieżowych przy jednostkach samorządu terytorialnego oraz samorządów uczniowskich i studenckich. Priorytet 1 powinien umożliwić tym podmiotom realizację planowanych działań i projektów. W przypadku Priorytetu 1 niezbędne będzie wykorzystanie mechanizmu regrantingu, który pozwala na skuteczne dotarcie do podmiotów lokalnych i wspieranie przedsięwzięć rad młodzieżowych oraz samorządów uczniowskich i studenckich . • Priorytetu 2 (Organizacje młodzieżowe w życiu publicznym) jest przeznaczony dla projektów, które powinny przyczyniać się do zwiększania obecności organizacji młodzieżowych w życiu publicznym w różnych jego aspektach. Pożądana jest większa aktywność organizacji młodzieżowych w

	działaniach dotyczących m.in. edukacji obywatelskiej, solidarności międzypokoleniowej, a także analizy sytuacji młodzieży. Przedmiotem wsparcia będzie także udział organizacji młodzieżowych w dialogu obywatelskim i procesach konsultacji. • Priorytet 3 (Wzmocnienie kompetencji organizacji młodzieżowych) jest przeznaczony dla projektów, które powinny przyczyniać się do budowy i wzmocnienia potencjału organizacji młodzieżowych przez poprawę ich zarządzania. • Priorytet 4- Pomoc Techniczna W 2023 r. dokonano analizy sprawozdań z realizacji działań w roku 2022. Spośród 140 nadesłanych sprawozdań wszystkie zaakceptowano. Ponadto kontynuowano realizację i zobowiązania zadań w ramach umów o dofinansowanie obejmujących 2023 rok. W tym celu w dniu 17 stycznia 2023 r. podpisana została umowa nr 9/DOB/23 pomiędzy Skarbem Państwa – Kancelarią Prezesa Rady Ministrów a NIW-CRSO w sprawie przekazania dotacji celowej beneficjentom Programu oraz środków przeznaczonych na zarządzanie Programem PIR. Ponadto w 2023 roku podjęto działania zmierzające do uruchomienia edycji 2024 konkursu. 3 lipca 2023 r. roku ogłoszono konsultacje społeczne regulaminu. Projekt Regulaminu Konkursu został przedstawiony do konsultacji do 17 lipca 2023 r. Informacja o prowadzonych konsultacjach została upubliczniona na stronie internetowej NIW-CRSO (www.niw.gov.pl). 8 uwag w ramach konsultacji społecznych przedstawiły 2 organizacje, tj. Stowarzyszenie Młodych Gminy Płużnica oraz New Europe Foundation. Nabór rozpoczął się 03 sierpnia 2023 r. i trwał do 25 września 2023 r. Towarzyszył mu cykl działań informacyjnych, w ramach których przygotowano podręcznik dla oceniających i zestaw najczęściej zadawanych przez wnioskodawców pytań wraz z odpowiedziami. Potencjalni wnioskodawcy mogli również zadawać pytania za pośrednictwem skrzynki fm@niw.gov.pl oraz skontaktować się z Instytucją Zarządzającą poprzez infolinię. W wyniku naboru za pośrednictwem Systemu Obsługi Dotacji organizacje pozarządowe złożyły 290 ofert, z czego wszystkie uzyskały pozytywną ocenę formalną i zostały skierowane do oceny merytorycznej. 24 listopada 2023 r. ogłoszono wyniki konkursu. W wyniku pozytywnej oceny merytorycznej dokonanej przez ekspertów 137 ofert uzyskało dofinansowanie, z czego: • w ramach Priorytetu 1: 17 ofert (regranting) • w ramach Priorytetu 2-3: 120 ofert (priorytety tematyczne). W 2023 roku przeprowadzono 2 wizyty monitorujące u Beneficjentów Programu oraz 2 kontrole.

Liczba podmiotów objętych wsparciem finansowym (wraz z łączną kwotą przyznanych dotacji)	**Średnia kwota dofinansowania projektu**	**Mediana kwoty dofinansowania projektu**
140 (19 191 983,23 zł)	131 451,96 zł	96 864,64zł

<table>
<tr><td colspan="3">Łączna liczba złożonych sprawozdań z realizacji zadań publicznych (projektów)</td><td rowspan="2">Liczba zaakceptowanych sprawozdań z realizacji zadań publicznych (wraz z łączną kwotą rozliczonej dotacji)</td></tr>
<tr><td>terminowo</td><td colspan="2">nieterminowo</td></tr>
<tr><td>136</td><td colspan="2">4</td><td>140
(19 191 983,23 zł)</td></tr>
<tr><td colspan="4">Liczba podmiotów wobec których wszczęto postępowanie administracyjne w sprawie: zwrotu dotacji wykorzystanej niezgodnie z przeznaczeniem, w nadmiernej wysokości, pobranej nienależnie</td></tr>
<tr><td colspan="4">0</td></tr>
<tr><td rowspan="2">Finansowanie programu</td><td>Źródło finansowania programu</td><td>Kwota środków przeznaczona na realizację programu w okresie danego roku</td><td>Kwota środków faktycznie wydatkowanych</td><td>Kwota środków niewydatkowanych, wraz z uzasadnieniem</td></tr>
<tr><td>dotacja celowa</td><td>20 000 000,00 zł
w tym:
PT-pomoc techniczna:
800 000,00 zł</td><td>19 597 740,74
w tym:
PT-pomoc techniczna:
405 757,51 zł</td><td>402 259,26 zł
(2,01%)
w tym:
394 242,49 zł
(49,28)
PT-pomoc Techniczna
oraz
8.016,77 zł
(0,04%)
środki przeznaczone na dotacje dla organizacji pozarządowych</td></tr>
<tr><td rowspan="2">Kontrola</td><td>Liczba kontroli planowych</td><td colspan="2">Liczba kontroli przeprowadzonych w ramach programu</td><td>Liczba kontroli w trybie uproszczonym</td></tr>
<tr><td>4</td><td colspan="2">2</td><td>0</td></tr>
<tr><td>Stopień realizacji wskaźników określonych dla Programu</td><td colspan="4">Stopień realizacji wskaźników (produkty, rezultaty, oddziaływanie) dla Programu będzie możliwy do określenia po rozliczeniu sprawozdań końcowych dla Edycji 2022.</td></tr>
<tr><td rowspan="3">Opis efektów programu</td><td>produkty</td><td colspan="3">Nie dotyczy – Program nie był wdrażany w zakresie umożliwiającym osiąganie produktów.</td></tr>
<tr><td>rezultaty</td><td colspan="3">Nie dotyczy.</td></tr>
<tr><td>oddziaływanie</td><td colspan="3">Nie dotyczy.</td></tr>
</table>

Inne pozafinansowe formy wsparcia podmiotów / wolontariuszy, do których adresowane były działania w ramach programów	W ramach pozafinansowych form wsparcia webinaria informacyjne dla potencjalnych wnioskodawców zainteresowanych uzyskaniem wsparcia w ramach programu. Przygotowano podręcznik oraz odpowiedzi na najczęściej zadawane pytania. Uruchomiono skrzynkę kontaktową fm@niw.gov.pl oraz infolinię
Liczba podmiotów / wolontariuszy, które objęto wsparciem pozafinansowym	Trudna do oszacowania.

4. REALIZACJA PROGRAMÓW ROZWOJU SPOŁECZEŃSTWA OBYWATELSKIEGO (należy wypełnić załącznik do niniejszego wzoru sprawozdania, odrębnie dla każdego programu)	
Tytuł i podstawa prawna realizowanego programu	**Tytuł:** „Rządowy Program Wspierania Rozwoju Organizacji Poradniczych na lata 2022-2033 **Podstawa prawna:** Uchwała Rady Ministrów nr 77/2020 z dnia 18 czerwca 2020 r. zmieniona uchwałą nr 160/2022 z dnia 19 lipca 2022 w sprawie przyjęcia programu wspierania rozwoju społeczeństwa obywatelskiego pod nazwą „Rządowy Program Wspierania Rozwoju Organizacji Poradniczych na lata 2022–2033”
Opis działań realizowanych w ramach programu	Celem strategicznym Programu jest wzmocnienie działalności statutowej pożytku publicznego i rozwoju instytucjonalnego organizacji poradniczych jako partnera państwa w procesie upodmiotowienia obywateli. Wsparcie udzielone organizacjom obywatelskim, działającym w systemie poradnictwa oraz poprawa stabilności ich funkcjonowania powinny się przyczynić do zwiększenia efektywności i skuteczności tego systemu . W Programie przewidziano następujące cele szczegółowe: — Cel 1. Rozwój instytucjonalny organizacji poradnictwa i zwiększenie możliwości działania. Zakłada się, że organizacje funkcjonujące w systemie poradnictwa powinny dysponować niezbędnymi zasobami. Świadczona usługa poradnicza, polegająca na opracowaniu i przekazaniu zgłaszającym się podmiotom rzetelnych, skonkretyzowanych i zindywidualizowanych zestawów informacji winna być kompetentna i przyczyniać się do poprawy sytuacji obywatela, przy uwzględnieniu istniejących możliwości. Wymaga to wiedzy o różnych możliwościach rozwiązania problemu i o związanych z nimi konsekwencjach, wspierania zgłaszających się – z poszanowaniem samodzielności w podejmowaniu decyzji – w dokonywaniu wyboru sposobu postępowania oraz, w razie potrzeby, sporządzaniu wspólnie z nimi planu działania i pomocy w jego realizowaniu, Aby zatem organizacje świadczące usługi poradnicze mogły to czynić w sposób kompetentny należy wspierać rozwój ich zasobów ludzkich i materialnych. W centrum działalności organizacji poradnictwa powinna stale znajdować się troska o osobę poszukującą pomocy oraz jakość świadczonych porad. — Cel 2. Podnoszenie jakości oferty i skuteczności działania Rozwojowi instytucjonalnemu organizacji poradniczych i upowszechnieniu informacji o ich ofercie musi towarzyszyć troska o jakość świadczonych porad. Dotychczasowy dorobek w zakresie standardów poradnictwa winien być wdrożony w praktykę działalności organizacji korzystających z Programu. Jednocześnie w trosce o trwałość rozwiązań i ciągłe podnoszenie jakości oferty niezbędne jest wypracowanie skutecznych mechanizmów wewnętrznej kontroli, certyfikacji i ewaluacji skuteczności prowadzonych działań. — Cel 3. Wzmocnienie oddziaływania społecznego Organizacje poradnicze mają zbyt małą rozpoznawalność społeczną. Do wykorzystania potencjału jaki kryje w sobie ta koncepcja niezbędne są działania, które zdołałyby zmienić tę sytuację i zapewniły dotarcie z informacją do potencjalnych adresatów oraz przekonanie ich do zalet pomocy oferowanej w tej formule. Wzmocnieniu oddziaływania społecznego służyć będzie także budowanie sieci współpracy organizacji poradniczych, wzmocnienie ich tożsamości oraz wizerunku. W trakcie wdrażania Programu niezbędne będą szerokie działania promocyjne, upowszechnienie i wdrażanie oferty organizacji poradniczych w oparciu o przygotowaną kadrę i rozwiniętą współpracę ze środowiskiem lokalnym.

Program jest wdrażany w ramach czterech priorytetów:

- Priorytet 1 Rozwój instytucjonalny: stabilność i nowoczesność organizacji poradnictwa i poprawa jakości świadczenia usług

W ramach Priorytetu 1. zakłada się wsparcie organizacji prowadzących poradnictwo i wspierających poradnictwo w zakresie ich rozwoju instytucjonalnego. W zakresie wsparcia rozwoju instytucjonalnego dofinansowanie w ramach Programu może zostać przeznaczone m.in. na rozwój potencjału organizacyjnego i infrastrukturalnego organizacji poradniczych, w tym adaptację i remonty pomieszczeń, zakup wyposażenia.

- Priorytetu 2 Wsparcie realizacji usług poradniczych

Biorąc pod uwagę niedobory w zakresie usług poradniczych oraz trudną sytuację niektórych organizacji, do której przyczyniła się pandemia COVID-19 w Priorytecie 2. przewiduje się możliwość wsparcia realizacji usług poradniczych, w szczególności w przypadkach, gdy działalność taka jest zagrożona na skutek braku stabilności finansowej organizacji. Wsparcie może być przeznaczone na pokrycie kosztów funkcjonowania usług poradniczych (koszty lokalu, pracy doradcy, wsparcia administracyjnego, ewentualnie wyposażenia). Dofinansowanie w tym Priorytecie może być także przeznaczone na wsparcie innowacyjnych w treści i formie usług poradniczych.

- Priorytet 3 Edukacja - upowszechnienie – integracja

Dostęp do usług poradniczych i wiedza o możliwościach skorzystania z nich wśród osób najbardziej potrzebujących pomocy poradniczej wymaga stałego doskonalenia. Dofinansowanie w ramach Priorytetu może zostać przeznaczone na działania edukacyjno-informacyjne społeczeństwa, w tym kampanie społeczne w zakresie dostępu do różnych form poradnictwa, upowszechniające znajomość przepisów prawa, wiedzę o dostępności do istniejącej sieci instytucji i organizacji świadczących usługi poradnictwa.

Wsparcie może być także udzielone na organizację wymiany doświadczeń i wiedzy między organizacjami poradniczymi w Polsce i za granicą, budowę opartego na wiedzy i wymianie doświadczeń partnerstwa między podmiotami udzielającymi porady, z uwzględnieniem systemu bezpłatnego poradnictwa tworzonego przez podmioty administracji publicznej.

- Priorytet 4 Regranting

Organizacje poradnictwa, które nie posiadając osobowości prawnej - jak choćby uniwersyteckie poradnie prawne oraz diecezjalne i parafialne placówki poradnictwa rodzinnego Kościoła katolickiego - nie mogą samodzielnie zaciągać zobowiązań powinny zostać objęte wsparciem w ramach Programu. Dofinansowanie w ramach Priorytetu powinno umożliwić tego typu podmiotom otrzymanie środków na realizację planowanych działań i projektów. W ramach realizowanych zadań niezbędne jest:

- wykorzystanie mechanizmu regrantingu i wspieranie organizacji poradnictwa nieposiadających osobowości prawnej w formule małych grantów oraz
- prowadzenie działań o charakterze animacyjnym i edukacyjnym, mających na celu profesjonalizację, zwiększenie potencjału i trwałości organizacji poradnictwa nieposiadających osobowości prawnej przez kompetencyjne i organizacyjne wzmocnienie liderów lokalnych i realizowanych przez nich działań.

- Priorytet 5 Pomoc Techniczna

Założeniem Priorytetu 5. jest zapewnienie sprawnego systemu realizacji Programu w latach 2022–2033. Priorytet 5. gwarantuje środki finansowe na obsługę realizacji

	Programu i obejmuje swoim zakresem wsparcie wszystkich horyzontalnych działań i procesów z zakresu przygotowania, zarządzania, wdrażania, koordynacji, monitorowania, ewaluacji, informacji i komunikacji, rozpatrywania skarg oraz kontroli i audytu. W 2023 r. dokonano analizy sprawozdań z realizacji działań w roku 2022. Spośród 86 nadesłanych sprawozdań wszystkie zaakceptowano. Ponadto kontynuowano realizację i zobowiązania zadań w ramach umów o dofinansowanie obejmujących 2023 rok. W tym celu w dniu 22 marca 2023 r. podpisana została umowa nr 13/DOB/23 pomiędzy Skarbem Państwa – Kancelarią Prezesa Rady Ministrów a NIW-CRSO w sprawie przekazania dotacji celowej beneficjentom Programu oraz środków przeznaczonych na zarządzanie Programem ROP. Ponadto w 2023 roku podjęto działania zmierzające do uruchomienia edycji 2024 konkursu. 3 lipca 2023 r. roku ogłoszono konsultacje społeczne regulaminu. Projekt Regulaminu Konkursu został przedstawiony do konsultacji do 17 lipca 2023 r. Informacja o prowadzonych konsultacjach została upubliczniona na stronie internetowej NIW-CRSO (www.niw.gov.pl). Uwagi w ramach konsultacji społecznych przedstawiły 3 organizacje: • Klaster Innowacji Społecznych; • Partnerstwo: Fundacja Przestrzeń Lokalna, Fundacja Fundusz Lokalny SMK, Lokalna Grupa Działania Stowarzyszenie „Partnerstwo dla Ziemi Niżańskiej”, Stowarzyszenie Lokalna Grupa Działania „Trygon-Rozwój i Innowacja”; • Fundacja Badamy Suplementy. W trakcie konsultacji społecznych zgłoszono łącznie 6 uwag. Nabór rozpoczął się 03 sierpnia 2023 r. i trwał do 25 września 2023 r. Towarzyszył mu cykl działań informacyjnych, w ramach których przygotowano podręcznik dla oceniających i zestaw najczęściej zadawanych przez wnioskodawców pytań wraz z odpowiedziami. Potencjalni wnioskodawcy mogli również zadawać pytania za pośrednictwem skrzynki rop@niw.gov.pl oraz skontaktować się z Instytucją Zarządzającą poprzez infolinię. W wyniku naboru za pośrednictwem Systemu Obsługi Dotacji organizacje pozarządowe złożyły 290 ofert, z czego wszystkie uzyskały pozytywną ocenę formalną i zostały skierowane do oceny merytorycznej. 24 listopada 2023 r. ogłoszono wyniki konkursu. W wyniku pozytywnej oceny merytorycznej dokonanej przez ekspertów 75 ofert uzyskało dofinansowanie, z czego: • w ramach Priorytetu 1-3: 72 ofert, • w ramach Priorytetu 4: 3 oferty (regranting) W 2023 roku przeprowadzono 6 wizyt monitorujących u Beneficjentów Programu oraz 2 kontrole.

Liczba podmiotów objętych wsparciem finansowym (wraz z łączną kwotą przyznanych dotacji)	**Średnia kwota dofinansowania projektu**	**Mediana kwoty dofinansowania projektu**
86 (14 249 779,99 zł)	165 695,12 zł	176 971,50 zł

<table>
<tr><td colspan="2">Łączna liczba złożonych sprawozdań z realizacji zadań publicznych (projektów)</td><td rowspan="2">Liczba zaakceptowanych sprawozdań z realizacji zadań publicznych (wraz z łączną kwotą rozliczonej dotacji)</td></tr>
<tr><td>terminowo</td><td>nieterminowo</td></tr>
<tr><td>80</td><td>6</td><td>86</td></tr>
<tr><td colspan="3">Liczba podmiotów wobec których wszczęto postępowanie administracyjne w sprawie: zwrotu dotacji wykorzystanej niezgodnie z przeznaczeniem, w nadmiernej wysokości, pobranej nienależnie</td></tr>
<tr><td colspan="3">0</td></tr>
</table>

Finansowanie programu	**Źródło finansowania programu**	**Kwota środków przeznaczona na realizację programu w okresie danego roku**	**Kwota środków faktycznie wydatkowanych**	**Kwota środków niewydatkowanych, wraz z uzasadnieniem**
	dotacja celowa	15 000 000,00 zł w tym: PT – pomoc techniczna: 750 000,00 zł	14 625 212,71 zł w tym: PT – pomoc techniczna: 378 393,58 zł	Łącznie: **374 787,29 zł** (2,5%) w tym: **371 606,42 zł** (49,55 %) (PT-pomoc techniczna – wydatki bieżące) **3 180,87 zł** (0,02%) (środki przeznaczone na dotacje dla organizacji pozarządowych)

Kontrola	**Liczba kontroli planowych**	**Liczba kontroli przeprowadzonych w ramach programu**	**Liczba kontroli w trybie uproszczonym**
	4	2	0

Stopień realizacji wskaźników określonych dla Programu	Stopień realizacji wskaźników (produkty, rezultaty, oddziaływanie) dla Programu będzie możliwy do określenia po rozliczeniu sprawozdań końcowych dla Edycji 2022.	
Opis efektów programu	**produkty**	Nie dotyczy – Program nie był wdrażany w zakresie umożliwiającym osiąganie produktów.
	rezultaty	Nie dotyczy.
	oddziaływanie	Nie dotyczy.
Inne pozafinansowe formy wsparcia podmiotów / wolontariuszy, do których adresowane były działania w ramach	W ramach pozafinansowych form wsparcia webinaria informacyjne dla potencjalnych wnioskodawców zainteresowanych uzyskaniem wsparcia w ramach programu. Przygotowano podręcznik oraz odpowiedzi na najczęściej zadawane pytania. Uruchomiono skrzynkę kontaktową rop@niw.gov.pl oraz infolinię	

programów	
Liczba podmiotów / wolontariuszy, które objęto wsparciem pozafinansowym	Trudna do oszacowania.

4. REALIZACJA PROGRAMÓW ROZWOJU SPOŁECZEŃSTWA OBYWATELSKIEGO (należy wypełnić załącznik do niniejszego wzoru sprawozdania, odrębnie dla każdego programu)	
Tytuł i podstawa prawna realizowanego programu	**Tytuł:** „Korpus Solidarności - Rządowy Program Wspierania i Rozwoju Wolontariatu Systematycznego na lata 2018-2030” **Podstawa prawna:** Uchwała nr. 137/2018 Rady Ministrów z dnia 2 października 2018 r w sprawie przyjęcia programu wspierania rozwoju społeczeństwa obywatelskiego pod nazwą „Korpus Solidarności – Program Wspierania i Rozwoju Wolontariatu Długoterminowego na lata 2018-2030” Uchwała nr 154/2021 Rady Ministrów z dnia 25 listopada 2021 r. zmieniająca uchwały w sprawie przyjęcia programów wspierania rozwoju społeczeństwa obywatelskiego wprowadzająca zmianę ogólnego określenia przedmiotu nowelizowanej uchwały na następujący: „w sprawie przyjęcia programu wspierania rozwoju społeczeństwa obywatelskiego pod nazwą „Korpus Solidarności – Rządowy Program Wspierania i Rozwoju Wolontariatu Długoterminowego na lata 2018–2030” Uchwała nr 97/2023 Rady Ministrów z dnia 12 czerwca 2023 r. zmieniająca uchwałę w sprawie przyjęcia programu wspierania rozwoju społeczeństwa obywatelskiego wprowadzająca zmianę ogólnego określenia przedmiotu nowelizowanej uchwały na następujący: „w sprawie przyjęcia programu wspierania rozwoju społeczeństwa obywatelskiego pod nazwą „Korpus Solidarności – Rządowy Program Wspierania i Rozwoju Wolontariatu Systematycznego na lata 2018–2030”
Opis działań realizowanych w ramach programu	Działania realizowane w roku 2023 realizowane były zarówno przez biuro programu w NIW-CRSO jak i 16 Partnerów Regionalnych i 21 Partnerów Lokalnych Programu. **1. Działania w ramach Funduszu Wspierania Rozwoju Społeczeństwa Obywatelskiego** **Działania edukacyjne dla uczestników** Korpusu Solidarności. Obejmowały one szkolenia podstawowe oraz rozwijające, a ich celem było przygotowanie do wolontariatu oraz wzmocnienie kompetencji uczestników programu. Łącznie zrealizowano 650 działań obejmujących zróżnicowane formy edukacyjne m.in. warsztaty, wykłady, debaty, szkolenia, prezentacje dla 9258 uczestników. Szkolenia adresowane były do wolontariuszy, organizatorów (tzn. kierownictwa organizacji i instytucji zainteresowanych współpracą z wolontariuszami). Odbywały się w 16 województwach na terenie działania parterów programu. Szkolenia podzielone były na dwa zasadnicze bloki: szkolenia podstawowe oraz rozwijające, w zależności od doświadczenia uczestników. Tematyka szkoleń była zróżnicowana w zależności od potrzeb środowisk lokalnych, m.in.: przygotowanie do wolontariatu w ramach KS, nabycie umiejętności organizacyjnych w zakresie współpracy z wolontariuszami np. rekrutacja, motywowanie, organizowanie pracy wolontariackiej. Organizatorzy wolontariatu zapoznani zostali z zasadami włączania wolontariatu w działania instytucji. Organizacja i prowadzenie szkoleń, rekrutacja uczestników spoczywała w gestii partnerów. Udział w szkoleniach brały osoby, które były zainteresowane przystąpieniem do Korpusu Solidarności. **Akcje społeczne z udziałem wolontariuszy** promujące wolontariat i Korpus Solidarności. Ze względów epidemicznych części akcji społecznych została przeformułowana na działanie zdalne. Pozostałe odbywały się w okresie letnim i mogły być zrealizowane w zakładanej formie tj. z bezpośrednim udziałem uczestników. Odbyło się 96 akcji z udziałem 2460 osób na terenie całego kraju. Były one realizowane przez Regionalnych i Lokalnych Partnerów programu oraz przez lokalne koalicje powołane w celu rozwoju wolontariatu w środowisku lokalnym. Celem organizacji akcji była popularyzacja wolontariatu Korpusu Solidarności. Poprzez

	realizację działań społecznych w przestrzeni miejskiej lub na rzecz wybranych organizacji i placówek partnerzy programu zachęcali do Korpusu Solidarności, prezentowali różnorodność działań jakie można prowadzić w wolontariacie, poprzez dobry przykład i praktyczne działanie rekrutowali do udziału w programie. **Poradnictwo i konsultacje dla uczestników programu**. Działania te miały na celu pomóc wolontariuszom w podejmowaniu wolontariatu, koordynatorom zapewniały wsparcie w tracie współpracy z wolontariuszami, a organizatorom wolontariatu pomagały w tworzeniu programów wolontariackich. Udzielono 493 porad i konsultacji. Wśród najczęściej podejmowanych tematów dominowały: aspekty formalnoprawne wolontariatu w tym ubezpieczenia wolontariuszy, zawieranie umów z wolontariuszami, poradnictwo w zakresie właściwego doboru ofert wolontariatu, radzenie sobie z „wypaleniem zawodowym" w wolontariacie, rekrutacja wolontariuszy. Wolontariuszy interesowało najczęściej jak zacząć wolontariat, jakie działanie wybrać, jakie są obowiązki formalne wolontariusza, jak postępować w sytuacjach zmęczenia i znużenia wolontariatem. **Wdrażanie Programu benefitowego Karta Wolontariusza.** Kontynuowano działania związane z pozyskiwaniem partnerów Karty Wolontariusza Korpusu Solidarności, czyli firm i instytucji, które mogą zaoferować benefity, upusty i specjalne oferty dla wolontariuszy. Wolontariusze w roku 2023 mogli skorzystać ze zniżek lub darmowych usług w 60 miejscach oferowanych przez Partnerów Karty Wolontariusza. Do grupy partnerów i placówek afiliowanych przy partnerach należą m.in.: Bałtowski Kompleks Turystyczny, Centrum Informacji Turystycznej w Suwałkach, Centrum Konserwacji Wraków Statków, Centrum Sztuki Galeria EL, Dom Jana Matejki, Dom Józefa Mehoffera - ul. Krupnicza 26, Kraków, E-bike, wypożyczalnia rowerów elektrycznych, Europejskie Centrum Bajki im. Koziołka Matołka, Galeria Sztuki Polskiej XIX w. w Sukiennicach, Gaming Room, Kamienica Szołayskich im. Feliksa Jasieńskiego, Lubuskie Muzeum Wojskowe w Drzonowie, Lunch Bar Galeria Smaku, Lunch Bar Galeria Smaku, Moszna Zamek, Muzeum Archeologiczne i Etnograficznym w Łodzi, Muzeum II Wojny Światowej, Muzeum im. Emeryka Hutten-Czapskiego, Muzeum Józefa Piłsudskiego w Sulejówku, Muzeum Karola Szymanowskiego w willi „Atma" w Zakopanem, Muzeum Książąt Czartoryskich, Muzeum Łazienki Królewskie, Polska Liga Siatkówki, Muzeum Narodowe w Krakowie, Muzeum Pałac Herbsta, Muzeum Papiernictwa w Dusznikach Zdroju, Muzeum Polskiej Piosenki w Opolu, Muzeum Rybołówstwa, Muzeum Sztuki w Łodzi ms 1, Muzeum Sztuki w Łodzi ms 2, Muzeum Śląskie, Muzeum Wisły, Muzeum Wsi Lubelskiej, Muzeum Zalewu Wiślanego, Muzeum Zamkowe w Malborku, Narodowe Muzeum Morskie w Gdańsku, Niepubliczna Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna "Skrzydła", Ośrodek Kultury Europejskiej EUROPEUM, Ośrodek Kultury Morskiej, Pałac Biskupa Erazma Ciołka, Pawilon Józefa Czapskiego, Plackarnia – Czechów, Plackarnia - Miasteczko Akademickie, Plackarnia – Sławinek, Plackarnia - Węglin Południowy, Plackarnia – Czuby, Pomorska Strefa Ekonomiczna, Restauracja Giuseppe, Skansen "Łęczycka Zagroda Chłopska", Spichlerze na Ołowiance – oddział NMM, Stacja Narciarska "Szwajcaria Bałtowska", Statek Muzeum „Dar Pomorza", Statek Muzeum Sołdek – oddział NMM, Zamek Królewski w Warszawie - Muzeum. Rezydencja Królów i Rzeczypospolitej, Zamek Krzyżacki w Sztumie, Zamek w Kwidzynie, Związek Pracodawców Polska-Miedź, Żuraw – oddział NMM, Hotel Młyn w Elblągu, Escape Rooom - Stare Miasto Elbląg, Agro Zakątek Alpaki. Działania związane z pozyskiwaniem nowych partnerów Karty będą kontynuowane w roku 2023. **Ambasadorzy Korpusu Solidarności** – to stale powiększane grono osobistości publicznych z różnych dziedzin życia, rozpoznawalnych ze względu na swoją działalność publiczną i zawodową, których łączy chęć wspólnego działania na rzecz

	wspierania i promocji wolontariatu w Polsce. Do grona Ambasadorów Korpusu Solidarności w roku 2023 dołączyli: Rafał Patyra – dziennikarz telewizyjny oraz Paweł Błachowicz – działacz społeczny. Grupę Ambasadorów ponadto tworzą: Ida Nowakowska – dziennikarka, Jan Mela, który współpracuje z programem od 2020 roku. Dariusz Malejonek – muzyk, założyciel i lider zespołu Maleo Reggae Rockers, Jarosław Bierecki – działacz społeczny, oraz Marcin Wikło – dziennikarz prasowy, radiowy i telewizyjny. Ambasadorzy Korpusu Solidarności w minionym roku uczestniczyli w wyborze Wolontariusza i Koordynatora Roku Korpusu Solidarności, w VI Forum Wolontariatu, Gali Nagród Wolontariatu Korpusu Solidarności. Uczestniczyli w działaniach realizowanych przez Partnerów Programu, brali m.in. udział w spotkaniach z okazji Dnia Wolontariusza, Campusie Wolontariat. **Debaty wolontariackie poruszające tematy związane z aktywnością wolontariacką**, Cykl debat tematycznych o wolontariacie i jego otoczeniu, pod wspólnym tytułem: „Debaty Wolontariackie" to spotkania otwarte dla wszystkich zainteresowanych organizatorów wolontariatu. Służyły pogłębianiu wiedzy na temat wolontariatu, dyskusji na tematy ważne dla lokalnego wolontariatu, wymianie poglądów. Odbyło się 56 debat z udziałem 3871 uczestników. Organizowane były na terenie działań prowadzonych przez partnerów programu (16 województw). Ich tematyka była zróżnicowana i odpowiadała potrzebom środowisk lokalnych lub dotykała tematów ogólnych. W debatach brali udział wolontariusze, koordynatorzy wolontariatu, osoby zainteresowane przystąpieniem do Korpusu, przedstawiciele instytucji, które chcą rozpocząć współpracę z ochotnikami. Dyskutowano m.in. nt. roli koordynatora w organizacji wolontariatu, prowadzenia nowoczesnych działań promocyjnych i rekrutacyjnych adresowanych do wolontariuszy, możliwości zwiększenia udziału seniorów w wolontariacie. **Korpus Cafe – porozmawiajmy o wolontariacie**. Kontynuowano inicjatywę pod nazwą „*Korpus Cafe"*, czyli cykl debat o wolontariacie transmitowanych online. W roku 2023 przeprowadzono debatę nt. wolontariatu pracowniczego, w której udział wzięły Agnieszka Krajnik z Provident Polska i Izabela Dyakowska z Fundacji Instytut Wolontariatu Pracowniczego. *Audycje* poświęcone są prezentacji teoretycznych i praktycznych modeli organizacji wolontariatu. Są one realizowane z udziałem doświadczonych praktyków wolontariatu, prezentujących własne sprawdzone rozwiązania w zakresie zarządzania wolontariatem. Omawiane są teorie zarządzania wolontariatem, zagadnienia, które aktualnie nurtują środowisko wolontariackie (np. wypalenie zawodowe wolontariuszy), prezentujące doświadczenia wolontariuszy współpracujących z Korpusem Solidarności. **Staże rozwojowe dla koordynatorów - indywidualne i/lub grupowe.** Zrealizowano staże dla 71 koordynatorów wolontariatu. Staże mogły mieć formę indywidualną lub grupową. Dzięki stażom i wizytom studyjnym doświadczeni koordynatorzy wolontariatu, którzy posiadają wieloletnią praktykę w tym zakresie, służyli pomocą ekspercką mniej doświadczonym lub początkującym koordynatorom wolontariatu. Organizatorzy stażu tj. organizacje pozarządowe oraz placówki publiczne (instytucje kultury, ośrodki pomocy społecznej) w tracie stażu zapoznawały mniej doświadczonych koordynatorów z zasadami efektywnej rekrutacji, motywowania wolontariuszy, prowadzenia działań promocyjnych, radzenia sobie z trudnymi relacjami z wolontariuszami. Interesujące dla stażystów były kwestie formalne organizacji wolontariatu (umowy, ubezpieczenia wolontariuszy, zwrot kosztów związanych z wolontariatem) jak również dokumentacja wolontariatu m.in. karty pracy wolontariuszy, formularze rekrutacyjne, materiały szkoleniowe dla wolontariuszy. **Szkolenia dla nauczycieli dotyczące organizacji i prowadzenia Szkolnego Korpusu Solidarności.** Warsztaty były okazją do zdobycia podstawowej wiedzy w tym zakresie lub miały formę spotkań w czasie których doświadczeni praktycy wymieniali się doświadczeniem, inspirowali do działania mniej doświadczonych kolegów, tworzyli

	plany wspólnych lokalnych inicjatyw. Zrealizowano 74 szkolenia, w których udział wzięło 496 nauczycieli i przedstawicieli szkół. Szkolenia realizowane były w 16 województwach, w których działają partnerzy programu. Adresowane były do nauczycieli – opiekunów szkolnych form wolontariatu ze szkół podstawowych oraz ponadpodstawowych. Rekrutację prowadzili partnerzy, wysyłając zaproszenia do lokalnych szkół. W czasie szkoleń prezentowano podstawowe zasady organizacji szkolnego wolontariatu i współpracy ze środowiskiem lokalnym, prezentowano publikację „Vademecum – wolontariat w szkole zgodnie z prawem" przygotowana przez NIW-CRSO. Istotnym elementem niemal każdego szkolenia były poruszane kwestie organizacyjne i formalnoprawne szkolnego wolontariatu. **Lokalne spotkanie branżowe dotyczące różnych obszarów wolontariatu.** Działania w tym zakresie miały na celu zintegrować organizatorów wolontariatu zajmujących się tą samą „dziedziną wolontariatu" w środowiskach lokalnych. Zrealizowano 77 spotkań dla 669 osób w 16 województwach. Uczestnicy wymieniali się doświadczeniem w organizacji działań na rzecz wybranych grup, wskazywali rozwiązania jakie stosują przy prowadzeniu wolontariatu, planowali wspólne działania w środowisku lokalnym. **Campus Wolontariat 2023.** Zorganizowano pierwszą edycję obozu dla wolontariuszy Korpusu Solidarności. Wydarzenie odbyło się we wrześniu w Nowym Mieście nad Pilicą. Udział w nim wzięło 35 najbardziej aktywnych wolontariuszy Programu. Campus był okazją do wypoczynku, zdobycia nowych umiejętności i wiedzy w czasie realizowanych warsztatów, wymiany doświadczeń pomiędzy wolontariuszami. W czasie obozu zrealizowano 8 warsztatów i wykładów, wycieczkę krajoznawczą, spotkanie z lokalnymi partnerami KS i ambasadorem Korpusu Solidarności – Marcinem Wikło. **Standaryzacja działań - certyfikacja organizacji spełniających standardy organizacji wzorowo współpracującej z wolontariuszami.** Proces certyfikacji organizowany jest w oparciu o regulamin certyfikacji oraz formularze w systemie Webankiet, i składa się z 3 etapów. Etap 1: test dla organizatorów przystępujących do certyfikacji KS; ·Etap 2: test, który uzupełnia certyfikator w oparciu o przeprowadzony z Organizatorem wywiad i wypełniony przez niego test w etapie 1; Etap 3: rekomendacje, które przedstawia certyfikator i przekazuje do akceptacji NIW-CRSO. Certyfikacja „Miejsce Przyjazne Wolontariuszom" jest skierowana do organizatorów wolontariatu tj. organizacji i placówek współpracujących z ochotnikami. Celem certyfikacji jest wyróżnianie organizatorów wolontariatu, które prowadzą profesjonalną działalność w zakresie współpracy z wolontariuszami, zgodnie z założeniami programu, przepisami prawa i powszechnie obowiązującymi zasadami zarządzania wolontariatem. W proces certyfikacji zaangażowani byli eksperci z organizacji partnerskich KS oraz pracownicy biura programu. Wszystkie organizacje, które zostały certyfikowane zostały zaprezentowane na stronie www.korpussolidarnosci.gov.pl W roku 2023 przeprowadzono certyfikację kolejnej grupy organizatorów w wyniku której 41 nowych organizacji i placówek publicznych otrzymało certyfikaty. Do procesu certyfikacji przystąpiły różnorodne podmioty, takie jak: organizacje pozarządowe, szkoły podstawowe i ogólnokształcące, hufiec harcerski, ośrodek pomocy społecznej, młodzieżowy dom kultury, ośrodek wychowawczy, bursa szkolna, hospicjum, uniwersytet III wieku. **Konkurs Wolontariusz i Koordynator Roku Korpusu Solidarności 2023.** W roku 2023 zrealizowano 4 edycję konkursu. Nabór trwał od 4 września do 1 października 2023 r. podczas, którego wpłynęły 173 zgłoszenia z całej Polski – 111 zgłoszeń w Konkursie Wolontariusz Roku oraz 62 zgłoszenia w Konkursie Koordynator Roku. W I etapie konkursu, który był realizowany na szczeblu regionalnym (wojewódzkim), Partnerzy Regionalni KS wyłonili finałową 16 laureatów w konkursie Wolontariusz i Koordynator Roku Korpusu Solidarności. W II etapie konkursu, powołana Kapituła konkursowa spośród grona laureatów regionalnych wyłoniła nagrodzonych na szczeblu

	ogólnopolskim. W konkursie Wolontariusz Roku Korpusu Solidarności nagrodzono 6 osób, wybierając laureatów 1, 2, 3 miejsca (w tym 2 miejsce ex aequo) oraz przyznając jedno wyróżnienie. W konkursie Koordynator Roku Korpusu Solidarności również nagrodzono 6 osób wybierając laureatów 1,2 oraz 3 miejsca. Każde z miejsc zajęły ex aequo dwie nagrodzone osoby **Gala Wolontariatu.** W dniu 3.12.2023 r. pod hasłem "Czyń dobro" w Teatrze Polskim im. Arnolda Szyfmana w Warszawie odbyła się *Gala Wolontariatu Korpusu Solidarności*. Podczas Gali wręczone zostały nagrody dla Laureatów etapu ogólnopolskiego konkursu *Wolontariusz i Koordynator Roku Korpusu Solidarności w roku 2023*. Koncert był formą podziękowania dla wolontariuszy i koordynatorów za ich codzienną pracę na rzecz innych. Nagrodzeni w konkursie to osoby, które swoją codzienną pracą wolontariacką pokazują, jak wielowymiarowy i ważny jest wolontariat prowadzony w ramach działalności Korpusu Solidarności. Konkurs promuje wartościowe postawy społeczne, ukazuje różnorodność wolontariatu, podkreśla dokonania wolontariuszy. Jego celem jest docenienie ochotników, zwrócenie uwagi na ważną rolę, jaką pełnią wspierając organizacje pozarządowe i instytucje publiczne. Celem konkursu jest również wyrażenie uznania dla koordynatorów wolontariatu, którzy na co dzień zarządzają wolontariatem, wspierają wolontariuszy i pomagają im dokonywać właściwych wyborów w podejmowaniu aktywności wolontariackiej. Zaproszenie do udziału w uroczystości zostało skierowane do wolontariuszy, koordynatorów oraz organizacji, które pracują z wolontariuszami. Do udziału w koncercie zgłosiło się ponad 600 osób. Koncert na zlecenie Narodowego Instytutu Wolności – Centrum Rozwoju Społeczeństwa Obywatelskiego zrealizowany i wyemitowany został przez TVP S.A (na antenie TVP 1 w dniu 4 grudnia 2023 r. oraz TVP Polonia w dniu 5 grudnia 2023 r.). **Spotkania lokalnych koalicji wolontariatu, powołanych w celu rozwoju wolontariatu w środowisku lokalnym.** Regionalni Partnerzy Programu inicjowali działania zmierzające do rozwoju wolontariatu w środowisku lokalnym. Były to inicjatywy promujące wolontariat, wprowadzające wolontariat do lokalnych instytucji, wspólne przedsięwzięcia wolontariackie środowiska lokalnego. Odbyło się 184 spotkań lokalnych koalicji. Działają one w miejscach, w których funkcjonują partnerzy programu (16 województw). Koalicje miały różny charakter i cel działania. Były to zarówno koalicje „branżowe", które skupiały się na poszukiwaniu rozwiązań wolontariatu istotnych dla konkretnej grupy, koalicje mieszane, w skład których wchodzili przedstawiciele środowiska lokalnego (NGO, samorząd, kościół, instytucje publiczne) chcące działać na rzecz wolontariatu w danym środowisku lokalnym. Koalicje w ramach projektów lokalnych zrealizowały wspólne lokalne przedsięwzięcia na terenie całego kraju, w których udział wzięło 1680 uczestników. **Mini granty na realizację autorskich projektów wolontariackich**. W roku 2023 Partnerzy Regionalni kontynuowali realizację konkursów na przekazanie najbardziej aktywnym wolontariuszom mini grantów. Celem mini grantów była realizacja autorskich projektów zgłaszanych przez wolontariuszy na rzecz rozwoju społeczności lokalnych oraz wzmacniania inicjatyw wolontariackich. Dzięki możliwości zdobycia środków na ważne i potrzebne inicjatywy, wolontariusze mieli możliwość podjęcia działań na rzecz wybranych przez siebie środowisk oraz zdobycia nowych kompetencji oraz doświadczeń. Każdy z partnerów zorganizował regionalny konkurs, promował go, powołał kapitułę, której zadaniem było wyłonienie zwycięzców. Laureaci otrzymali środki w wysokości do 1000 zł na rzecz realizacji inicjatywy. Łącznie w 2023 r. przyznano 133 mini granty na sfinansowanie projektów wolontariackich, w realizacji których udział wzięło 1543 uczestników. **Bony edukacyjne.** W ramach konkursów organizowanych przez Partnerów Regionalnych wolontariusze mogli ubiegać się o bony edukacyjne, których celem było docenienie najbardziej zaangażowanych i aktywnych wolontariuszy Korpusu Solidarności. Bony pozwalały ochotnikom na sfinansowanie zajęć, zakup materiałów

	pozwalających w rozwoju pasji i zainteresowań, podwyższenie kompetencji oraz wypełnienie wolontariatu nową energią do działań społecznych. Każdy z partnerów został zobligowany do zorganizowania regionalnego konkursu, powołania kapituły, której zadaniem było wyłonienie zwycięzców. Nagrodami były bony edukacyjne w wysokości do 1000 zł. Łącznie w 2023 r. partnerzy przekazali 102 bony edukacyjne. **Przygotowanie kadry trenerskiej współpracującej z programem.** W roku 2023 przeprowadzone zostały kolejne działania skierowane do zespołu trenerów KS. Zrealizowano szkolenie online dla 17 nowych trenerów Korpusu Solidarności. Osoby te rekrutowane były spośród nowych organizacji partnerskich programu. Szkolenie prowadzili doświadczeni pracownicy biura programu: Małgorzata Misztela, Miłosz Ukleja i Katarzyna Tadeusiak-Jeznach. Szkolenie trenerów Korpusu Solidarności ma na celu podwyższenie umiejętności osób pracujących w programie jako szkoleniowcy oraz wyrównanie kompetencji z zakresie prowadzenia szkoleń i spotkań dla różnych grup odbiorców. Razem z trenerami poszukujemy najlepszych, sprawdzonych metod szkoleniowych. Zakres przekazywanej wiedzy na szkoleniu trenerskim to m.in. zapoznanie uczestników z Programem Korpus Solidarności w tym omówienie szczegółowo założeń organizacyjnych i programowych dotyczących edukacji w Korpusie Solidarności, przedstawienie propozycji rozwiązań metodycznych, m.in. w zakresie pracy z filmami edukacyjnymi przygotowanymi i udostępnionymi przez biuro programu. Przykładowe tytuły filmów: Wolontariusz kto to taki; Maratończycy – czyli o wolontariacie długoterminowym; Jak wygląda wolontariat z Korpusem Solidarności; Wolontariat zgodnie z prawem – krótko o prawach i obowiązkach. **Publikacja materiałów edukacyjnych o wolontariacie dla wolontariuszy i koordynatorów Korpusu Solidarności.** Na stronie internetowej programu www.korpussolidarnosci.gov.pl zamieszczane są systematycznie materiały i pomoce edukacyjne obrazujące podstawową wiedzę na temat wolontariatu. Bibliotekę, w której znajduje się m.in. seria 10 filmów edukacyjnych – instruktażowych nt. wolontariatu publikacja „Wolontariat w szkole zgodnie z prawem" adresowana przede wszystkim do środowisk realizujących programy wolontariatu szkolnego. Materiały przygotowane zostały z myślą o uczestnikach Korpusu Solidarności, w szczególności grupy wolontariuszy i koordynatorów wolontariatu, do których nie dotarli Partnerzy regionalni i lokalni. Krótko mówiąc do wszystkich zainteresowanych wolontariatem, odwiedzających stronę www programu. Partnerzy i przeszkoleni trenerzy otrzymali wskazówki metodyczne, jak używać filmów i publikacji w edukacji i promocji wolontariatu oraz programu w czasie szkoleń. Jak co roku nowi trenerzy (grupa 17 osób, która dołączyła w 2023 r do programu) otrzymali też pakiet fiszek szkoleniowych (standardowy pakiet metodyczny na start) ułatwiających realizację szkoleń podstawowych dla wolontariuszy i koordynatorów. **Utrzymanie i rozwój Systemu Obsługi Wolontariatu (SOW)** - platformy kojarzeniowej ułatwiającej poszukiwanie ofert wolontariatu oraz wspomagająca zarządzanie wolontariuszami. W minionym roku kontynuowano prace rozwojowe zwiększające funkcjonalność SOW. W toku prac zwiększono funkcjonalność działania niemal wszystkich elementów systemu oraz poprawiono szatę graficzną. w dniu 31 grudnia 2023 roku z SOW korzystało: 12 027 wolontariuszy, którzy złożyli 14 611 ofert pomocy oraz 2 799 koordynatorów wolontariatu (reprezentujących 2 234 organizacji), którzy przygotowali 3 771 ofert pracy dla wolontariuszy. Wolontariusze Korpusu Solidarności wykonali 176 977godzin świadczeń wolontariackich. **Wybór Partnerów Lokalnych Korpusu Solidarności**. W roku 2023 kontynuowano realizacje umów zawartych z 16 Partnerami Regionalnymi oraz 14 Partnerami

	Lokalnymi Korpusu Solidarności na okres 2021 – 2023. Kontynuowano także współpracę z 7 Partnerami Lokalnymi wybranymi na okres 2022-2024. W związku ze zmianami wprowadzanymi w Programie w roku 2023 zmienił się zakres działań oraz struktura organizacyjna Korpusu Solidarności. Pociągnęło to za sobą konieczność wprowadzenia zmian w formule dotychczasowych konkursów ofert na wybór kolejnych, nowych Partnerów Lokalnych Programu realizowanych w ramach środków FWRSO. W roku 2023 wg. dotychczasowych założeń Programu, powinno zostać wybranych 7 Partnerów Lokalnych dzięki czemu łączna ich liczba wyniosłaby 44 NGO. Z powodów opisanych wcześniej nie zostali oni wybrani w br., a kwota przewidziana w konkursie na dotacje (364 tys. zł) została przeniesiona na inne formy wsparcia dotychczasowych Partnerów. Aktualnie w ramach Korpusu Solidarności współpracuje z NIW-CRSO 16 Regionalnych Partnerów Programu oraz 21 Partnerów Lokalnych. **Współpraca z Partnerami Programu –** zrealizowano 1 szkolenie dla trenerów, 6 spotkań organizacyjnych. Partnerzy programu wzięli udział w 4 spotkaniach online. Poruszano tematykę realizacji działań, dostosowania działań wolontariackich do lokalnych potrzeb, zmian w programie, nowej ścieżki wsparcia WOW w NGO. **Monitoring działań partnerów.** Działania monitorująco – kontrolne miały przede wszystkim charakter zdalny. W czasie 4 spotkań online z Partnerami Programu, prowadzono monitoring działań oraz omawiano planowane w harmonogramie zadania. Inną formą monitoringu działań partnerów była bieżąca indywidualna współpraca opiekunów ze strony biura programu z partnerami. W ramach współpracy analizowano bieżące działania, rozstrzygano wątpliwości, kreślono plany kolejnych działań w otoczeniu partnera. Ze strony biura programu Korpus Solidarności 5 opiekunów pozostawało w kontakcie z 37 organizacjami partnerskimi. Poza zdalnymi działaniami monitorującymi w roku 2023 zrealizowano także 1 kontrolę stacjonarną wśród Partnerów. Kontroli poddane zostało Stowarzyszenie Sursum Corda z Nowego Sącza. **Zmiany w Programie Korpus Solidarności.** Działania wskazane powyżej oraz doświadczenia czterech lat realizacji Programu okazały się skuteczne krótkofalowo. Z biegiem czasu uwidoczniły się problemy, w szczególności te związane z zarządzaniem wolontariatem stałym i systematycznym. Spontaniczna pomoc na dłuższą metę okazała się niewystarczająca i nieefektywna, m.in. z powodu braku wsparcia np. psychologicznego dla wolontariuszy, problemów z rekrutacją dużej grupy i organizowania jej pracy. Deficyty te potęgowały brak standardów organizacji pracy wolontariuszy, niewystarczające kompetencje osób koordynujących wolontariatem, brak środków na zatrudnienie profesjonalnych koordynatorów wolontariatu a także niewystarczająca wiedza nt. organizacji wolontariatu wśród kadry zarządzającej i zespołów NGO. Sytuacja ta wymusiła na wielu organizacjach zmianę sposobu zarządzania na bardziej profesjonalny, planowany i systemowy. NIW-CRSO dostrzegając te problemy przygotował i wprowadził pakiet zmian w Programie, które mają na celu wzmocnienie i rozwój wolontariatu systematycznego. Do najważniejszych zmian należą: wprowadzenie nowej ścieżki działań „Wsparcie zarządzania wolontariatem w NGO", zwiększenie nakładów na promocję programu, korektę liczby godzin świadczeń wolontariackich wymaganych w Programie, zmiany w strukturze budżetu dostosowując go do bieżących wyzwań i działań w ramach Programu. **2. Działania w ramach dotacji celowej** **Przygotowanie i przeprowadzenie konkursu ofert „Wsparcie Zarządzania Wolontariatem w NGO – WOW w NGO" edycja 2023.** W dniu 3 lipca 2023 r.

	ogłoszony został konkurs na 2023 rok oraz 2024 rok (I wariant na lata 2023–2026 oraz II wariant na lata 2024-2026). Nabór zakończył się dnia 24 lipca 2023 r. W trakcie naboru wpłynęło 346 wniosków. W ramach naboru prowadzona była infolinia oraz odbyły się dwa webinaria (7 oraz 18 lipca 2023 roku) dla osób zainteresowanych udziałem w konkursie, w których uczestniczyło kilkaset osób. 11 września 2023 roku ogłoszone zostały wyniki konkursu. W ramach I wariantu (2023–2026) do dofinansowania zarekomendowano 90 ofert spośród 182 w I wariancie, które brały udział w konkursie. W ramach II wariantu (2024–2026) do dofinansowania zarekomendowano 29 ofert spośród 164 w II wariancie, które brały udział w konkursie. 49 Oferentom z II wariantu złożono propozycję możliwości przesunięcia terminu realizacji z wariantu II na wariant I (rozpoczęcie od września 2023 roku), z której to wszyscy w/w oferenci skorzystali. Do końca 2023 roku podpisane zostały umowy z 139 dofinansowanymi podmiotami oraz wypłacone zostały dotacje na pierwszy rok realizacji działań. W ramach ścieżki „WOW w NGO" dofinansowano zadania zakładające wdrożenie rozwiązań ułatwiających rozwój systematycznego oraz długoterminowego angażowania się obywateli w wolontariat, w szczególności wsparciem objęte zostały projekty, które opierały się na zwiększeniu liczby wolontariuszy systematycznych i długoterminowych, rozwoju różnorodnych form wolontariatu, wzroście skuteczności działania koordynatorów wolontariatu w organizacjach i instytucjach publicznych współpracujących z wolontariuszami oraz projekty zakładające pozytywną zmianę postrzegania wolontariatu i wzrost świadomości otoczenia w zakresie organizowania wolontariatu. **Szkoła Dobrego Wolontariatu (SDW**) adresowana do koordynatorów wolontariatu realizujących ścieżkę grantową „WOW w NGO". Działania Biura KS obejmowały: a) przygotowanie koncepcji edukacyjnej SDW (regulaminu: „Warunki Uczestnictwa w SDW 2023") b) opracowanie programu szkoleń we współpracy z wykładowcami/trenerami (szczegółowego grafiku i scenariuszy zajęć, druk materiałów dydaktycznych i teczek dla uczestników oraz materiałów w formie elektronicznej) c) przeprowadzenie procedury zamówień publicznych na wybór wykonawcy usług: zakup usług szkoleniowych, noclegowych, cateringowych i drukarskich d) organizację szkoleń: (rekrutację i wybór 15 trenerów, przygotowanie umów z trenerami, dokumentację związaną z RODO i prawami autorskimi, korespondencję z uczestnikami, zapewnienie rezerwacji hotelowej, wynajmu sal szkoleniowych oraz transportu na potrzeby SDW). W ramach SDW odbyły się 2 zjazdy stacjonarne (5 dniowe). Terminy szkoleń SDW: I zjazd 2-6.10.2023 w Ożarowie MCC Mazurkas Conference Centre & Hotel . II zjazd 20-24.11.2023 r. w Warszawie FOCUS HOTEL Premium Warszawa. Pomiędzy zjazdami przeprowadzonych zostało dodatkowo 20h zajęć online. W sumie w SDW zaangażowanych było 15 wykładowców/trenerów, którzy podczas 104 godzin przeszkolili 140 uczestników. **Publikacje.** W ramach działań promocyjnych przygotowano publikacje i artykuły promujące wolontariat i działalność Korpusu Solidarności w tym m.in. 5 artykułów prasowych w gazetach codziennych, tygodnikach i miesięcznikach opiniotwórczych m.in.: W sieci, My Company, Super Ekspres. Przygotowano 1 publikację książkową: „Odporność i rozwój (NIW-CRSO 2023). Opracowano i udostępniono wystawę „Społeczeństwo obywatelskie dla Rzeczpospolitej", której otwarcie odbyło się 15 września 2023 w Łazienkach Królewskich w Warszawie. Wystawa w chwili obecnej jest eksponowana w kolejnych miastach w Polsce.

	System Obsługi Wolontariatu (SOW). SOW to narzędzie online do organizacji i zarządzania wolontariatem udostępnione nieodpłatnie uczestnikom programu. W ramach prac rozwojowych zaplanowanych na rok 2023 wdrożono nowe rozwiązania niezbędne do realizacji zadania „Wsparcie organizacji wolontariatu w NGO – WOW w NGO" oraz wprowadzono bieżące zmiany usprawniające codzienne korzystanie z SOW. Rozwijając system skupiono się na funkcjonalnościach wspierających pracę Koordynatorów wolontariatu oraz organizacji. W SOW utworzono moduł „Uczestnik WOW" dedykowany organizacjom, które otrzymały dofinansowanie w ramach otwartego konkursu ofert Wsparcie organizacji wolontariatu w NGO – WOW w NGO. Edycja 2023. Podłączenie tego modułu pod konto organizacji pozwoliło na weryfikację wskaźników realizacji projektu pod kątem gromadzenia i prowadzenia statystyk liczby wolontariuszy, z którymi współpracuje organizacja oraz liczby przepracowanych godzin wolontariatu. Z kolei z poziomu administracyjnego, moduł „Uczestnik WOW" umożliwiło pracownikom Biura Programu Korpus Solidarności bieżącą weryfikację realizowanych przez Beneficjentów wskaźników. Podczas II Zjazdu SDW w dniu 23.11.2023 r. odbyło się spotkanie/instruktarz z Koordynatorami Wolontariatu nt. zasad funkcjonowania SOW. **Szkolenia/warsztaty w ramach wsparcia beneficjentów przy opracowaniu Planów Rozwoju Wolontariatu (PRW).** Beneficjenci byli zobowiązani opracować do końca w 2023 r. dokument „Plan Rozwoju Wolontariatu" swoich organizacji, który stanowił załącznik niezbędny do zaakceptowania sprawozdania przez Biuro KS. Dokument miał na celu zaplanowanie przez organizację działań w obszarze rozwoju wolontariatu systematycznego i długoterminowego na poziomie operacyjnym w perspektywie minimum trzyletniej. W celu opracowania PRW Biuro KS udzieliło 139 beneficjentom następującego wsparcia: a) szkolenia stacjonarne nt. przygotowania planów podczas zajęć w Szkole Dobrego Wolontariatu b) dodatkowo przeprowadzone zostały 2 warsztaty online (3h każde), poprzedzone badaniem ankietowym nt. potrzeb i oczekiwań uczestników warsztatów. c) opracowano i przekazano beneficjentom wzór formularza Planu, który opracowały trenerki SDW wraz z Biurem KS. Kolejnym etapem prac nad PRW w 2024 r. będzie weryfikacja i zatwierdzenie przygotowanych Planów, przez zewnętrznych mentorów. W związku z tym w listopadzie 2023 r. Biuro KS przeprowadziło ankietę skierowaną do potencjalnych mentorów (ponad 30 ekspertów - doświadczonych organizatorów i praktyków wolontariatu), którzy zadeklarowali swój udział w pracach nad PRW. **Promocja wolontariatu podczas dorocznej Konferencji NIW-CRSO (warsztaty, panele dyskusyjne – profesjonalizacja Zarządzania Wolontariatem).** Podczas pierwszego dnia konferencji w dniu 27.11.2023 r., poświęconego Organizacji i zarządzaniu wolontariatem, omówiono zagadnienia związane z profesjonalizacją działań organizacji w obszarze wolontariatu. Udzielone zostały odpowiedzi na pytania: czy warto profesjonalizować się w tym zakresie, czy jest to potrzebne każdej organizacji i instytucji podejmującej współpracę z ochotnikami, na czym polega dbanie o jakość w wolontariacie. Poruszone zostały również kwestie wykorzystywania narzędzi i reguł HR w kontekście współpracy koordynatora z wolontariuszami. Omówiono zagadnienia jak zadbać o zasoby ludzkie, do jakich standardów warto dążyć i jak je wdrożyć w obszarze wolontariatu. Przybliżono formalne i prawne aspekty regulujące wolontariat, które są niezbędne oraz te które zwyczajowo są dobrą praktyką.

	Podczas pierwszego dnia Konferencji przeprowadzony został wykład motywacyjny dla Wolontariuszy, panele dyskusyjne oraz warsztaty: „HR w wolontariacie", „Certyfikacja Miejsce Przyjazne Wolontariuszom" oraz „Wolontariat w prawie". Zaproszenie do udziału w uroczystości zostało skierowane do wolontariuszy, koordynatorów oraz organizacji, które pracują z wolontariuszami. W Konferencji 27 listopada wzięło udział ponad 100 uczestników, którzy wyróżnili się zaangażowaniem w działania ochotnicze, realizowali stały wolontariat, byli zainteresowani podnoszeniem swoich kompetencji w zakresie realizacji działań wolontariackich. Podczas drugiego dnia konferencji w dniu 28.11.2023 r. kontynuowany był również temat wolontariatu. Odbyły się panele „Wolontariat pracowniczy – jego wpływ na funkcjonowanie przedsiębiorstwa i otoczenie społeczne" oraz „Wolontariat przyszłości". Głównym celem konferencji była wymiana doświadczeń, wsparcie i wzmocnienie potencjału wolontariuszy oraz zachęta do wspólnej realizacji działań w tym obszarze. **Wolontariat pracowniczy - jego wpływ na funkcjonowanie przedsiębiorstwa i otoczenie społeczne -** przygotowanie i przeprowadzenie panelu dyskusyjnego podczas XXXII Forum Ekonomicznego w Karpaczu, 5 -7 września 2023 r. Dyskusja toczyła się wokół oddziaływania na polskie firmy, organizacje pozarządowe, społeczeństwo skutków globalnego kryzysu ekonomicznego, które z jednej strony wpływają na ograniczenie środków przeznaczonych na działania społeczne firm, z drugiej skłoniły przedsiębiorców do bardziej efektywnego planowania działań. Ma to wpływ m.in. na funkcjonowanie sektora pozarządowego poprzez obniżenie zaangażowania finansowego firm we wspieranie NGOs na rzecz wolontariatu pracowniczego. Jakie jest uzasadnienie dla prowadzenia wolontariatu pracowniczego w tych warunkach? W jakim zakresie wpływa on na funkcjonowanie przedsiębiorstw zarówno w wymiarze ekonomicznym, personalnym i społecznym? Czy w obecnym świecie nadal warto inwestować w ten typ wolontariatu, a jeśli tak, jakie jego formy obecnie są wiodące? Jak ważny jest wolontariat pracowniczy dla interesariuszy firm i środowiska lokalnego w którym prowadzą działalność? W jaki sposób organizacje społeczne mogą skorzystać w tym zakresie na współpracy z biznesem? Odpowiedzi na te i inne pytania próbowali znaleźć uczestnicy debaty, przedstawiciele ORLEN S.A, PROVIDENT Polska, Fundacji Habitat for Humanity Polska, Akademii Rozwoju Filantropii w Polsce. Dyskusję poprowadzi Izabela Dyakowska, Prezeska Zarządu Fundacji Instytut Wolontariatu Pracowniczego.

Liczba podmiotów objętych wsparciem finansowym (wraz z łączną kwotą przyznanych dotacji)	**Średnia kwota dofinansowania projektu**	**Mediana kwoty dofinansowania projektu**
FWRSO: 37 Kwota: 2 818 511,59 zł	76 175,99 zł	52 000,00 zł
Dotacja celowa: 139 Kwota: 44 372 595,14 zł	319 227,30 zł	91 062,50 zł

Łączna liczba złożonych sprawozdań z realizacji zadań publicznych (projektów)		**Liczba zaakceptowanych sprawozdań z realizacji zadań publicznych (wraz z łączną kwotą rozliczonej dotacji)**
terminowo	**nieterminowo**	

FWRSO: 37	0	37
Dotacja celowa: 139	5	134

Liczba podmiotów wobec których wszczęto postępowanie administracyjne w sprawie: zwrotu dotacji wykorzystanej niezgodnie z przeznaczeniem, w nadmiernej wysokości, pobranej nienależnie
0

	Źródło finansowania programu	**Kwota środków przeznaczona na realizację programu w okresie danego roku**	**Kwota środków faktycznie wydatkowanych**	**Kwota środków niewydatkowanych, wraz z uzasadnieniem**
Finansowanie programu	FWRSO	4 063 000,00 zł w tym: PT – pomoc techniczna: 1 244 000,00 zł	3 666 549,23 zł w tym: PT – pomoc techniczna: 848 037,64 zł	396 450,77 zł (9,76 %) w tym: 395 962,36 (31,83 %) w tym: PT – pomoc techniczna wydatki bieżące – 379 224,86 zł, wydatki majątkowe – 16 737,50 zł oraz 488,41 zł (0,02 %) (środki przeznaczone na dotacje dla organizacji pozarządowych) W tym: 1. Przekazanie mniejszych kwot dotacji w ramach konkursów na wybór partnerów programu. Oferenci składali wnioski konkursowe z budżetem mniejszym niż maksymalna wys. dotacji przewidziana regulaminami konkursów. 2. Mniejsze niż zakładano koszty działań bieżących prowadzonych przez NIW-CRSO m.in. rezygnacja z organizacji spotkań stacjonarnych w Warszawie z partnerami, niższe koszty Campus Wolontariatu, mniejsza liczba zrealizowanych audycji Korpus Cafe. 3. Zmniejszenie kosztów

				organizacji Forum Wolontariatu w związku z współorganizacją wydarzenia z Kancelarią Prezydenta RP 4. Niższe koszty rozbudowy i utrzymania Systemu Obsługi Wolontariatu wynikające ze złożenia przez wyłonionego wykonawcę oferty o niższej wartości niż szacowano. 5. Niższe koszty materiałów i wyposażenia biura KS
Finansowanie programu	**Źródło finansowania programu**	**Kwota środków przeznaczona na realizację programu w okresie danego roku**	**Kwota środków faktycznie wydatkowanych**	**Kwota środków niewydatkowanych, wraz z uzasadnieniem**
	Dotacja celowa	15 000 000,00 zł w tym: PT – pomoc techniczna: 4 700 000,00	12 810 479,23 zł w tym: PT – pomoc techniczna: 4 216 744,62 zł	2 189 520,77 zł (14,6 %) w tym: 483 255,38 zł, (10,28%) PT – pomoc techniczna: oraz 1 706 265,39 zł (16,57 %) (środki przeznaczone na dotacje dla organizacji pozarządowych 1.Przekazanie mniejszych kwot dotacji w ramach konkursu WOW w NGO. Oferenci składali wnioski konkursowe z budżetem mniejszym niż maksymalna wys. dotacji przewidziana w konkursie 2. Niższe koszty organizacji Szkoły Dobrego Wolontariatu – niższe koszty wynajmu obiektów, przygotowania mat. edukacyjnych, 3. Niższe koszty obsługi programu w tym obsługi konkursu dotacyjnego, promocji, działań bieżących.

<table>
<tr><th rowspan="2">Kontrola</th><th>Liczba kontroli planowych</th><th>Liczba kontroli przeprowadzonych w ramach programu</th><th>Liczba kontroli w trybie uproszczonym</th></tr>
<tr><td>1</td><td>1</td><td>0</td></tr>
<tr><td>Stopień realizacji wskaźników określonych dla Programu</td><td colspan="3">W roku 2023 zakładano wskaźnik realizacji działań w ramach FWRSO odnoszący się do wsparcia finansowego podmiotów na poziomie 44 (Partnerzy Regionalni – 16 i Lokalni – 28 Programu). Wskaźnik został osiągnięty na poziomie 37. W związku ze zmianami wprowadzonymi w programie w IV kwartale 2023 roku opracowany został nowy regulamin konkursu ofert na wybór Partnerów zgodny z wprowadzonymi zmianami w Programie i nowe zasady współpracy. Konkurs ogłoszony zostanie II kwartale 2024 roku. Liczba Partnerów Lokalnych (7 NGO), którzy nie zostali wybrani w roku 2023 powiększy grono Partnerów, których wybór przewidziany jest w roku 2024 (16 Regionalnych i 28 Lokalnych partnerów). Tym samym osiągnięty zostanie zakładany na rok 2024 wskaźnik liczby Partnerów Programu tj. 51 NGO.

Realizacja pozostałych wskaźników określonych w programie w perspektywie lat 2018 – 2030 przebiegała zgodnie z harmonogramem. Wskaźniki te nie są zdefiniowane w skali roku, a jedynie w ujęciu globalnym na koniec realizacji programu tj. w 2030 roku.</td></tr>
<tr><td>Opis efektów programu 2023</td><td>produkty</td><td colspan="2">Produkty powstałe w wyniku zrealizowanych działań tożsame są ze wskaźnikami zdefiniowanymi w programie Korpus Solidarności

Cel operacyjny:

Wzrost liczby wolontariuszy angażujących się w sposób trwały w działania wolontariatu systematycznego:

• Liczba wolontariuszy uczestniczących w Korpusie Solidarności – 12 027

• Liczba godzin wolontariatu przepracowanych przez wolontariuszy – 176 977

• Liczba partnerów Programu oferujących swoje usługi w ramach Karty Wolontariusza, z których skorzystają wolontariusze - 60

• Liczba konkursów adresowanych do wolontariuszy - 1

• Liczba obozów Campus Wolontariatu – organizowanych dla uczestników Programu - 1

Cel operacyjny:

Wzrost skuteczności działania koordynatorów wolontariatu w organizacjach współpracujących z wolontariuszami

• Liczba koordynatorów biorących udział w programie: Wsparcie zarządzania wolontariatem w NGO - 139

• Liczba kursów menedżerskich „Szkoła Dobrego Wolontariatu”, w których uczestniczyć będzie 700 koordynatorów wolontariatu - 1

• Liczba przyznanych certyfikatów „Miejsce Przyjazne Wolontariuszom” - 48

• Liczba zatrudnionych koordynatorów wolontariatu - 139

• Liczba pakietów finansowego i pozafinansowego wsparcia</td></tr>
</table>

		dla NGO obejmującego m.in. szkolenia, dotacje na zatrudnienie koordynatora, rozwój współpracy z wolontariuszami, promocję - 139 • Liczba konkursów adresowanych do koordynatorów wolontariatu - 1 • Liczba Forów Wolontariatu i konferencji - 3 Cel operacyjny: Zwiększenie liczby **organizatorów wolontariatu** współpracujących w sposób długoterminowy z wolontariuszami oraz rozwijających wspólnie z Instytucją Zarządzającą lokalną politykę w zakresie funkcjonowania wolontariatu • Liczba placówek realizujących program wolontariatu systematycznego w Korpusie Solidarności - 2 234 • Liczba Regionalnych i Lokalnych Partnerów Programu realizujących wolontariat systematyczny w ramach Korpusu Solidarności - 37 Cel operacyjny: Pozytywna zmiana postrzegania wolontariatu i wzrost świadomości **otoczenia** w zakresie zasad organizowania wolontariatu i włączania się obywateli w działania ochotnicze • Liczba zrealizowanych akcji, promocyjnych, wizerunkowych i informacyjnych (Gala Wolontariatu, Forum Wolontariatu, 6 publikacji w miesięcznikach i tygodnikach, panel ekspercki nt. wolontariatu pracowniczego, Korpus Cafe, konferencja doroczna – dzień dot. profesjonalizacji wolontariatu) – 9 wydarzeń
	rezultaty	Rezultaty prowadzonych działań tożsame są z ww. produktami (wskaźnikami) określonymi dla programu.
	oddziaływanie	Oddziaływanie rozumiane jako wpływ podjętych działań na zmianę społeczną w środowisku wolontariuszy i organizatorów wolontariatu, możliwe będzie do oceny po dokonaniu ewaluacji cząstkowej na koniec kolejnego okresu realizacji programu tj, lat 2022-2023.
Inne pozafinansowe formy wsparcia podmiotów / wolontariuszy, do których adresowane były działania w ramach programów	Formy wsparcia i oddziaływania pozafinansowego określone w sprawozdaniu powyżej w pkt. *Opis działań realizowanych w ramach programu*.	
Liczba podmiotów / wolontariuszy, które objęto wsparciem pozafinansowym	Liczba podmiotów, które objęto wsparciem pozafinansowym określona w sprawozdaniu powyżej w pkt. *Opis działań realizowanych w ramach programu*	